

School of Occupational Therapy and Social Work

ADRAS Workshop

Mercure Hotel

Vientiane, Lao PDR

20-21 September 2016

Report on Research Findings

Improving Access to Social and Economic Services for People with Disability in Lao PDR

Introduction

Welcome to the ADRAS Workshop. This workshop will present the findings from the Australian Aid funded research “Improving Access to Social and Economic Services for People with Disability in Lao PDR (2013-16)”. The research has been conducted by a team from Curtin University School of Occupational Therapy and Social Work, with our Implementing Partner LDPA, through a Memorandum of Understanding with the Ministry of Labour and Social Welfare.

We would like this to be an interactive workshop. Our goal is to work collaboratively to provide evidence and support for policies and implementation strategies which will improve access and participation for people with disability in Lao PDR. We invite all participants to reflect on these presentations and to provide feedback on the information we present, and to think about how this information will be most useful to the government of Lao PDR, and to disability advocates and organisations.

We would like to acknowledge the support and assistance we have had throughout the project from our implementing partner, LDPA, from the Ministry of Labour and Social Welfare, and Handicap International. We have appreciated the collegiality and guidance from members of the Reference Group who met with us regularly to review our work and provide sound advice throughout the project. We would like to make special mention of the staff at LDPA and in the three Provinces, Vientiane, Sayaboury and Savannakhet, who came together with good spirit, and formed very effective data collection teams.

We welcome your feedback, suggestions or comments. Please email to Ms Panee, the Research Project Manager at LDPA, paneepeakeo@gmail.com in Lao, or to any member of the Curtin University team in English

Thank you all

The Curtin University Research Team:

Associate Professor Angela Fielding (Chief Investigator) A.Fielding@curtin.edu.au

Dr Stian Thoresen S.Thoresen@curtin.edu.au

Dr Sue Gillieatt S.Gillieatt@curtin.edu.au

Dr Liem Nguyen liem.nguyen@curtin.edu.au

Dr Barbara Blundell Barbara.blundell@curtin.edu.au

September 2016

ການນຳສະເໜີ

ຍິນດີຕອນຮັບເຂົ້າສູ່ກອງປະຊຸມ ອາດຣາ. ກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ຈະນຳສະເໜີສິ່ງຄົ້ນພົບຈາກການຄົ້ນຄ້ວາ “ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດສຳລັບຄົນພິການໃນ ສ ປ ປລາວ (2013 ຫາ 2016) ”ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໂດຍທຶນອິດສະຕາລີ. ການຄົ້ນຄ້ວາໄດ້ດຳເນີນໂດຍທີມງານທີ່ມາຈາກ ມະຫາວິທະຍາໄລ ເຄີເທິນ ໂຮງຮຽນຝຶກວິຊາຊີບ ແລະ ວຽກງານຊ່ວຍເຫຼືອທາງສັງຄົມ ຄຽງຄູ່ໄປກັບ ຄູ່ຮ່ວມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ LDPA, ໂດຍເຊັນສັນຍາຮັບຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃນກັບກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ.

ພວກເຮົາຢາກໃຫ້ກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ເປັນກອງປະຊຸມທີ່ມີການປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າ. ເປົ້າໝາຍຂອງພວກເຮົາແມ່ນເພື່ອເຮັດວຽກຮ່ວມກັນເພື່ອສະໜອງຫຼັກຖານ ແລະ ສະໜັບສະໜູນສຳລັບນະໂບບາຍ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຊິ່ງຈະປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມສຳລັບຄົນພິການໃນ ສ ປ ປລາວ. ພວກເຮົາເຊື່ອເຊີນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກຄົນ ທີ່ບໍ່ທວນການນຳສະເໜີດັ່ງກ່າວນີ້ ແລະ ເພື່ອສະໜອງຄຳຄິດເຫັນຕໍ່ກັບຂໍ້ມູນທີ່ພວກເຮົານຳສະເໜີ ແລະ ເພື່ອຄິດກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນທີ່ຂະເປັນປະໂຫຍດທີ່ສຸດສຳລັບລັດຖະບານ ສ ປ ປລາວ ແລະ ການໂຄສະນາເພື່ອການຂໍສະໜັບສະໜູນດ້ານພິການ ແລະ ອົງກອນ

ພວກເຮົາຢາກສະແດງຄວາມຂອບໃຈສຳລັບ ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ພວກເຮົາໄດ້ຮັບຕະຫຼອດການດຳເນີນໂຄງການ ຈາກຄູ່ຮ່ວມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງພວກເຮົາ LDPA, ຈາກກະຊວງ ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະ ອົງການສາກົນແຮມດີແຄັບ.

ພວກເຮົາຂອບໃຈສຳລັບຄວາມສຳພັນແບບເພື່ອນຮ່ວມງານ ແລະ ຄຳແນະນຳຈາກສະມາຊິກກຸ່ມຄະນະກຳມະການ ຜູ້ທີ່ພົບປະກັບພວກເຮົາເປັນປະຈຳ ເພື່ອທົບທວນວຽກງານຂອງພວກເຮົາ ແລະ ສະໜອງຄຳແນະນຳທີ່ໜັກແໜ້ນຕະຫຼອດການດຳເນີນງານໂຄງການ.

ພວກເຮົາຢາກກ່າວເຖິງເປັນພິເສດສຳລັບພະນັກງານ LDPA ໃນສາມແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ໄຊຍະບູລີ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຫ້າວຫັນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ທີມງານເກັບກຳຂໍ້ມູນມີປະສິດທິພາບຫຼາຍ

ພວກເຮົາຍິນດີຕອນຮັບເອົາຄຳຕຳນິຕິຊົມ, ຄຳແນະນຳ ຫຼື ຄຳຄິດເຫັນ. ກະລຸນາສົ່ງອີເມວ ຫາ ທ່ານ ນາງ ປານີ, ຫົວໜ້າໂຄງການຢູ່ LDPA, panepeakeo@gmail.com ເປັນພາສາລາວ ຫຼື ໃຫ້ສະມາຊິກຂອງທີມງານມະຫາວິທະຍາໄລ ເຄີເທິນ ເປັນພາສາອັງກິດ

ຂອບໃຈໝົດທຸກຄົນ

ທີມງານຄົ້ນຄວ້າ ມະຫາວິທະຍາໄລເຄີເທິນ:

ຊຽວຊານ ທ່ານ ນາງ ອາກິລາ ເພວດິງ (ຫົວໜ້າຜູ້ກວດສອບ) A.Fielding@curtin.edu.au

ດຣ ສະຕຽນ ໂທເຣສັນ S.Thoresen@curtin.edu.au

ດຣ ສຸ ຈິລີແອັດ S.Gillieatt@curtin.edu.au

ດຣ ລຽມ ເງີເຢັນ liem.nguyen@curtin.edu.au

ດຣ ບາບາຣາ ບຣູເດວ Barbara.blundell@curtin.edu.au

ADRAS September Workshop 2016

IMPROVING ACCESS TO SOCIAL & ECONOMIC SERVICES FOR PEOPLE WITH DISABILITY IN LAO PDR

Workshop to present ADRAS research findings and discuss policies and implementation strategies

Tuesday Sept 20	Topic for Presentation	Activities - Discussion and Resolution
8 - 8.30	Welcome	Welcome to the Workshop to review the findings of the ADRAS project
8.30 – 10.30	Introduction to Project	Background to ADRAS project Objectives including Methods used for data collection
10.30 – 11.00	BREAK	
11.00 – 1.00	Capacity Building	Stakeholder Survey M&E – what we found Monitoring progress towards targets Training for research Ways forward
1.00 – 2.00	LUNCH	
2.00 – 4.00	Access to Health – what we found	Current Situation Barriers Facilitators Ways forward
Wednesday Sept 21		
8.00 – 10.00	Access to Education – what we found	Current Situation Barriers Facilitators Ways forward
10.00 – 10.30	BREAK	
10.30 – 12.30	Access to Employment– what we found	Current Situation Barriers Facilitators Ways forward
12.30 – 1.30	LUNCH	
1.30 – 4.00	Conclusion, way forward, close	Interpreting the Findings Discussion of suggestions from previous sessions Key messages for different audiences Resolutions

ກອງປະຊຸມ ກ່ຽວກັບ ADRAS ປະຈຳເດືອນ ກັນຍາ 2016

ການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງຄົນພິການໃນ ສປປ ລາວ

ກອງປະຊຸມຈະໄດ້ນຳສະເໜີຜົນຂອງບົດຄົ້ນຄ້ວາ ADRAS ແລະ, ປຶກສາຫາລືນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ວັນອັງຄານ, 20 ກັນຍາ	ຫົວຂໍ້ທີ່ນຳສະເໜີ	ກິດຈະກຳ - ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາ
8 - 8.30	ຕ້ອນຮັບ	ກ່າວເປີດກອງປະຊຸມ ແລະ ທົບທວນຄືນຜົນຂອງ ໂຄງການ
8.30 – 10.30	ນຳສະເໜີໂຄງການ	ທີ່ມາຂອງໂຄງການ ຈຸດປະສົງລວມທັງວິທີທີ່ໃຊ້ໃນການເກັບຂໍ້ມູນ
10.30 – 11.00	ຝັກຕື່ມກະເຟ	
11.00 – 1.00	ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ	ການສຳຫຼວດກ່ຽວກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ-ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາ ໄດ້ ພົບເຫັນ ຄວາມຄືບໜ້າໃນການຕິດຕາມເພື່ອກ້າວໄປສູ່ເປົ້າ ໝາຍ ການຝຶກອົບຮົມສຳລັບການຄົ້ນຄ້ວາ ແຜນການໃນຕໍ່ໜ້າ
1.00 – 2.00	ຝັກທ່ຽງ	
2.00 – 4.00	ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ- ສິ່ງທີ່ ພວກເຮົາໄດ້ພົບເຫັນ	ສະພາບໃນປະຈຸບັນ ອຸປະສັກ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແຜນການໃນຕໍ່ໜ້າ
ວັນພຸດ, 21 ກັນຍາ		
8.00 – 10.00	ການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ- ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາ ໄດ້ພົບເຫັນ	ສະພາບໃນປະຈຸບັນ ອຸປະສັກ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແຜນການໃນຕໍ່ໜ້າ
10.00 – 10.30	ຝັກຕື່ມກະເຟ	
10.30 – 12.30	ການເຂົ້າເຖິງການຈ້າງງານ-ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາ ໄດ້ພົບເຫັນ	ສະພາບໃນປະຈຸບັນ ອຸປະສັກ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແຜນການໃນຕໍ່ໜ້າ
12.30 – 1.30	ຝັກທ່ຽງ	
1.30 – 4.00	ສະຫຼຸບ, ແຜນການໃນຕໍ່ໜ້າ ແລະ ກ່າວ ບົດກອງປະຊຸມ	ການສະຫຼຸບຕີລາຄາຜົນທີ່ໄດ້ຮັບ ການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຂໍ້ສະເໜີຈາກກອງ ປະຊຸມທີ່ຜ່ານມາ ປະເດັນທີ່ສຳຄັນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄົນອື່ນໆ ການແກ້ໄຂບັນຫາ

Improving Access to Social and Economic Services for People with Disability in Lao PDR

Introduction - Vientiane, Lao - September 20-21, 2016

2

Introduction

- ▶ The 2013-2016 project "*Improving Economic and Social Inclusion through Disability-Inclusive Development in Lao PDR*"
- ▶ Funded by Australian Aid; Partnership with LDPA; MOU with MLSW; Supported by a Reference Group from Ministries, NGOs, and DPOs
- ▶ Project rationale (2013):
 - ▶ Identify barriers and facilitators for disability-inclusive development
 - ▶ Participatory Action Research approach
 - ▶ Capacity building with Lao partners

ການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ສໍາລັບຄົນພິການ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ

ການນໍາສະເໜີ - ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ລາວ - ກັນຍາ ທີ 20 ຫາ 21, 2016

2

ການນໍາສະເໜີ

- ໂຄງການ 2013-2016 “ການປັບປຸງເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຮ່ວມ ໂດຍການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນພິການໃນ ສ ປ ປ ລາວ”
- ໃຫ້ທຶນໂດຍ ທຶນອິດສະຕາລີ; ຮ່ວມມືກັບ LDPA; ເຊັນສັນຍາ MOU ກັບ MLSW; ສະໜັບສະໜູນໂດຍກຸ່ມກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; NGOs ແລະ DPOs
- ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ (2013):
 - ລະບຸອຸປະສັກ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ສໍາລັບການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນພິການ
 - ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ ການປະຕິບັດການແບບມີສ່ວນຮ່ວມ
 - ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ກັບຄູ່ຮ່ວມງານລາວ

- ▶ 1991 & 2003 revision: The Constitution: all citizens are equal before the law.
- ▶ 1993: Rehabilitation and Pensions for People with Disability
- ▶ 1995: Compulsory Education Act: schools are obligated to accept Children with Disability
- ▶ 1995: Establishment of National Committee for Disabled Persons (NCDP)
- ▶ 2000: Action Plan of the National Strategy for People with Disability
- ▶ 2006: The Labour Code: priority to disabled workers.
- ▶ 2008: Convention on Cluster Munitions (CCM) and ratified in 2009.
- ▶ 2009: Laos Government ratified the CRPD on 15 September.
- ▶ 2011: National Strategy and Action Plan for Inclusive Education 2011-2015.
- ▶ 2014: Decree on the Rights of Persons with Disability.
- ▶ 2015: Draft National Inclusive Health & Rehab Strategic Plan 2015-2020.

Introduction

Project objectives

Goal: to improve access to economic and social services for persons with disabilities in Lao PDR.

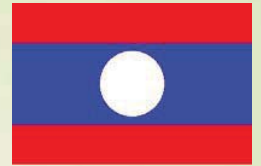
Specific objectives:

- ▶ *To work with key stakeholders in Lao PDR to identify barriers and facilitators to social and economic participation for people with disability;*
- ▶ *To build capacity of local stakeholders in research, monitoring and evaluation, and good practice for disability-inclusive development; and*
- ▶ *To share research findings, which will support relevant ministries and DPOs' work in designing and implementing disability-inclusive development policies and programs.*

Introduction

ສ ປ ປ ລາວ: ບໍລິບົດປະເທດ

- 1991 & 2003 ການທົບທວນແກ້ໄຂ: ລັດຖະທຳມະນູນ: ພົນລະເມືອງທຸກຄົນມີສິດເທົ່າທຽມກັນ
- 1993: ການຟື້ນຟູ ແລະ ອຸດໜູນ ສຳລັບຄົນພິການ
- 1995: ການປະຕິບັດການສຶກສາພາກບັງຄັບ: ໂຮງຮຽນຕ້ອງຍອມຮັບເດັກນ້ອຍທີ່ພິການ
- 1995: ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມາທິການແຫ່ງຊາດສຳລັບຄົນພິການ (NCDP)
- 2000: ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ສຳລັບຄົນພິການ
- 2006: ກົດລະບຽບແຮງງານ: ບຸລິມະສິດໃຫ້ກັບແຮງງານຄົນພິການ
- 2008: ອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍ ລະເບີດໝາກວ່ານ (CCM) ແລະ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງໃນປີ 2009
- 2009: ລັດຖະບານລາວຮັບຮອງເອົາ CRPD ໃນ ວັນທີ 15 ກັນຍາ.
- 2011: ແຜນຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານສຳລັບການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ 2011-2015.
- 2014: ດຳລັດວ່າດ້ວຍສິດທິຂອງຄົນພິການ
- 2015: ຮ່າງແຜນຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍສຸຂະພາບ ແລະ ການຟື້ນຟູການຮ່ວມ 2015-2020.

Introduction

ເປົ້າໝາຍໂຄງການ

ເປົ້າໝາຍ: ປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ສຳລັບຄົນພິການ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ

ເປົ້າໝາຍສະເພາະ:

- ເພື່ອເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ສ ປ ປ ລາວ ເພື່ອ ລະບຸອຸປະສັກ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄົນພິການດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ
- ເພື່ອສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທ້ອງຖິ່ນໃນການຄົ້ນຄ້ວາ, ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ແລະ ວິທີການທີ່ດີສຳລັບການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນພິການ
- ເພື່ອແບ່ງປັນຂໍ້ຄົ້ນພົບໃນການຄົ້ນຄ້ວາ ເຊິ່ງຈະສະໜັບສະໜູນບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ວຽກງານຂອງ DPO ໃນການອອກແບບ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນງານຂອງການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນພິການ

Introduction

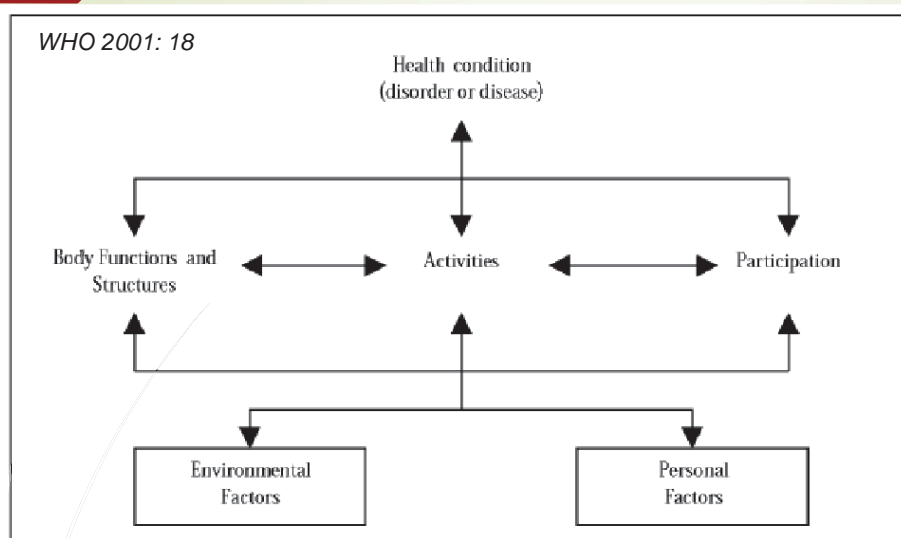

Project activities

- ▶ Activities: Research, Capacity Building, Knowledge Transfer
- ▶ Research component:
 - ▶ Identify key stakeholders at National and Provincial levels.
 - ▶ Consult with key stakeholders to identify needs.
 - ▶ Survey access to social and economic services (including facilitators and barriers) in three provinces.
 - ▶ Document case studies of good practice.
- ▶ The research
 - ▶ Adopt the ICF Conceptual Framework
 - ▶ Use both quantitative & qualitative approaches
 - ▶ Principles: social inclusion and capacity building
 - ▶ Focus: access to health, education, and employment
 - ▶ Ethical considerations: Advice from local Reference Group & Approved by Curtin University HREC

Introduction

Conceptual framework: ICF

Contextual factors

Products & technology
 Natural & build environment
 Support & relationships
 Social attitudes
 Legal/social systems & policies

Gender
 Age
 Education
 Profession
 Coping style & motivation

Disability is the umbrella term for impairments, activity limitations and participation restrictions, referring to the negative aspects of the interaction between an individual (with a health condition) and that individual's contextual factors (environmental & personal factors) (WHO, 2011:4)

Introduction

ກິດຈະກຳໂຄງການ

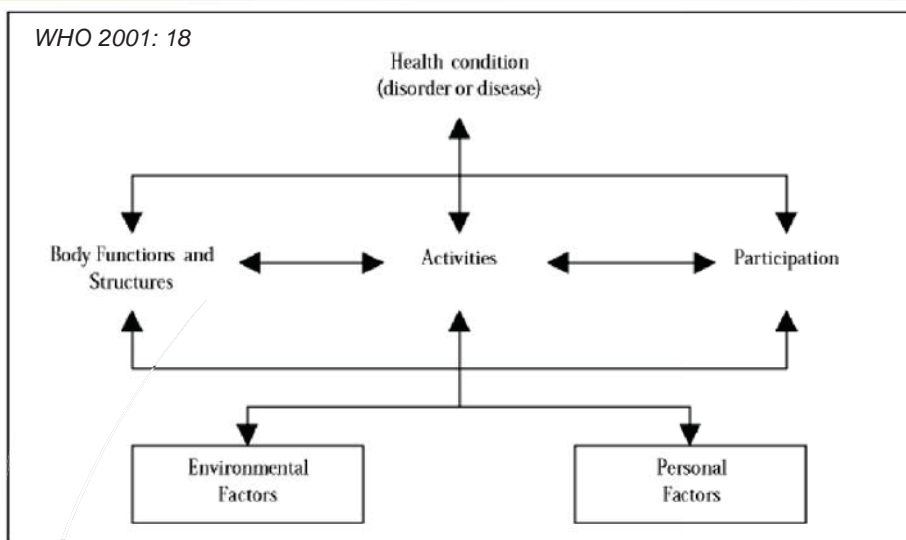
5

- ▶ ກິດຈະກຳ: ການຄົ້ນຄ້ວາ, ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ, ການສົ່ງມອບຄວາມຮູ້
- ▶ ອົງປະກອບຂອງການຄົ້ນຄ້ວາ:
 - ▶ ລະບຸຄູ່ຮ່ວມງານຫຼັກໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ
 - ▶ ປຶກສາຫາລືກັບຄູ່ຮ່ວມງານເພື່ອກຳນົດຄວາມຕ້ອງການ
 - ▶ ສຳຫຼວດການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ (ລວມທັງ ກຳນົດສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ອຸປະສັກ
 - ▶ ບັນທຶກກໍລະນີສຶກສາວິທີການປະຕິບັດທີ່ດີ
- ▶ ການຄົ້ນຄ້ວາ
 - ▶ ຮັບເອົາເນື້ອໃນກອບວຽກ ຂອງ ICF
 - ▶ ໃຊ້ທັງສອງວິທີການດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ
 - ▶ ຫຼັກເກນ: ການຮ່ວມໃນສັງຄົມ ແລະ ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ
 - ▶ ສຸມໃສ່: ການເຂົ້າເຖິງດ້ານສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ ແລະ ການຈ້າງງານ
 - ▶ ການພິຈາລະນາດ້ານຈົນຍາບັນ: ໃຫ້ຄຳປຶກສາຈາກກຸ່ມອ້າງອີງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ອະນຸມັດໂດຍມະຫາວິທະຍາໄລ ເຄີເທິນ HREC

Introduction

Conceptual framework: ICF

6

Contextual factors

ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ແທັກໂນໂລຊີ
ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ສ້າງຂຶ້ນ
ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຄວາມສຳພັນ
ພຶດຕິກຳດ້ານສັງຄົມ
ລະບົບດ້ານກົດໝາຍ/ສັງຄົມ ແລະ ນະໂຍບາຍ

ບົດບາດຍິງຊາຍ
ອາຍຸ
ການສຶກສາ
ອາຊີບ
ວິທີການຮັບມື ແລະ ແຮງຈູງໃຈ

ຄວາມພິການແມ່ນຄຳສັບທີ່ໃຊ້ສຳລັບຄວາມປົກຜ່ອງ, ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານກິດຈະກຳ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ເຊິ່ງອ້າງເຖິງແຖ່ມູມທີ່ເປັນທາງລົບໃນການປະຕິສຳພັນລະຫວ່າງ ບຸກຄົນ (ທີ່ມີບັນຫາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ບັດໃຈສະເພາະຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ (ບັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ສ່ວນຕົວ) (WHO, 2011:4)

Methodology: Identifying People with Disability

Washington Group short set of 6 questions

- ▶ The next questions ask about difficulties you may have doing certain activities because of a HEALTH PROBLEM:
 - 1) Do you have difficulty **seeing**, even if wearing glasses?
 - 2) Do you have difficulty **hearing**, even if using a hearing aid?
 - 3) Do you have difficulty **walking** or **climbing** steps?
 - 4) Do you have difficulty **remembering** or **concentrating**?
 - 5) Do you have difficulty (with **self-care** such as) washing all over or dressing?
 - 6) Using your usual (customary) language, do you have difficulty **communicating**, for example understanding or being understood?
- ▶ Response categories:
No – no difficulty; Yes – some difficulty; Yes – a lot of difficulty; Cannot do at all (WG, n.d.a)

Introduction

Identification of People with Disability

- ▶ WG recommendation for dichotomy: use cut-off at moderate or higher level of difficulty, i.e. people with "a lot of difficulty" or "cannot do at all", to define a person with disability (WG, n.d.b)
- ▶ WG questions were used in the 2015 Census (LSB, 2015).
- ▶ Direct question: Do you live with any disability? (yes/no)
 - ▶ Direct question was used in the 2005 Census (NCCR, 2008)
- ▶ In this study: People with disability include those who either have "a lot of difficulty" or "cannot do at all" or self identified as living with any disability

Introduction

ວິທີການ: ລະບຸບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມພິການ

ຊຸດຄໍາຖາມສັ້ນຂອງ ໜ່ວຍງານວິຊາການ ວໍຊິງຕັນ (Washington Group)

- ▶ ຄໍາຖາມຕໍ່ໄປຈະຖາມກ່ຽວກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ທ່ານອາດປະເຊີນໃນເວລາເຮັດກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງ ເນື່ອງມາຈາກບັນຫາສຸຂະພາບ:
 1. ທ່ານມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຫັນບໍ່, ເຖິງແມ່ນວ່າ ທ່ານໃສ່ແວ່ນຕາແລ້ວກໍຕາມ?
 2. ທ່ານມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຟັງບໍ່ ເຖິງແມ່ນວ່າ ທ່ານໄດ້ໃຊ້ເຄື່ອງຊ່ວຍຟັງ?
 3. ທ່ານມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຍ່າງ ຫຼື ຂຶ້ນຂັ້ນໄດບໍ່?
 4. ທ່ານມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຈີ່ຈຳ ຫຼື ການມີສະມາທິບໍ່?
 5. ທ່ານມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເບິ່ງແຍງຕົວເອງບໍ່ ເຊັ່ນ ການສະລ້າງທົວຮ່າງກາຍ ຫຼື ການນຸ່ງເຄື່ອງ
 6. ໂດຍການໃຊ້ຜາສາປະຈຳວັນຂອງທ່ານ, ທ່ານມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການສື່ສານບໍ່?, ຍົກຕົວຢ່າງ ເຂົ້າໃຈຄົນອື່ນ ຫຼື ຄົນອື່ນເຂົ້າໃຈທ່ານ?
- ▶ ປະເພດການຕອບໂຕ້:

ບໍ່ – ບໍ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ; ມີ – ມີຈຳນວນໜຶ່ງ; ມີ – ມີຫຼາຍ; ບໍ່ສາມາດເຮັດຫຍັງໄດ້ເລີຍ (WG, n.d.a)

ການລະບຸບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມພິການ

- ▶ WG ໃຫ້ຄໍາແນະນຳສໍາລັບການແບ່ງ: ໃຊ້ ການຕັດລະດັບຄວາມຍາກຂັ້ນປານກາງ ຫຼື ສູງກວ່າ, ຍົກຕົວຢ່າງ ບຸກຄົນ “ທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍ” ຫຼື “ບໍ່ສາມາດເຮັດຫຍັງໄດ້ເລີຍ” ເພື່ອລະບຸບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມພິການ
- ▶ ຄໍາຖາມຂອງ WG ຖືກນຳໃຊ້ໃນສໍາຫຼວດປະຊາກອນໃນປີ 2015 (LSB, 2015).
- ▶ ຄໍາຖາມກົງ: ທ່ານອາໄສຢູ່ນຳຄົນພິການບໍ່? (ແມ່ນ/ບໍ່)
 - ▶ ຄໍາຖາມກົງຖືກນຳໃຊ້ໃນການສໍາຫຼວດປະຊາກອນໃນປີ 2015 (NCCR, 2008)
- ▶ ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້: ຄົນທີ່ມີຄວາມພິການລວມມີ ທັງບັນດາຜູ້ທີ່ມີ “ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍ” ຫຼື “ບໍ່ສາມາດເຮັດຫຍັງໄດ້ເລີຍ” ຫຼື ການລະບຸດ້ວຍຕົນເອງວ່າ ດຳລົງຊີວິດໄປພ້ອມກັບມີຄວາມພິການອື່ນໃດອັນໜຶ່ງ

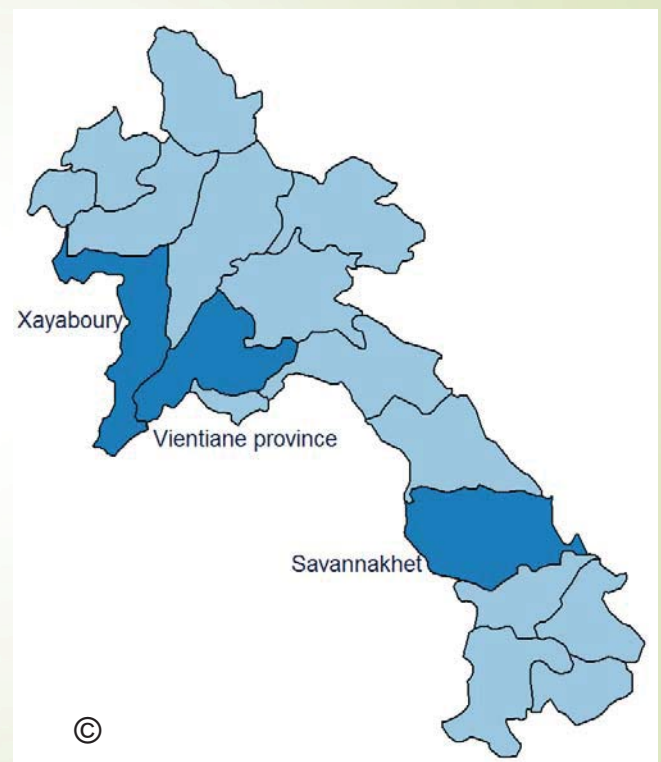
Research Methods: Survey

- Identification of people with disability
- Quantitative survey
 - Individual-based face-to-face questionnaire interview
 - Stratified sampling: Persons with and without disability
 - Two-step sampling of respondent
 - Screening: Short questionnaire (with WG questions) applied to all actual residents of the study sites to classify into 2 groups: people with disability (PWD) and people without disability (PWOD)
 - Individual interview: 'simple random' selection applied to select 15 people aged >5 with and 15 people aged >5 without disability from each village

Introduction

Methodology: Study sites

- 24 Villages from 6 Districts of 3 Provinces
 - 3 provinces: Sayaboury, Vientiane, and Savannakhet (selected by LDPA)
 - 2 districts from each province: Phiang, Ngeun (Sayaboury), Phoung, Hin Hurb (Vientiane), Khaisone and Outhomphone (Savannakhet)
 - 2 villages from district: 1 easily accessible one; 1 remote one without main road access
- Note: The sample is not representative of the whole country

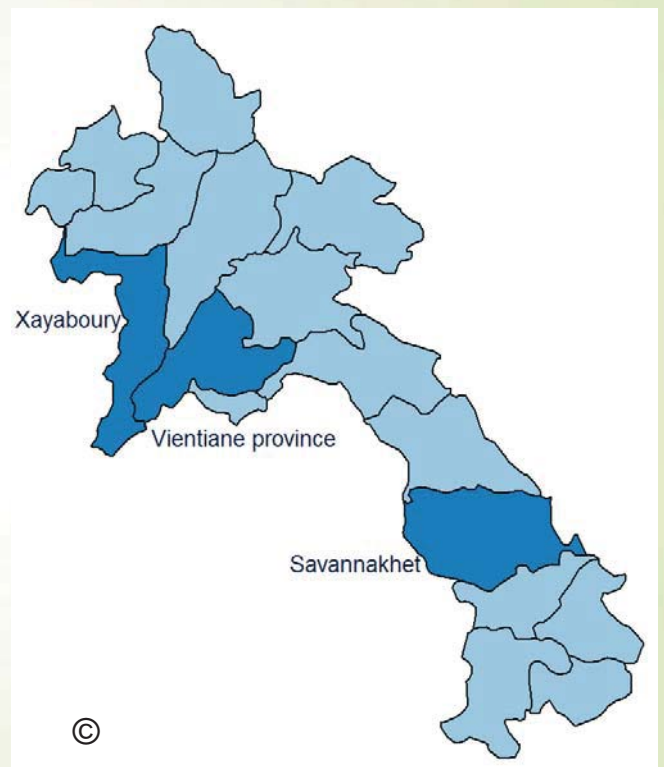
Introduction

ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ: ການສໍາຫຼວດ

- ການລະບຸບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມພິການ
- ການສໍາຫຼວດດ້ານປະລິມານ
 - ສໍາພາດແບບສອບຖາມເປັນລາຍບຸກຄົນ ແບບຕົວຕໍ່ຕົວ
 - ກຸ່ມຕົວຢ່າງເປັນຂັ້ນ: ບຸກຄົນທີ່ມີ ຫຼື ບໍ່ມີຄວາມພິການ
 - ສອງຂັ້ນຕອນໃນການສຸມແບບຕົວຢ່າງຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ
 - ຂັ້ນຕົ້ນ: ແບບສອບຖາມສັ້ນໆ (ລວມຄໍາຖາມຂອງ WG) ແມ່ນໃຊ້ກັບປະຊາຊົນອາໄສຢູ່ຖາວອນທຸກຄົນໃນເຂດສຶກສາ ເພື່ອແບ່ງອອກເປັນສອງກຸ່ມ: ບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມພິການ (PWD) ແລະ ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມພິການ (PWOD)
 - ການສໍາພາດລາຍບຸກຄົນ: ການເລືອກຕົວຢ່າງແບບຊຸມເອົາ ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ເພື່ອເລືອກ 15 ຄົນ ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 5 ປີທີ່ມີຄວາມພິການ ແລະ 15 ຄົນ ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 5 ປີທີ່ບໍ່ມີຄວາມພິການ

ວິທີການ : ພື້ນທີ່ລົງສຶກສາ

- 24 ບ້ານ ຈາກ 6 ເມືອງ ຂອງ 3 ແຂວງ
 - 3 ແຂວງ: ໄຊຍະບູລີ, ວຽງຈັນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ (ເລືອກໂດຍ LDPA)
 - 2 ເມືອງ ຈາກແຕ່ລະແຂວງ: ພຽງ, ເງິນ (ໄຊຍະບູລີ, ພວງ, ຫິນເຫີບ (ວຽງຈັນ), ໄກສອນ ແລະ ອຸທຸມພອນ (ສະຫວັນນະເຂດ)
 - 2 ບ້ານ ຈາກ ເມືອງ: 1 ບ້ານທີ່ເຂົ້າເຖິງງ່າຍ; 1 ບ້ານຫ່າງໄກສອກຫຼີດທີ່ບໍ່ມີຫົນທາງເຂົ້າເຖິງ.
- ໝາຍເຫດ: ກຸ່ມຕົວຢ່າງບໍ່ໄດ້ເປັນຕົວແທນໃຫ້ທົ່ວປະເທດ

Quantitative Data Analysis

- Screening 2,662 people; 2,469 people were born before 2010
- 305 out of 325 people completed individual interviews
 - Response rate: 94 %
- Community information:
 - District questionnaire
 - Village questionnaire
- Data analysis: descriptive, bivariate, & multivariate analysis
- Comparison between people with & without disability
- Interpretation of results
 - Results
 - Interpretation with local expertise/input/comment
 - Linking results to practical local issues and relevant stakeholders for their use

Qualitative Research Methods

- Seeking meanings of social and economic participation
- Seeking meanings of social inclusion and social exclusion
- Seeking understanding of living with disability from people with lived experience
- **Qualitative Information**
 - Field observations
 - Regular Group discussions with the Reference Group
 - Meeting and discussion with key stakeholders
 - Focus group discussions with village heads and village committees
 - Self-administered questionnaire (stakeholder survey)
 - Open-ended questions in individual survey questionnaire

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນແບບປະລິມານ

- ປະເມີນ 2,662 ຄົນ; 2,469 ຄົນແມ່ນເກີດກ່ອນປີ 2010
- 305 ຄົນໃນຈຳນວນ 325 ທີ່ສຳເລັດການສຳພາດລາຍບຸກຄົນ
 - ອັດຕາການຕອບໂຕ້: 94 ສ່ວນຮ້ອຍ
- ຂໍ້ມູນຊຸມຊົນ:
 - ແບບສອບຖາມເມືອງ
 - ແບບສອບຖາມບ້ານ
- ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ: ຜັນລະນາ, ການວິເຄາະທີ່ມີ 2 ຕົວຜັນປ່ຽນ ແລະ ການວິເຄາະຫຼາຍຕົວຜັນປ່ຽນ
- ການປຽບທຽບລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ມີ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມພິການ
- ການອ່ານຜົນໄດ້ຮັບ
 - ຜົນໄດ້ຮັບ
 - ການອ່ານຜົນກັບຜູ້ຊ່ຽວຊານທ້ອງຖິ່ນ/ຂໍ້ມູນ ແລະ ຄຳຄິດເຫັນ
 - ເຊື່ອມໂຍງຜົນໄດ້ຮັບກັບບັນຫາຕົວຈິງຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອນຳໄປໃຊ້

ວິທີການຄົ້ນຄ້ວາແບບຄຸນນະພາບ

- ຊອກຫາຄວາມໝາຍຂອງການມີສ່ວນຮ່ວມດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ
- ຊອກຫາຄວາມໝາຍຂອງສັງຄົມຮ່ວມ ແລະ ການກົດກັນທາງສັງຄົມ
- ສະແຫວງຫາຄວາມເຂົ້າໃຈການດຳລົງຊີວິດທີ່ມີຄວາມພິການ ຈາກຜູ້ທີ່ມີປະສົບການຕົວຈິງ
- ຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບ
 - ການສັງເກດການຢູ່ພາກສະໜາມ
 - ການສົນທະນາກຸ່ມເປັນປະຈຳ ກັບກຸ່ມຄະນະກຳມະການ
 - ປະຊຸມ ແລະ ສົນທະນາກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສຳຄັນ
 - ກຸ່ມສະເພາະ ສົນທະນາກັບນາຍບ້ານ ແລະ ຄະນະບ້ານ
 - ແບບສອບຖາມການດູແລຕົວເອງ Self-administered questionnaire (ການສຳຫຼວດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ)
 - ຄຳຖາມເປີດ ປິດ ໃນແບບສອບຖາມການສຳຫຼວດເປັນລາຍບຸກຄົນ

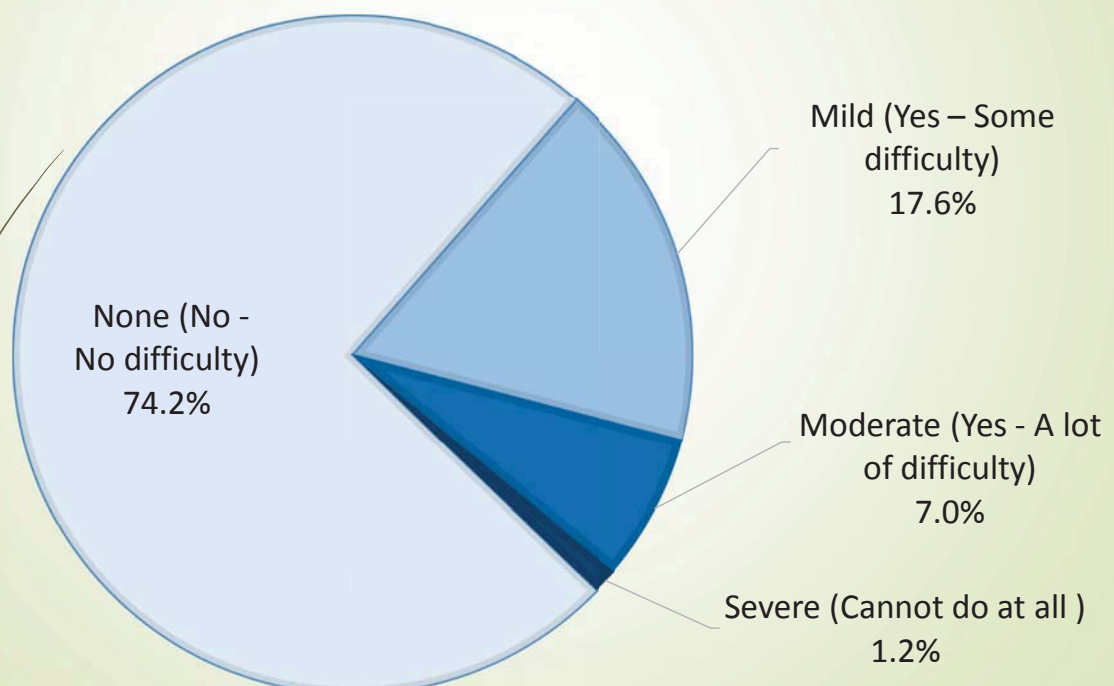
Qualitative Data Analysis

- An inductive process
- Translation of interviews, focus group discussions, open-ended questions in survey questionnaires
- Discussion with Reference Group and key stakeholders
- Coding and looking for meaning in the information
- Interpreting and linking information from different sources
- Constructing case studies of barriers and facilitators to access for people with disability
- Constructing case studies to illustrate the lived experience of people with disability
- Constant checking for meanings

Introduction

Screening data: Prevalence of Disability

Washington Group questions (population >5 yo.)

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບ

13

- ຂະບວນການວິເຄາະ
- ການແປບົດສໍາພາດ, ການສືບທະນາກຸ່ມສະເພາະ, ຄໍາຖາມເປີດ-ປິດໃນແບບສອບຖາມການສໍາຫຼວດ
- ການສືບທະນາກັບກຸ່ມຄະນໍາກໍາມະການ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສໍາຄັນ
- ສ້າງລະຫັດ ແລະ ຊອກຫາຄວາມໝາຍໃນຂໍ້ມູນ
- ອໍານວິນຂໍ້ມູນ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງຂໍ້ມູນຈາກແຫ່ງຂໍ້ມູນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ
- ສ້າງກໍລະນີສຶກສາກ່ຽວກັບອຸປະສັກ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກເພື່ອເຂົ້າເຖິງຄົນພິການ
- ສ້າງກໍລະນີສຶກສາເພື່ອສາທິດປະສົບການຊີວິດຂອງຄົນພິການ
- ກວດສອບເນື້ອໃນເປັນປະຈໍາ

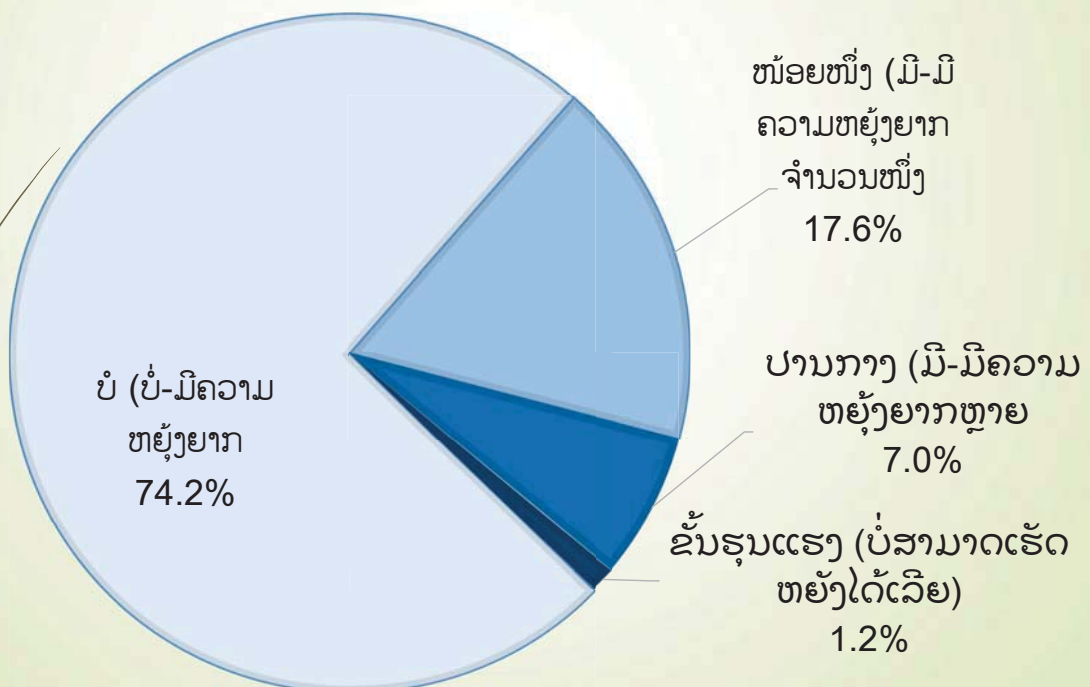
Introduction

ການຄັດຂໍ້ມູນ:

14

ອັດຕາການມີຄວາມພິການ

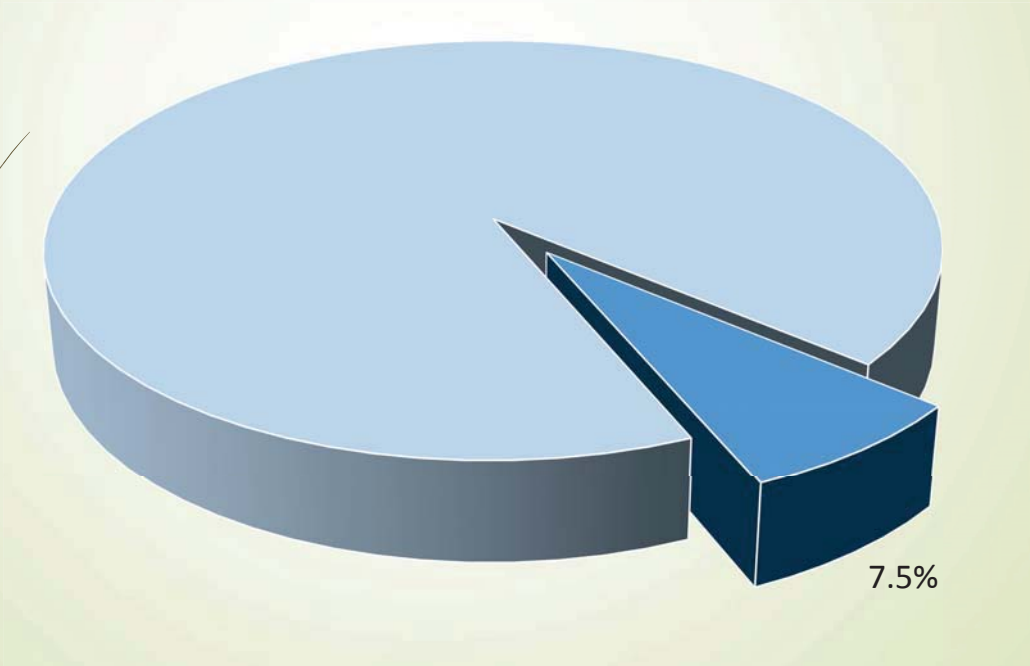
ຄໍາຖາມຂອງໜ່ວຍງານວໍຊິງຕັນ (ປະຊາກອນອາຍຸ >5 ປີ)

15

Screening data: Prevalence of Disability

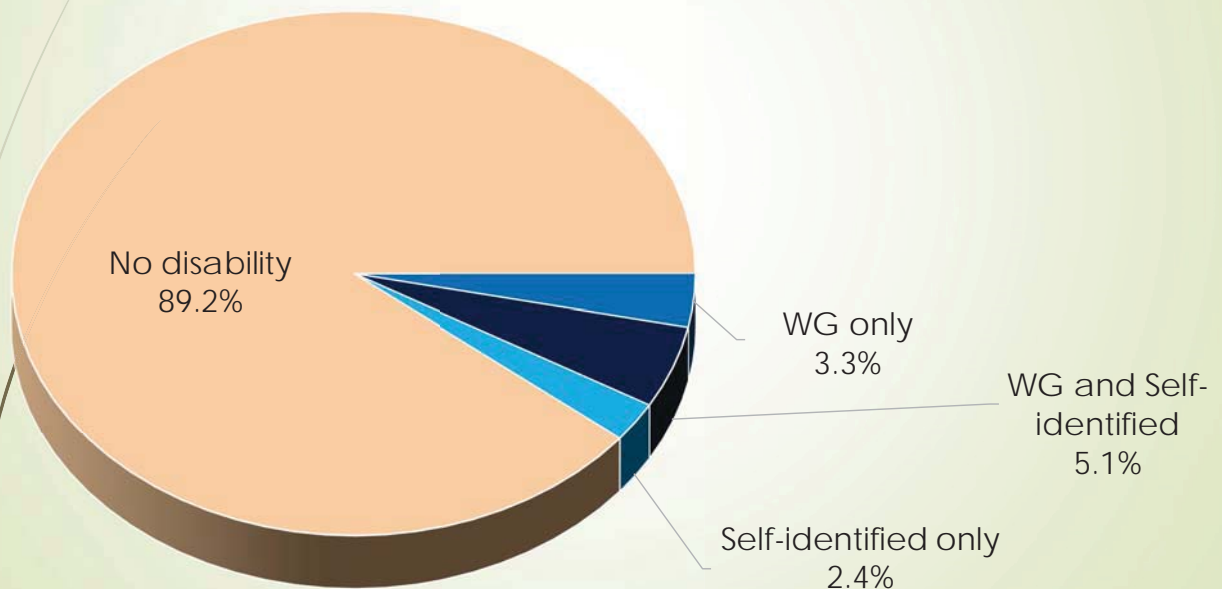
Self-identification (population >5 yo.)

16

Screening data: Prevalence of Disability

WG questions and Self-identification

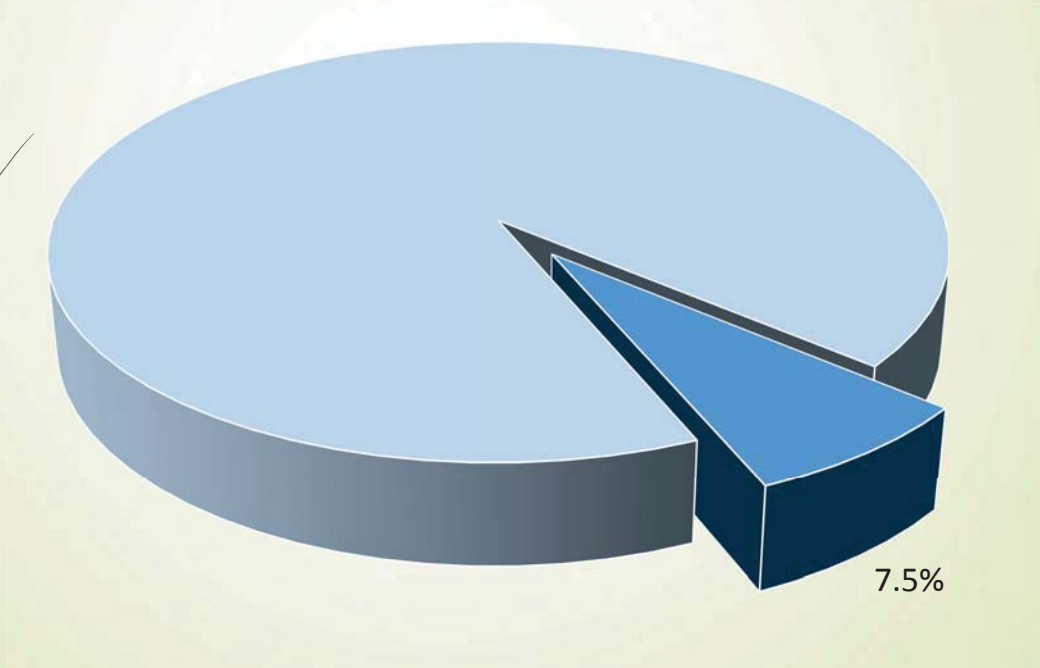

ການຄັດຂໍ້ມູນ:

15

ອັດຕາການມີຄວາມພິການ

ການລະບຸຕົວເອງວ່າມີຄວາມເປັນພິການ (ປະຊາກອນ >5 ປີ)

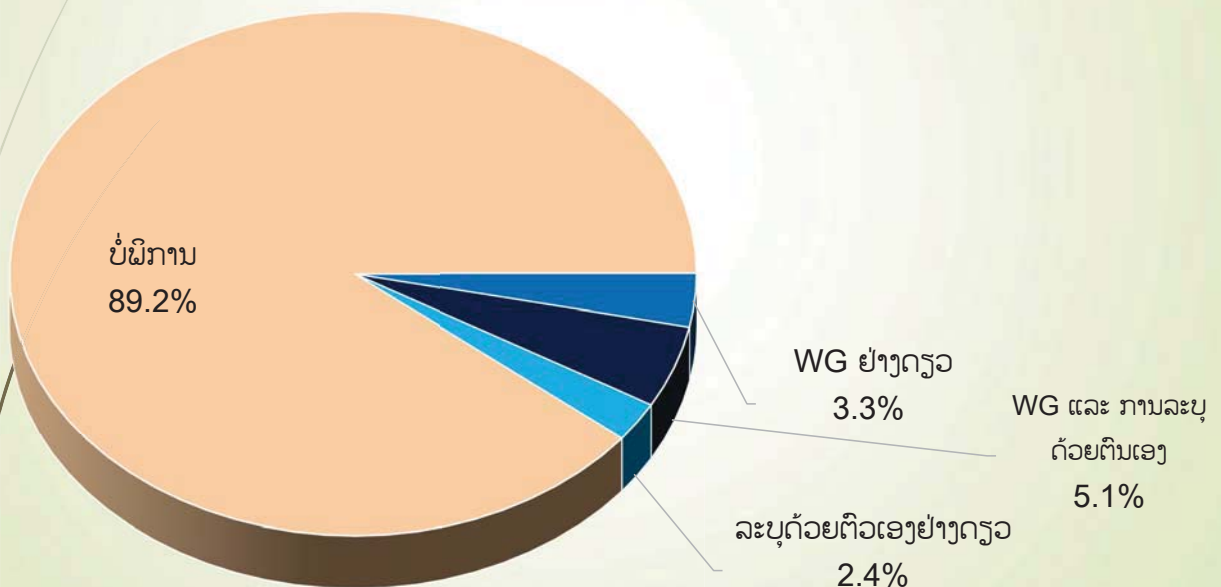

ການຄັດຂໍ້ມູນ:

16

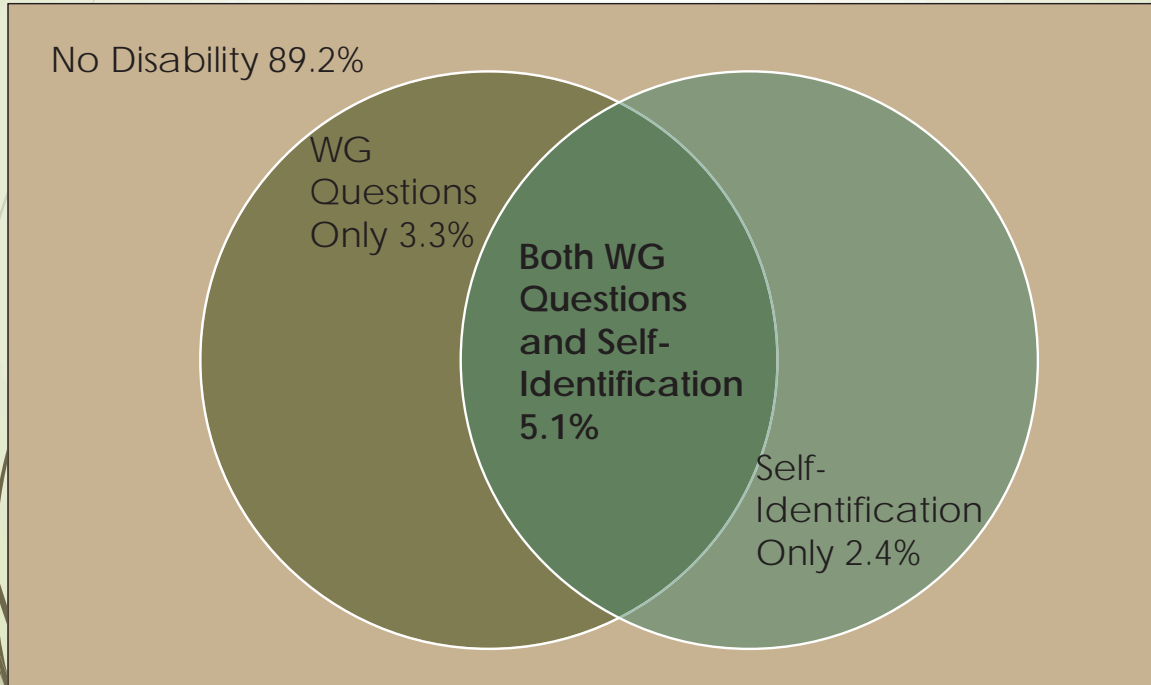
ອັດຕາການມີຄວາມພິການ

ຄຳຖາມ WG ແລະ ການລະບຸດ້ວຍຕົນເອງ

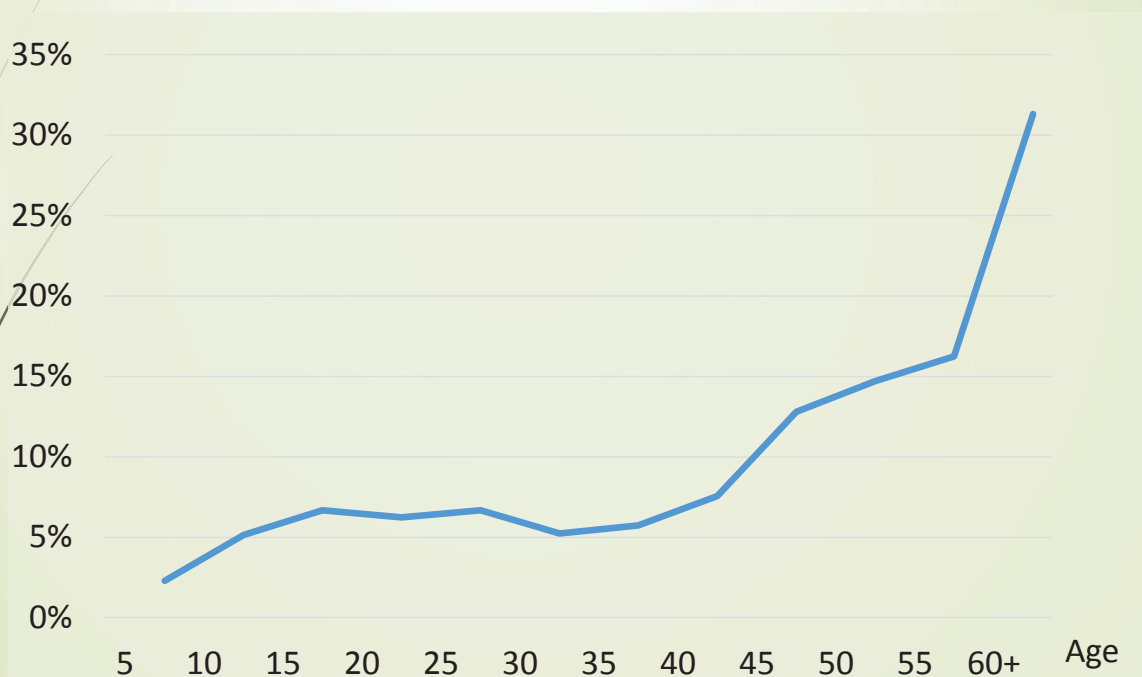
Screening data: Prevalence of Disability

WG questions and Self-identification

Screening data: Prevalence of Disability

Prevalence of disability by age

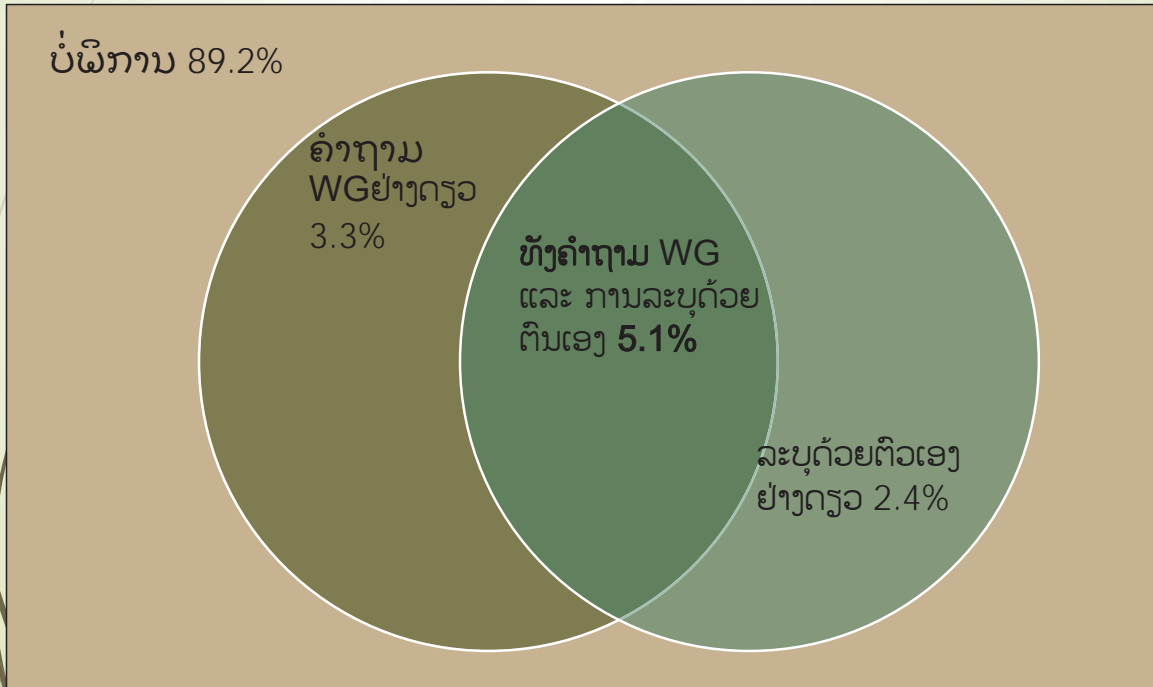

ການຄັດຂໍ້ມູນ:

17

ອັດຕາການມີຄວາມພິການ

ຄໍາຖາມ WG ແລະ ການລະບຸດ້ວຍຕົນເອງ

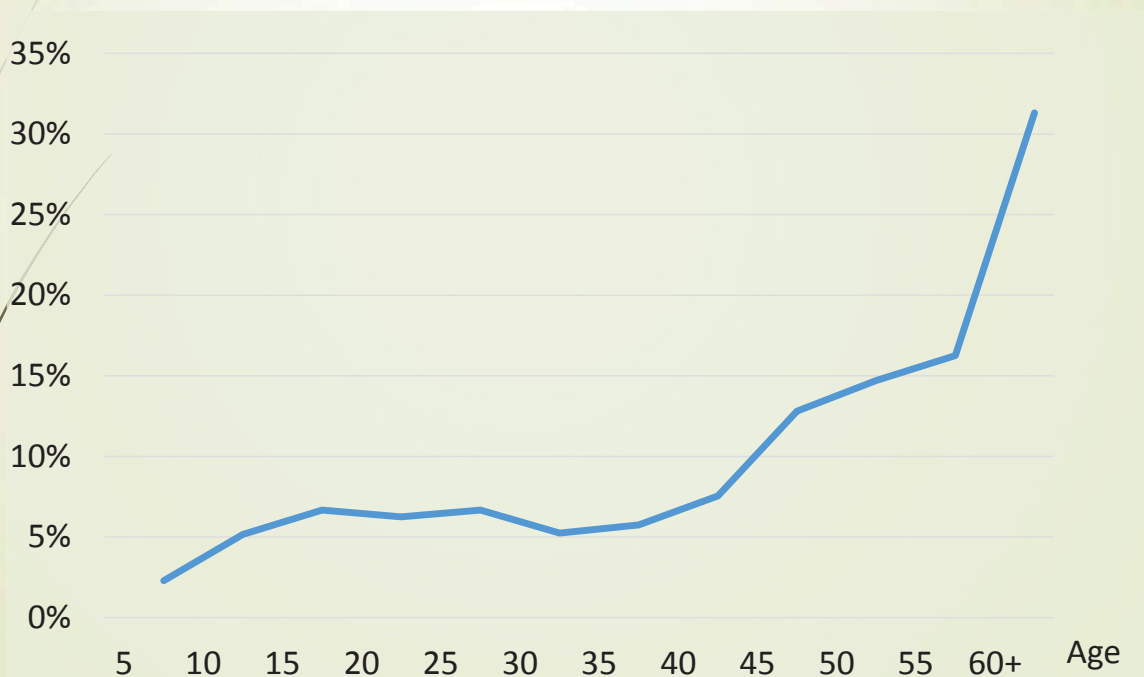

ການຄັດຂໍ້ມູນ:

18

ອັດຕາການມີຄວາມພິການ

ອັດຕາການມີຄວາມພິການຕາມເກນອາຍຸ

Screening data:

19

Characteristics of people with and without disability

	People with disability	People without disability
Female	50.4%	54.2%
Age (mean) *** (95% CI)	49.9 (47.3-52.5)	33.7 (32.9-34.4)
Rural residence ***	55.3%	46.8%
N	266	2,250

20

Focus of this Workshop

- To present findings
- To discuss interpretations and meanings:
 - About disability
 - About social inclusion and social exclusion
 - About access and participation
 - About barriers and facilitators to disability-inclusive practices
- To explore implications for policies, plans and practices
- To prepare recommendations to improve access for people with disability

ການຄັດຂໍ້ມູນ : ຄຸນລັກສະນະຂອງຄົນທີ່ມີ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມ ພິການ

	ຜູ້ທີ່ມີຄວາມພິການ	ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມເປັນພິການ
ຜູ້ຍິງ	50.4%	54.2%
ອາຍຸ (ຄ່າສະເລ່ຍ) *** (95% CI)	49.9 (47.3-52.5)	33.7 (32.9-34.4)
ປະຊາຊົນເຂດຫ່າງໄກຊອກ ຫຼີກ ***	55.3%	46.8%
N	266	2,250

ຈຸດສຸມໃສ່ສໍາລັບການປະຊຸມຄັ້ງນີ້

- ເພື່ອນໍາສະເໜີຂໍ້ຄົ້ນພົບ
- ເພື່ອສືບທະນາ ການອ່ານຜິນ ແລະ ຄວາມໝາຍ:
 - ກ່ຽວກັບຄວາມພິການ
 - ກ່ຽວກັບ ສັງຄົມຮ່ວມ ແລະ ການກົດກັນທາງສັງຄົມ
 - ກ່ຽວກັບການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ
 - ກ່ຽວກັບອຸປະສັກ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການປະຕິບັດຮ່ວມດ້ານ
ການພິການ
- ເພື່ອຄົ້ນຫາຜົນກະທົບຕໍ່ນະໂຍບາຍ, ແຜນງານ ແລະ ການປະຕິບັດ
- ເພື່ອກະກຽມຂໍ້ສະເໜີແນະ ເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງຂອງຄົນພິການ

References

21

WHO 2001. *The International Classification of Functioning, Disability and Health*. Geneva.

- WHO 2011. World Report on Disability.
- WG n.d.a. *Census Questions on Disability Endorsed by the Washington Group*. Retrieved from: http://www.cdc.gov/nchs/data/washington_group/wg_short_measure_on_disability.pdf
- WG n.d.b. *The Measurement of Disability: Recommendations for the 2010 Round of Censuses*. Retrieved from: http://www.cdc.gov/nchs/data/washington_group/recommendations_for_disability_measurement.pdf.
- Lao Statistics Bureau (LSB), 2015. *2015 Population and Housing Census Questionnaire*.
- Messerli, P., Heinimann, A., Epprecht, M., Souksavath, P., Chanthalanouvong, T., & Minot, N. (Eds.). (2008). *Socio-Economic ATLAS of the Lao PDR. An analysis based on the 2005 Population and Housing Census*. Swiss National Centre of Competence in Research (NCCR) North-South, University of Bern, Switzerland and Geographica Bernensia; and Vientiane: Department of Statistics of the Ministry of Planning and Investment; Lao National Mekong Committee Secretariat of the Water Resources and Environmental Administration of the Office of the Prime Minister.

Introduction

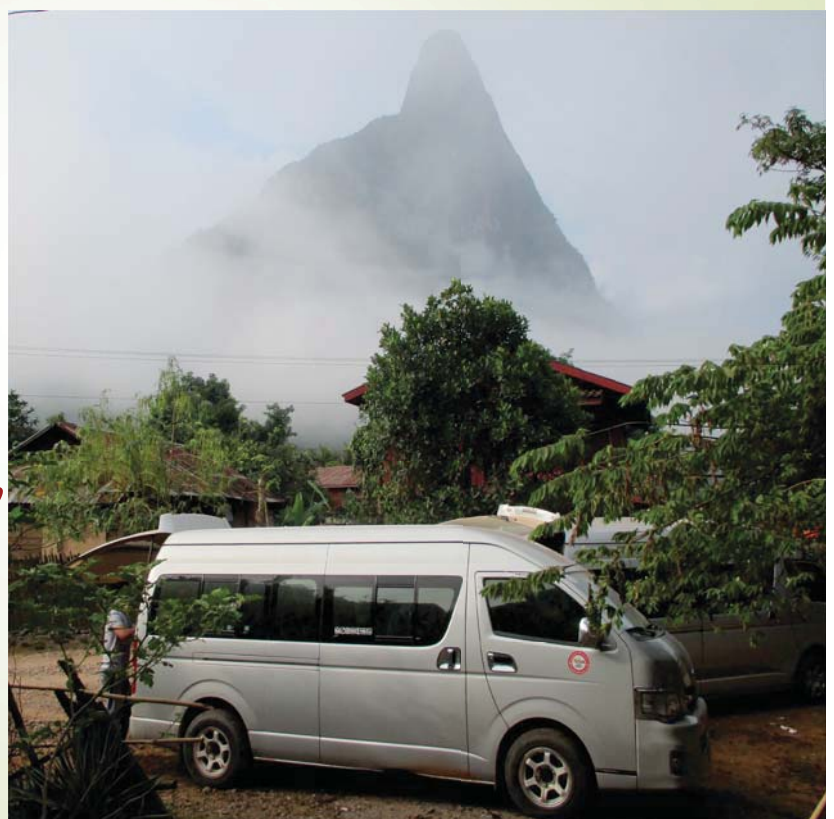
22

Curtin University

Thank
you!

Introduction

ເອກະສານອ້າງອີງ

21

WHO 2001. *The International Classification of Functioning, Disability and Health*. Geneva. WHO 2001. ການແບ່ງໜ້າທີ່, ຄວາມພິການ ແລະ ສຸຂະພາບ. ຈີເນວາ

- WHO 2011. ບົດລາຍງານໂລກກ່ຽວກັບຄວາມພິການ
- WG n.d.a. ຄຳຖາມໃນການສຳຫຼວດຄວາມພິການ ທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງໂດຍ ກຸ່ມວໍຊິງຕັນ. ໄດ້ມາຈາກ: http://www.cdc.gov/nchs/data/washington_group/wg_short_measure_on_disability.pdf
- WG n.d.b. ການວັດແທກຄວາມພິການ: ການສະເໜີແນະການສຳຫຼວດປື້ນອ້ອມສຳລັບປີ 2010. ໄດ້ມາຈາກ : http://www.cdc.gov/nchs/data/washington_group/recommendations_for_disability_measurement.pdf.
- Lao Statistics Bureau (LSB), 2015. *2015 Population and Housing Census Questionnaire*. ສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ (LSB), 2015. ການກວດສອບປະຊາກອນ ແລະ ຄົວເຮືອນ 2015
- ແມດເຊີຣີ. ພ, ເຣີນີແມນ. ອ, ແອັບເຜຣັດຈ, ມ., ສຸກສະຫວັນ, ພ., ຈັນທະລານຸວົງ, ຕ., & ມິນອດ, ນ. (ກວດແກ້). (2008). ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງ ສ ປ ປ ລາວ. ການວິເຄາະອີງຕາມການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ 2005. ສູນແຫ່ງຊາກ ສະວິດສ ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄວາມສາມາດ (NCCR) ເໜືອ- ໄຕ້, ມະຫາວິທະຍາໄລ ເບີນ, ສະວິດເຊີແລນ ແລະ ພູມສັນຖານເບີເນັນເຊຍ; ແລະ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ: ພະແນກສະຖິຕິ ຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ; ກອງເລຂາຄະນະກຳມະການ ແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງຊາດລາວ ດ້ານການບໍລິຫານຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງຫ້ອງການລັດຖະບານ.

Introduction

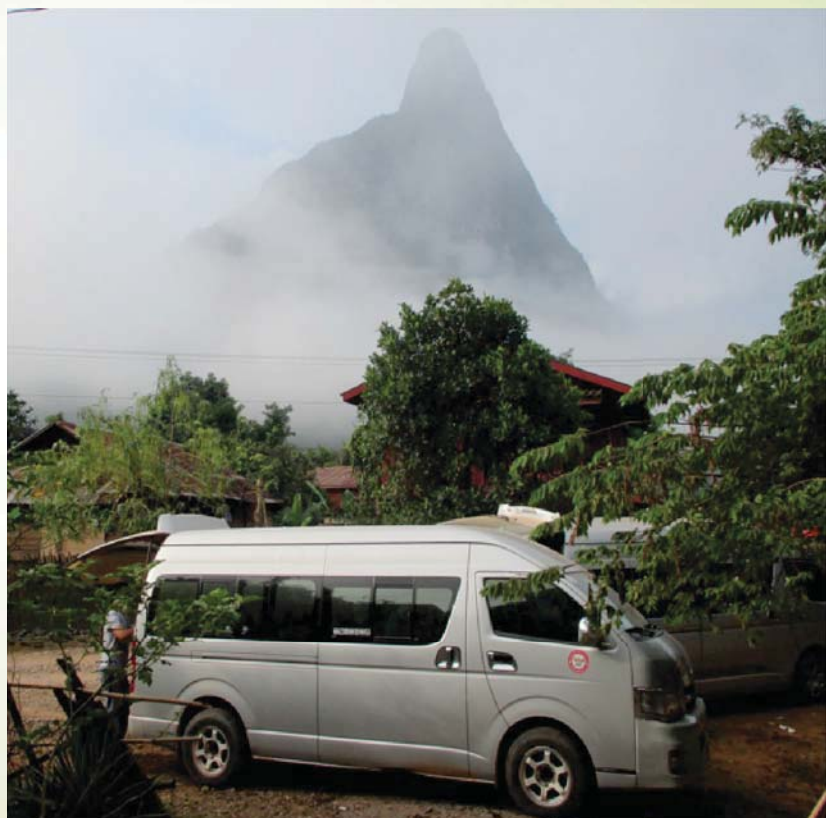

Curtin University

22

ຂອບໃຈ

Introduction

Improving Access to Social and Economic Services for People with Disability in Lao PDR

Capacity Building

2

Session Overview

- ▶ ADRAS Objective
 - ▶ *To build capacity of local stakeholders in research, monitoring and evaluation, and good practice for disability-inclusive development*
- ▶ Background and Context to Capacity Building
- ▶ Activities
 - ▶ Initial stakeholder mapping Vientiane (Phase 1: April-June 2015)
 - ▶ Research training conducted LDPA (April, October, Dec 2015, Feb 2016)
 - ▶ M&E 5-day residential workshop Thalat (June 2015)
- ▶ Way Forward
 - ▶ Discussion Questions

ການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ສໍາລັບຄົນພິການ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ

ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ

2 **ເນື້ອໃນໂດຍລວມ**

- ຈຸດປະສົງຂອງ ADRAS
 - ເພື່ອສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທ້ອງຖິ່ນໃນການຄົ້ນຄ້ວາ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີສໍາລັບການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນພິການ
- ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ແລະ ເນື້ອໃນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ
- ກິດຈະກຳ
 - ແຜນວາດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມເບື້ອງຕົ້ນ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ (ໄລຍະທີ 1: ເມສາ ຫາມິຖຸນາ 2015)
 - ຈັດການຝຶກອົບຮົມການຄົ້ນຄ້ວາ ຂອງ LDPA (ເມສາ, ຕຸລາ. ທັນວາ 2015, ກຸມພາ 2016)
 - ກອງປະຊຸມ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຢູ່ ທ່າລາດ (ມິຖຸນາ 2015)
- ແຜນການຕໍ່ໜ້າ
 - ຄໍາຖາມສິນທະນາ

Background and Context to Capacity Building

3

Capacity Building

4

Defining capacity building and capacity development

- Has their roots in “community development, international aid and development, public health and education” (Crisp, Swerissen and Duckett, 2000, p. 99)
- No agreed definitions BUT
 - A definition of capacity building: “Means by which skills, experience, technical and management capacity are developed within an organizational structure . . . often through the provision of technical assistance, short/long-term training, and specialist inputs . . . The process may involve the development of human, material and financial resources (OECD, 2002)
 - A definition of capacity development: “The process by which individuals, groups and organisations, institutions and countries develop, enhance and organise their systems, resources and knowledge; all reflected in their abilities, individually and collectively, to perform functions, solve problems and achieve objectives (OECD, 2007)
- Challenging to evaluate capacity and the effectiveness of capacity building or development (Kotvojs & Hurworth, 2013)
- Core to international aid activities

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ແລະ ເນື້ອ ໃນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ

3

Capacity Building

4

ການກຳນົດນິຍາມຂອງການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ ແລະ ການ ພັດທະນາຄວາມສາມາດ

- ມີຮາກຖານໃນ “ ການພັດທະນາຊຸມຊົນ, ການຊ່ວຍເຫຼືອສາກົນ ແລະ ການພັດທະນາ, ສາທາມວນຊົນ ແລະ ການສຶກສາ ” (ຄຣິດສ, ສະວີຣິຊັນ ແລະ ດັກເກັດ, 2000, ໜ້າ. 99)
- ບໍ່ມີນິຍາມທີ່ຕົກລົງເຫັນດີກັນ ແຕ່
 - ນິຍາມຂອງການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ: ໝາຍເຖິງ ທັກສະ, ປະສົບການ, ເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການບໍລິຫານໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ພາຍໃນໂຄງສ້າງຂອງອົງກອນ... ເຊິ່ງຜ່ານການສະໜອງການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານເຕັກນິກ, ການຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນ/ຍາວ ແລະ ຂໍ້ຄິດສາກຜູ້ຊ່ຽວຊານ... ຂະບວນການດັ່ງກ່າວອາດລວມເອົາການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ອຸປະກອນ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນຕ່າງໆ (OECD, 2002)
 - ນິຍາມຂອງການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ: ຂະບວນການທີ່ ບຸກຄົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ອົງກອນ, ສະຖາບັນ ແລະ ປະເທດພັດທະນາ, ເສີມສ້າງ ແລະ ຈັດເຈງລະບົບ, ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຄວາມຮູ້ຂອງເຂົາເຈົ້າ; ທຸກຢ່າງເຫຼົ່ານີ້ສະແດງເຖິງ ຄວາມສາມາດ ສ່ວນຕົວ ແລະ ສ່ວນລວມ ເພື່ອດຳເນີນໜ້າທີ່, ແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ບັນລຸເປົ້າໝາຍ (OECD, 2007)
- ການທ້າທາຍໃນການປະເມີນຂີດຄວາມສາມາດ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ ຫຼື ການພັດທະນາ (ຄອດວອຍ & ເຣີວອດ, 2013)
- ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ

5

Approaches to capacity building

- A range of approaches to capacity building in Lao PDR
- ADRAS has focussed on Partnership and Bottom-Up approaches
- At least four approaches possible (maybe others and combinations)
 - Top-Down – focus is not just on people but changing organisational structures to facilitate learning, for example, Ministry of Education and Sports (IEC)
 - Community-Organizing –ambitious, transformative and led by PWD, for example, LDPA, Association for Autism
 - Bottom-Up – involves training people in organisations who can share their skills and knowledge with others. Best when organisation committed to continuous learning and improvement, for example, Handicap International & LDPA
 - Partnerships – developing partnerships between organisations who may have had limited working relationships in the past – 2-way flow of knowledge and skills, for example, NCDE, ADRAS

(Crisp, Swerissen, Duckett, 2000)

Capacity Building

6

Approaches to capacity building in ADRAS project

- Building capacity to do what?
 - Understand and strengthen partnerships between key stakeholders in disability in Lao PDR
 - To strengthen capacity to conduct research work (collect quantitative and qualitative data, develop of case studies, enter survey data)
 - To strengthen capacity to conduct monitoring and evaluation work in disability inclusive projects

Capacity Building

ວິທີການໃນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ

- ▶ ມີຫຼາຍວິທີການໃນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ
 - ▶ ADRAS ແມ່ນຊຸມໃສ່ ວິທີການຮ່ວມມື ແລະ ວິທີການແບບລຸ່ມຂຶ້ນເທິງ
 - ▶ ຢ່າງໜ້ອຍມີ 4 ວິທີການທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ (ອາດຈະແມ່ນວິທີການອື່ນ ແລະ ແບບປະສົມປະສານກັນ)
 - ▶ ວິທີການແບບເທິງລົງລຸ່ມ – ຈຸດສຸມບໍ່ຜຽງແຕ່ຢູ່ທີ່ຄົນ ແຕ່ການປ່ຽນແປງໂຄງສ້າງຂອງອົງກອນ ເພື່ອເອື້ອຍອໍານວຍການຮຽນຮູ້, ຍົກຕົວຢ່າງ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ການກິລາ (IEC)
 - ▶ ຊຸມຊົນ – ການຈັດເຈາງ – ຄວາມໄຜ່ຜັນ, ການປະຕິຮູບ ແລະ ໄດ້ນໍາພາໂດຍ PWD ຍົກຕົວຢ່າງ, LDPA, ສະມາຄົມເພື່ອເດັກ ອໍທິດຊົມ
 - ▶ ວິທີການແບບເທິງລົງລຸ່ມ – ລວມມີການຝຶກອົບຮົມພະນັກງານອົງກອນຜູ້ທີ່ສາມາດແບ່ງປັນທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ຂອງເຂົາເຈົ້າກັບຄົນອື່ນໆ. ມັນຈະເປັນການດີທີ່ສຸດເມື່ອອົງກອນຍຶດໜັ້ນໃນການຮຽນຮູ້ ແລະ ການປັບປຸງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຍົກຕົວຢ່າງ ອົງການແຮນດີເຄັບ ແລະ LDPA
 - ▶ ການຮ່ວມມື – ການພັດທະນາການຮ່ວມມືລະຫວ່າງອົງກອນ ຜູ້ທີ່ອາດມີຄວາມສໍາພັນທີ່ບໍ່ແທ້ໝາຍແຜ່ນໃນເມື່ອກ່ອນ – 2 ທາງໃນການຮຽນຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະ, ຍົກຕົວຢ່າງ, , NCDE, ADRAS
- (Crisp, Swerissen, Duckett, 2000 ຄຣິດສ, ສະເວຣິດສັນ, ດັກເດັດ, 2000)

ວິທີການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດຂອງໂຄງການ ADRAS

ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ ເພື່ອຫຍັງ?

- ▶ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມແຂງການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສໍາຄັນໃນດ້ານຝຶກການ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ
- ▶ ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງເພື່ອຈັດຕັ້ງວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ (ເກັບກໍາຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ, ສ້າງກໍາລະນີສຶກສາ, ຄືຂໍ້ມູນສໍາຫຼວດ
- ▶ ເພື່ອເສີມສ້າງຂີດຄວາມສາມາດທີ່ເຂັ້ມແຂງໃນການຈັດຕັ້ງ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນໃນໂຄງການຮ່ວມຂອງຄົນຝຶກການ

Capacity Building

Capacity Building Activities

7

Stakeholder Mapping
Research Training
M&E Training

Capacity Building

8

Stakeholder mapping: approach and findings

Stakeholder here refers to an individual, group, or an organisation with an interest in disability

Objectives

- To identify activities of the stakeholders relating to provision and/or improvement of social and economic services for persons with disability in Lao PDR at national, provincial, district, and village level
- To gain stakeholder ideas and recommendations for improvement of social and economic service provision in Lao PDR
- To bring stakeholders together and strengthen partnerships

Capacity Building

ກິດຈະກຳການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ

ການວາງແຜນວາດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ
ການຝຶກອົບຮົມການຄົ້ນຄ້ວາ

7

ການຝຶກອົບຮົມ ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

Capacity Building

8

ການວາງແຜນວາດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ: ວິທີການ ແລະ ການຄົ້ນພົບ

ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນທີ່ນີ້ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ, ກຸ່ມ ຫຼື ອົງກອນທີ່ມີຄວາມສົນໃຈທາງດ້ານພິການ
ຈຸດປະສົງ

- ເພື່ອກຳນົດກິດຈະກຳຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງການສະໜອງ ແລະ/ຫຼື ການປັບປຸງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດສຳລັບຄົນພິການໃນ ສ ປ ປ ລາວໃນຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ
- ເພື່ອໄດ້ແນວຄວາມຄິດ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳຈາກຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມສຳລັບການປັບປຸງການສະໜອງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດໃນ ສ ປ ປ ລາວ
- ເພື່ອລວມຕົວຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຮ່ວມມື

Capacity Building

Steps in stakeholder mapping

Phase 1:

- ▶ Step 1: Made list of stakeholders in Vientiane (Government, Mass organisations, DPOs, INGOs) – March 2015
- ▶ Step 2: Identified individual contacts at each of 41 organisations
- ▶ Step 3: Translated survey questionnaire into Lao
- ▶ Step 4: Collected data and translated back into English – April - June 2015

Phase 2:

- ▶ Step 5: Make list of individuals in Savannakhet and Vientiane Provinces (Government, Mass organisations, DPOs, INGOs) – November 2015
- ▶ Step 6: Collect provincial data

Capacity Building

Stakeholder survey data

Phase 1:

- ▶ 20 survey forms returned from Vientiane and Vientiane P – (1 repeat organisation survey form excluded from the analysis)
- ▶ 19 organisations (DPOs n=9, GoL n= 5, INGOs n=3, Mass Organisations n=1, Private Business n=1)
- ▶ Completed survey forms translated into English

Phase 2:

- ▶ 14 survey forms from Savannakhet
- ▶ 11 from Vientiane Province
- ▶ Returned November 2015 and still to be translated
- ▶ To be analysed by AAF Fellows in November 2016 in Perth, Australia

Capacity Building

ຂັ້ນຕອນໃນການວາງແຜນວາດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ

ໄລຍະ 1:

- ▶ ຂັ້ນຕອນທີ 1: ສ້າງລາຍຊື່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ຢູ່ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ (ລັດຖະບານ, ອົງການມະຫາຊົນ, DPOs, INGOs) – ມີນາ 2015
- ▶ ຂັ້ນຕອນທີ 2: ລະບຸບຸກຄົນທີ່ຈະຕິດຕໍ່ຫາຂອງ 41 ອົງການ
- ▶ ຂັ້ນຕອນທີ 3: ແປແບບສອບຖາມເປັນພາສາລາວ
- ▶ ຂັ້ນຕອນທີ 4: ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ແປເປັນພາສາອັງກິດ – ເມສາ – ມິຖຸນາ 2015

ໄລຍະ 2:

- ▶ ຂັ້ນຕອນທີ 5: ສ້າງລາຍຊື່ບຸກຄົນຢູ່ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ແຂວງວຽງຈັນ (ລັດຖະບານ, ອົງການມະຫາຊົນ, DPOs, INGOs) – ພະຈິກ 2015
- ▶ ຂັ້ນຕອນທີ 6: ເກັບຂໍ້ມູນຂັ້ນແຂວງ

ຂໍ້ມູນສໍາຫຼວດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ

ໄລຍະ 1:

- ▶ ແບບສໍາຫຼວດ 20 ສະບັບຈາກນະຄອນຫຼວງ ແລະ ແຂວງວຽງຈັນໄດ້ສົ່ງກັບຄືນ – (ແບບຟອມສໍາຫຼວດອົງກອນທີ່ຊ້ຳກັນແມ່ນບໍ່ໄດ້ເອົາເຂົ້າໃນການວິເຄາະ)
- ▶ 19 ອົງການ (DPOs n=9, GoL ລັດຖະບານ n= 5, INGOs n=3, ອົງການມະຫາຊົນ Mass Organisations n=1, Private Business ທຸລະກິດເອກະຊົນn=1
- ▶ ສໍາເລັດການແປແບບຟອມເປັນພາສາອັງກິດ

ໄລຍະ 2:

- ▶ ແບບຟອມສໍາຫຼວດ 14 ສະບັບຈາກ ສະຫວັນນະເຂດ
- ▶ ແບບຟອມສໍາຫຼວດ 11 ສະບັບ ຈາກແຂວງວຽງຈັນ
- ▶ ໄດ້ສົ່ງກັບຄືນ ເດືອນພະຈິກ 2015 ແລະ ຍັງຕ້ອງໄດ້ແປ
- ▶ ຂໍ້ມູນຈະຖືກວິເຄາະໂດຍ AAF ໃນເດືອນ ພະຈິກ 2016 ຢູ່ ເຟີດ, ອິດສະຕາລີ

Focus of stakeholder survey

Questions related to:

- Areas of disability work and role
- Organisations person works with
- Frequency of person's communication with other organisations
- Content of person's communication (services, projects, or policy)
- Facilitators of disability-inclusive development
- Barriers to disability-inclusive development

Capacity Building

Analysis of stakeholder survey (1)

- People from 19 orgs communicated with between 3 and 19 other orgs working in disability (average number of orgs for communication was 9)
- Association for Autism, Handicap International, LDPA communicating most frequently and with the most organisations
- Communication mostly about all three areas: services, projects and policy

Capacity Building

ຈຸດສຸມຂອງການສໍາຫຼວດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ

ຄໍາຖາມກ່ຽວຂ້ອງກັບ:

- ພາລະ ແລະ ໜ້າທີ່ດ້ານພິການ
- ຜູ້ຕິດຕໍ່ຂອງອົງກອນທີ່ເຮັດວຽກນໍາ
- ການສື່ສານເປັນປະຈໍາຂອງຜູ້ຕິດຕໍ່ກັບອົງການອື່ນໆ
- ເນື້ອໃນຂອງການສື່ສານຂອງຜູ້ຕິດຕໍ່ (ການບໍລິການ, ໂຄງການ, ຫຼື ນະໂຍບາຍ
- ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກຂອງການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນພິການ
- ອຸປະສັກໃນການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນພິການ

ການວິເຄາະການສໍາຫຼວດຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ (1)

- ພະນັກງານຈາກ 19 ອົງການໄດ້ຕິດຕໍ່ສື່ສານນໍາ ຈາກ 3 ແລະ 19 ໂຄງການ ເຮັດວຽກດ້ານການພິການ (ສະເລ່ຍຈໍານວນອົງກອນສໍາລັບການສື່ສານ ແມ່ນ 9 ອົງການ)
- ສະມາຄົມ ເພື່ອ ອໍທິດສຊິມ, ອົງການສາກົນ ແຮມດີແຄັບ, LDPA ສື່ສານ ກັນເປັນປະຈໍາ ແລະ ເປັນອົງກອນທີ່ສະແດງອອກຫຼາຍທີ່ສຸດ
- ການສື່ສານສ່ວນຫຼາຍແມ່ນກ່ຽວກັບ
3 ຂົງເຂດ: ການບໍລິການ, ໂຄງການ
ແລະ ນະໂຍບາຍສໍາລັບຄົນພິການ

Analysis of stakeholder survey (2)

- ▶ Facilitators of disability-inclusive development
 - ▶ The Decree and other favourable law & policy
 - ▶ Good cooperation with the Government of Lao PDR
 - ▶ An emerging civil society
 - ▶ Collaborative disability networks
- ▶ Barriers to disability-inclusive development
 - ▶ Societal attitudes about PWD
 - ▶ Sometimes a lack of action
 - ▶ Insufficient budget and funding
 - ▶ Challenges in rural/remote areas

Capacity Building

Research training

- ▶ Research project planning
- ▶ Managing research logistics
- ▶ Quantitative – input to survey and collecting data
- ▶ Qualitative – input to questionnaires and collecting data
- ▶ Case Studies – how to collect data and build stories
- ▶ Data Entry – survey data

Capacity Building

ການວິເຄາະການສໍາຫຼວດຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ (2)

- ▶ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກຂອງການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນພິການ
 - ▶ ດໍາລັດ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ສະໜັບສະໜູນອື່ນໆ ແລະ ນະໂຍບາຍ
 - ▶ ການຮ່ວມມືທີ່ດີກັບລັດຖະບານ ສ ປ ປ ລາວ
 - ▶ ການປະກົດຕົວຂຶ້ນຂອງ ສັງຄົມເພື່ອການຊ່ວຍເຫຼືອ
 - ▶ ເຄື່ອຂ່າຍການຮ່ວມມືດ້ານພິການ
- ▶ ອຸປະສັກໃນການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນພິການ
 - ▶ ພຶດຕິກຳທາງສັງຄົມຕໍ່ຄົນພິການ
 - ▶ ບາງຄັ້ງຂາດການປະຕິບັດງານ
 - ▶ ງົບປະມານ ແລະ ເງິນທຶນບໍ່ພຽງພໍ
 - ▶ ຄວາມທ້າທາຍໃນເຂດຊົນນະບົດ/ເຂດຫ່າງໄກຊອກຫຼີກ

Capacity Building

ການຝຶກອົບຮົມດ້ານການຄົ້ນຄ້ວາ

- ▶ ການວາງແຜນໂຄງການຄົ້ນຄ້ວາ
- ▶ ການບໍລິຫານການຂົນສົ່ງໃນການຄົ້ນຄ້ວາ
- ▶ ປະລິມານ – ຂໍ້ມູນໃນການສໍາຫຼວດ ແລະ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ
- ▶ ຄຸນນະພາບ – ຂໍ້ມູນເຂົ້າໃນແບບສອບຖາມ ແລະ ການກຳເກັບຂໍ້ມູນ
- ▶ ກໍລະນີສຶກສາ – ວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ການສ້າງເລື່ອງ
- ▶ ການຕີຂໍ້ມູນ – ຂໍ້ມູນສໍາຫຼວດ

Capacity Building

15

M&E training

- ▶ Invitation Dec 2015 to play a part in building M&E capacity for disability-inclusive policy, programs and practice in Lao PDR

Capacity Building

16

Brief needs analysis

- ▶ Curtin held discussions in-country with MLSW, LDPA, Handicap International and World Education
 - ▶ What M&E training already happening
 - ▶ What are current M&E skills and knowledge
 - ▶ What kind of training might work – content and process
 - ▶ Who might participate

Capacity Building

ການຝຶກອົບຮົມ ການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນ

- ການເຊີນມາໃນເດືອນ ທັນວາ 2015 ໄດ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດດ້ານການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນສໍາລັບນະໂຍບາຍຮ່ວມຂອງຄົນພິການ, ແຜນງານ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງໃນ ສ ປ ປ ລາວ

Capacity Building

ການວິເຄາະຄວາມຈໍາເປັນໂດຍຫຍໍ້

- ມະຫາວິທະຍາໄລເຄີເທິນ ໄດ້ຈັດການສົນທະນາຢູ່ໃນປະເທດ ກັບ MLSW, LDPA, ອົງການ ແຮມດີເຄັບ ແລະ ອົງການສຶກສາໂລກ
 - ສິ່ງທີ່ໄດ້ເກີດຂຶ້ນແລ້ວສໍາລັບການຝຶກອົບຮົມການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ
 - ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທີ່ມີໃນປະຈຸບັນດ້ານການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນມີຫຍໍ້ແດ່
 - ການຝຶກອົບຮົມປະເພດໄດ້ອາດໄດ້ຮັບຜົນດີ – ເນື້ອໃນ ແລະ ຂະບວນການ
 - ໃຜອາດເຂົ້າຮ່ວມ

Capacity Building

The workshop

- ▶ 5-day residential workshop
- ▶ Content focussed equally on three areas: disability, M&E knowledge and skills, and practical group work
- ▶ Aimed to equip participants with M&E concepts and skills in disability
- ▶ 32 participants:
 - ▶ Government (3), INGOs, LDPA, DPOs, a mass organisation;
 - ▶ People working at national, provincial & district levels;
 - ▶ At least 47% of participants were PWD and 15% were DPO families of children with disability

The workshop learning

- ▶ the global, regional and local trends and challenges in disability
- ▶ issues related to M&E in inclusive health and rehabilitation, inclusive education and vocational training, employment and vulnerable populations
- ▶ ways to overcome the obstacles to functioning M&E systems
- ▶ ways to use and present M&E data, including reports

ການປະຊຸມ

17

- ກອງປະຊຸມ 5 ມື້
- ເນື້ອໃນແມ່ນສຸມໃສ່ 3 ຂົງເຂດດ້ວຍກັນ: ຄວາມພິການ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະດ້ານການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ແລະ ການເຮັດວຽກເປັນກຸ່ມ
- ມຸ້ງໜັ້ນສ້າງຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະດ້ານການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມດ້ານພິການ
- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ 32 ທ່ານ:
 - ລັດຖະບານ (3), INGOs, LDPA, DPOs, ແລະ ອົງການມະຫາຊົນ
 - ພະນັກງານເຮັດວຽກຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ
 - ຢ່າງໜ້ອຍ 47% ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນຄົນພິການ ແລະ 15% ແມ່ນ ຄອຍຄົວ DPO ທີ່ມີໄດ້ກນ້ອຍພິການ

Capacity Building

18

ການຮຽນຮູ້ຈາກກອງປະຊຸມ

- ແນວໂນມຂອງໂລກ, ຂົງເຂດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍດ້ານພິການ
- ບັນຫາທີ່ກ້ຽວຂ້ອງກັບ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນໃນການຝຶນຝູ ແລະ ສຸຂະພາບຮ່ວມ, ການຮຽນຮ່ວມ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ, ການຈ້າງງານ ແລະ ພົນລະເມືອງທີ່ທຸກຍາກ
- ແນວທາງເພື່ອເອົາຊະນະຕໍ່ກັບອຸປະສັກໃນການດໍາເນີນລະບົບການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ
- ແນວທາງໃນການນໍາໃຊ້ ແລະ ສະເໜີຂໍ້ມູນການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ລວມມີ ບົດລາຍງານ

Capacity Building

The workshop processes

19

ກຸ່ມວິຊາການ, ເມືອງ ແກ້ວຄຸ້ມ, ແຂວງ ວຽງຈັນ
 ທີ່: 22-26 ມິຖຸນາ 2015
and Evaluation Workshop
 1. KeoUdom district, Vientiane province
 2-26 June 2015

Capacity Building

Organisations represented

20

Name of Organisation & Type	Frequency
LDPA	11
Government of Lao – LSW, Health, Education, Sikued, CMR, NRA	9
INGOS – HI, World Education, Lao-Australian Institute, Care International	6
Lao Disabled Women's Development Centre	1
Lao Autism Association	1
Sayasetha District Association	1
Aid for Children with Intellectual Disability	1
Intellectual Disability Unit	1
Lao Women's Union	1
Total	32

Capacity Building

ຂະບວນການກອງປະຊຸມ

19

ງ ມີສາທາ, ເມືອງ ແກ້ວຄຸ້ມ, ແຂວງ ດຽງຈັນ
 ທີ່: 22-26 ມິຖຸນາ 2015
and Evaluation Workshop
 1. KeoUdom district, Vientiane province
 2-26 June 2015

Capacity Building

ຕົວແທນອົງການຕ່າງໆທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ

20

ຊື່ອົງການ ແລະ ປະເພດ	ຈຳນວນ
LDPA	11
ລັດຖະບານລາວ – LSW, ສາທາ, ການສຶກສາ, ສື່ເກີດ, CMR, NRA	9
INGOS – HI, ອົງການສຶກສາໂລກ, ສະຖາບັນລາວອິດສະຕາລີ, ອົງການສາກົນ Care International	6
ສູນພັດທະນາແມ່ຍິງພິການລາວ	1
ສະມາຄົມ ອອດທິດຊຶມລາວ	1
ສະມາຄົມເມືອງໄຊເສດຖາ	1
ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອເດັກທີ່ມີຄວາມພິການດ້ານສະໝອງ	1
ໜ່ວຍງານພິການດ້ານສະຕິປັນຍາ	1
ສະຫະພັນແມ່ຍິງ	1
ທັງໝົດ	32

Capacity Building

Motivation for attending

21

- Apply M&E in my organisation (n=11)
- Develop my organisation/project (n=7)
- Benefit PWD (n=7)
- Acquire M&E knowledge (n=6)
- Connect with and learn from others
- "It's part of my job" (n=4)
- Learn about policy (n=1)
- M&E reporting (n=1)

M&E is needed to ensure our project is going as planned and effective at the end and what need to improve it further . . .

Capacity Building

Strengths

22

- High level of participation of PWD (at least 47%)
- Benefits with such a diverse range of people
- 28% were women from the 5 different organisational types
- High rating of satisfaction with workshop (90%)
- M&E knowledge and skills improved (100%)
- High likelihood of continuing M&E (97%)
- Positive engagement and enthusiasm

Capacity Building

ສິ່ງໝູນໃຈໃນການເຂົ້າຮ່ວມ

21

- ▶ ນຳເອົາ ການຕິດຕາມ ແລະປະເມີນຜົນໄປໃຊ້ໃນອົງກອນຂອງຂ້ອຍ (n=11)
- ▶ ພັດທະນາອົງກອນ/ໂຄງການຂອງຂ້ອຍ (n=7)
- ▶ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສຳລັບຄົນພິການ
- ▶ ເພື່ອໄດ້ຄວາມຮູ້ດ້ານການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ
- ▶ ເພື່ອຕິດຕໍ່ ແລະ ຮຽນຮູ້ຈາກຄົນອື່ນໆ (n=5)
- ▶ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງວຽກຂ້ອຍ (n=4)
- ▶ ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍ (n=1)
- ▶ ການລາຍງານການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ (n=1)

ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນແມ່ນ ຈຳເປັນເພື່ອຮັບປະກັນ ໂຄງການຂອງພວກເຮົາດຳເນີນໄປຕາມ ແຜນທີ່ໄດ້ວາງໄວ້ ແລະ ມີປະສິດທິພາບເມື່ອສິ້ນສຸດ ໂຄງການ ແລະ ສິ່ງ ໃດຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງໃນ ອະນາຄົດ

Capacity Building

ຈຸດດີ

22

- ▶ ຄົນພິການມີສ່ວນຮ່ວມສູງ (ຢ່າງໜ້ອຍ 47%)
- ▶ ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຫຼາຍກຸ່ມຄົນ
- ▶ 28% ແມ່ນແມ່ຍິງທີ່ມາຈາກ 5 ອົງການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ
- ▶ ອັດຕາຄວາມເຝິງພໍໃຈຕໍ່ກອງປະຊຸມສູງເຖິງ (90%)
- ▶ ໄດ້ປັບປຸງຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະດ້ານການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ (100%)
- ▶ ແນວໂນ້ມໃນການສືບຕໍ່ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນສູງ (97%)
- ▶ ມີການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຄວາມກະຕືລືລົ້ນທີ່ດີ

23

Way Forward

Capacity Building

24

Questions for Discussion

1. Does Lao PDR need a more detailed needs analysis of existing disability-inclusive capacity?
2. Should there be a coordinated capacity building plan for disability-inclusive policy, programs and practice in Lao PDR?
3. What would that look like?
4. Can we achieve consensus on M&E language in Lao PDR?

Capacity Building

ແນວທາງຕໍ່ໜ້າ

23

Capacity Building

ຄໍາຖາມເພື່ອການສືບທະນາ

24

1. ສ ປ ປ ລາວມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງການການວິເຄາະລະອຽດສໍາລັບຂັດຄວາມສາມາດຮ່ວມຂອງຄົນພິການທີ່ມີຢູ່ບໍ່?
2. ມັນຄວນຈະມີແຜນການສ້າງຂັດຄວາມສາມາດຮ່ວມກັນບໍ່ ສໍາລັບນະໂຍບາຍຮ່ວມຂອງຄົນພິການ, ແຜນງານ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງໃນ ສ ປ ປ ລາວ?
3. ມັນຄວນມີລັກສະນະແນວໃດ?
4. ພວກເຮົາສາມາດບັນລຸຜົນໃນການຕົກລົງເຫັນດີໃຊ້ພາສາສໍາລັບການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ໃນ ສ ປ ປລາວໄດ້ບໍ່?

Capacity Building

References

- Crisp, B., Swerissen, H., & Duckett, S. (2000). Four approaches to capacity building in health: consequence for measurement and accountability. *Health Promotion International*, 15, (2), 99-107.
- Kotvojs, F. & Hurworth, R. (2009). Evaluating capacity development: what do we really want to know? *Evaluation Journal of Australasia* 13 (1), 4-14.
- Organisation for Economic Cooperation and Development (2002). OECD Glossary of statistical terms. Retrieved from <https://stats.oecd.org/glossary/>
- Organisation for Economic Cooperation and Development (2007). OECD Glossary of statistical terms. Retrieved from <https://stats.oecd.org/glossary/>

Capacity Building

Thank you

References

- Crisp, B., Swerissen, H., & Duckett, S. (2000). Four approaches to capacity building in health: consequence for measurement and accountability. *Health Promotion International*, 15, (2), 99-107.
- Kotvojs, F. & Hurworth, R. (2009). Evaluating capacity development: what do we really want to know? *Evaluation Journal of Australasia* 13 (1), 4-14.
- Organisation for Economic Cooperation and Development (2002). OECD Glossary of statistical terms. Retrieved from <https://stats.oecd.org/glossary/>
- Organisation for Economic Cooperation and Development (2007). OECD Glossary of statistical terms. Retrieved from <https://stats.oecd.org/glossary/>

Capacity Building

ຂອບໃຈ

Access to health services

Vientiane, Lao - September 20-21, 2016

2

Session Overview

- Introduction:
 - Disability and Health
- What We Found
 - Access to Health Services
 - Barriers
 - Facilitators
- Way Forward
 - Questions for Discussion
 - Recommendations

ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານ ສາທາລະນະສຸກ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ລາວ ກັນຍາ ທີ 20 - 21, 2015

2

ເນື້ອໃນລວມ

- ການນໍາສະເໜີ:
 - ຄວາມພິການ ແລະ ສຸຂະພາບ
- ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາຄົ້ນພົບ
 - ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ
 - ອຸປະສັກ
 - ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ
- ແນວທາງຕໍ່ໜ້າ
 - ຄໍາຖາມສໍາລັບການສື່ນທະນາ
 - ຂໍ້ສະເໜີແນະ

Introduction

- ▶ The relationship between disability and health is complex and associated with other social determinants such as poverty, education, and employment
- ▶ There are comorbid health conditions with certain disability types
- ▶ International research has identified that people with disability
 - ▶ Have poorer health status
 - ▶ May engage in riskier health behaviours
 - ▶ Have poorer access to health care services
 - ▶ Are rarely targeted by health promotion programs
- ▶ Other Challenges
 - ▶ Cost of health care services
 - ▶ Transportation
 - ▶ Accessibility and built environment (road conditions, equipment)
 - ▶ Skills, knowledge and attitudes of health workers

Health

What We Found

ການນຳສະເໜີ

- ▶ ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຄວາມພິການແລະ ສຸຂະພາບແມ່ນສັບຊ້ອນ ແລະ ກ່ຽວພັນກັບຕົວກຳນົດທາງດ້ານສັງຄົມອື່ນໆ ເຊັ່ນ ຄວາມທຸກຍາກ, ການສຶກສາ ແລະ ການຈ້າງງານ
- ▶ ມີເງື່ອນໄຂດ້ານສຸຂະພາບຊໍ້ເຊື້ອ ຄຽງຄູ່ກັບຄວາມພິການປະເພດໃດໜຶ່ງ
- ▶ ການຄົ້ນຄວ້າສາກົນໄດ້ລະບຸວ່າ ຄົນພິການ
 - ▶ ມີສະຖານະທາງດ້ານສຸຂະພາບທີ່ບໍ່ດີ
 - ▶ ອາດມີຄວາມສ່ຽງດ້ານພິດຕິກຳທາງສຸຂະພາບ
 - ▶ ມີການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການການປິ່ນປົວສຸຂະພາບທີ່ຫຍຸ້ງຍາກກວ່າຄົນທົ່ວໄປ
 - ▶ ເປັນເປົ້າໝາຍສຳລັບແຜນງານການສົ່ງເສີມສຸຂະພາບໜ້ອຍ
- ▶ ສິ່ງທ້າທາຍອື່ນໆ
 - ▶ ຄ່າບໍລິການ ການປິ່ນປົວສຸຂະພາບ
 - ▶ ການຂົນສົ່ງ
 - ▶ ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ (ສະພາຍຖະໜົນຫົນທາງ, ອຸປະກອນ)
 - ▶ ທັກສະ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ພິດຕິກຳຂອງພະນັກງານສາທາ

Health

ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາຄົ້ນພົບ

Health

Health

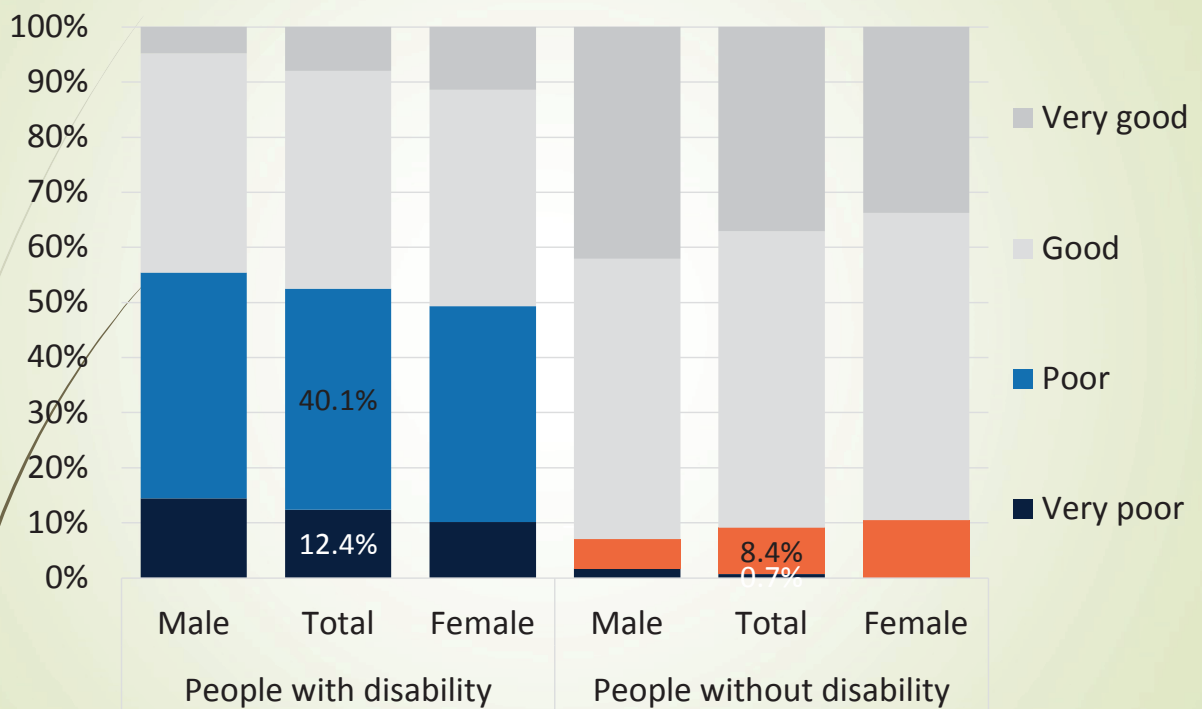
5

Access to Health Services

Health

6

Health Status (self-reported)

People with disability have significantly poorer self-reported health status than people without disability

Health

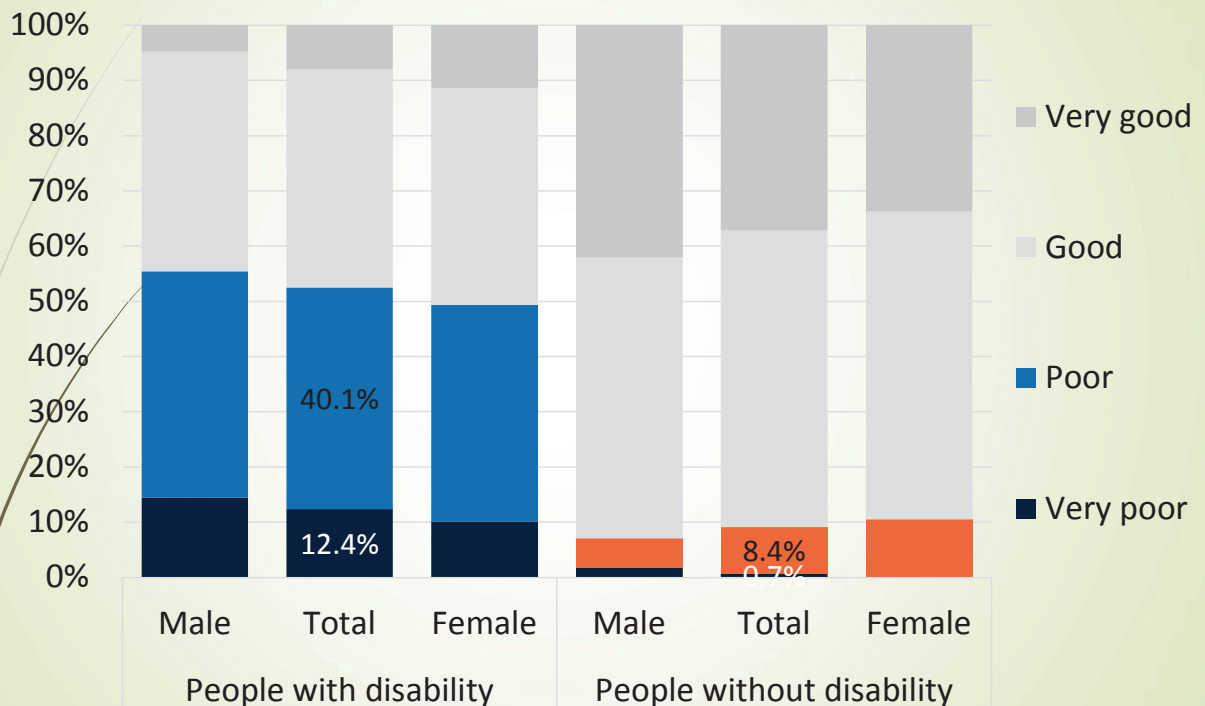
5

ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ

Health

6

ສະຖານະດ້ານສຸຂະພາບ (ລາຍງານດ້ວຍຕົວເອງ)

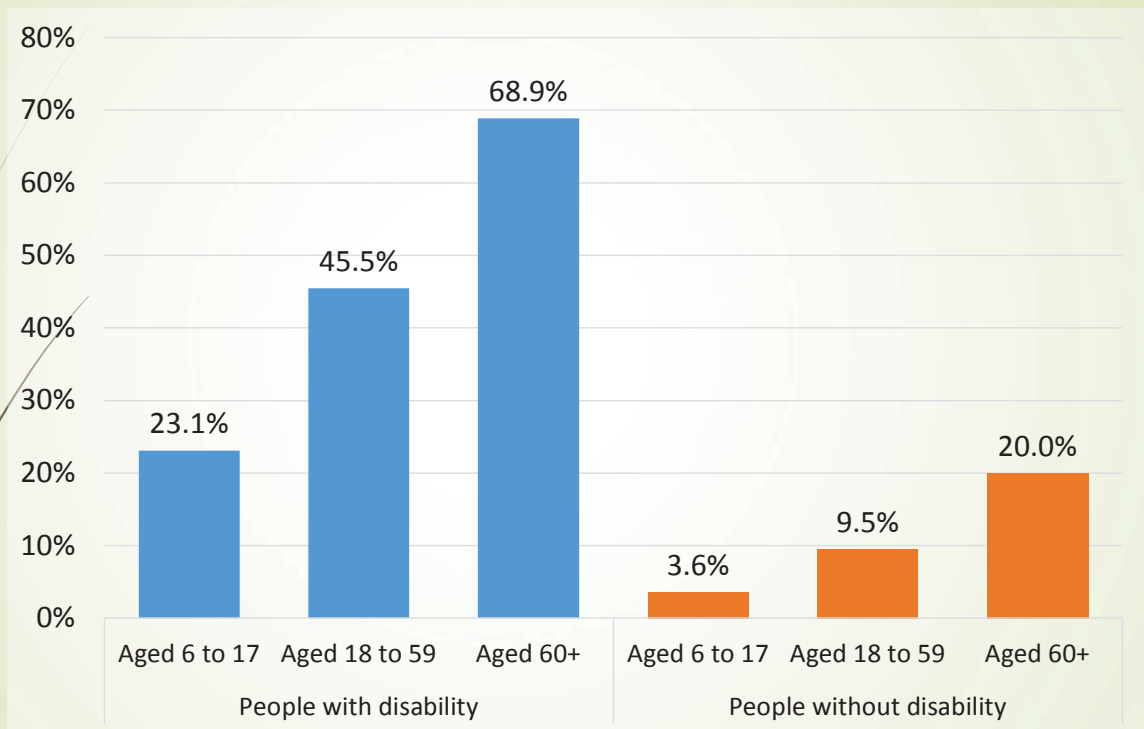

ຄົນພິການມີເງື່ອນໄຂດ້ານສຸຂະພາບທີ່ບໍ່ດີກວ່າຄົນທີ່ບໍ່ພິການຈາກການລາຍງານດ້ວຍຕົວເອງ

Health

Health Status (reported as poor, very poor)

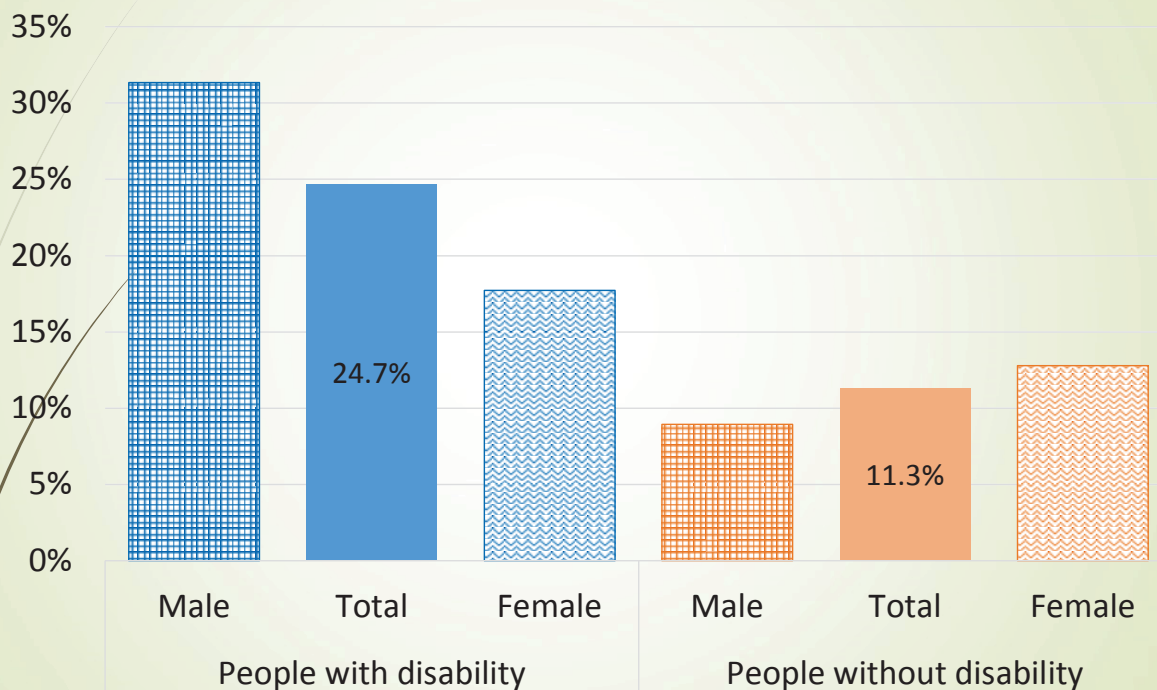
7

Older people reported poorer health status Health

8

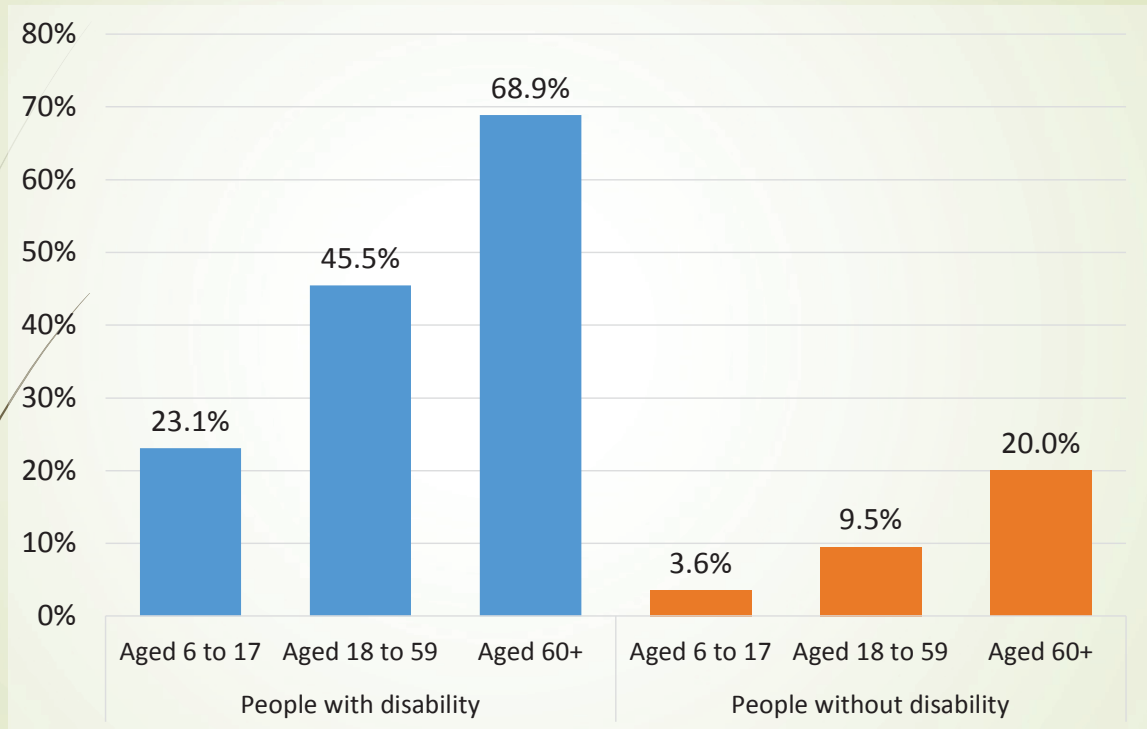
Health Status (sick in the past 3 months)

People who got sick and had to stay at home or rest for at least 1 day over the past 3 months Health

ສະຖານະດ້ານສຸຂະພາບ (ລາຍງານວ່າທຸກ, ທຸກຫຼາຍ)

7

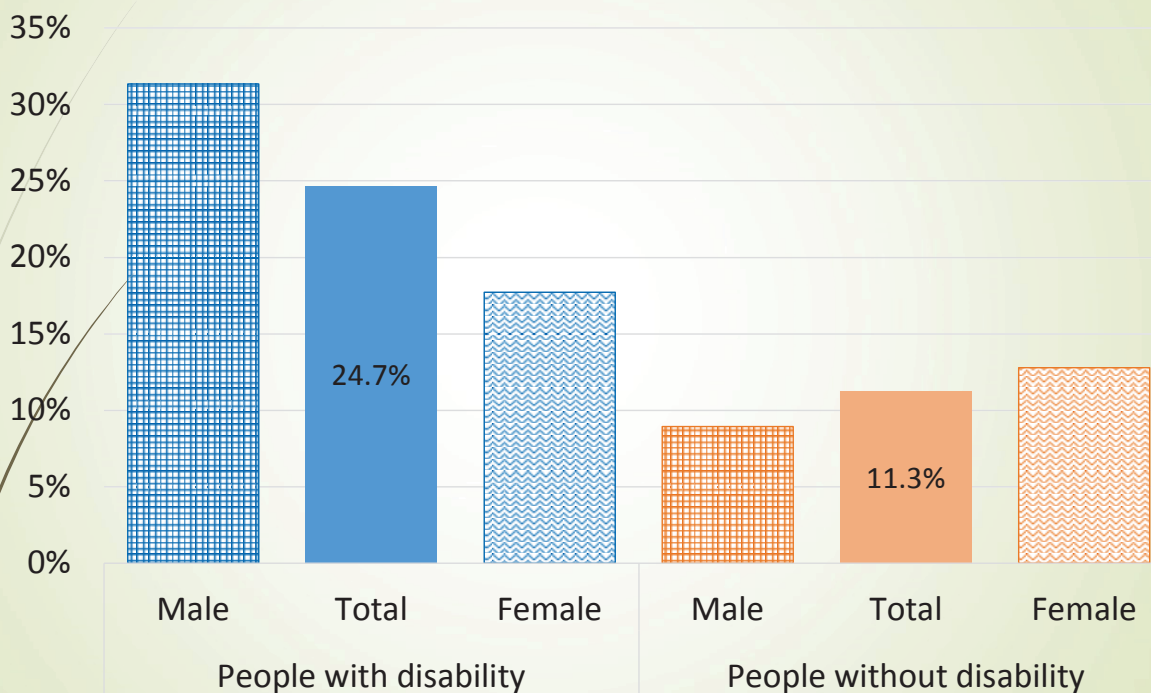

ຜູ້ທີ່ມີອາຍຸຫຼາຍໄດ້ລາຍງານວ່າມີສະຖານະດ້ານສຸຂະພາບທີ່ບໍ່ດີ

Health

8

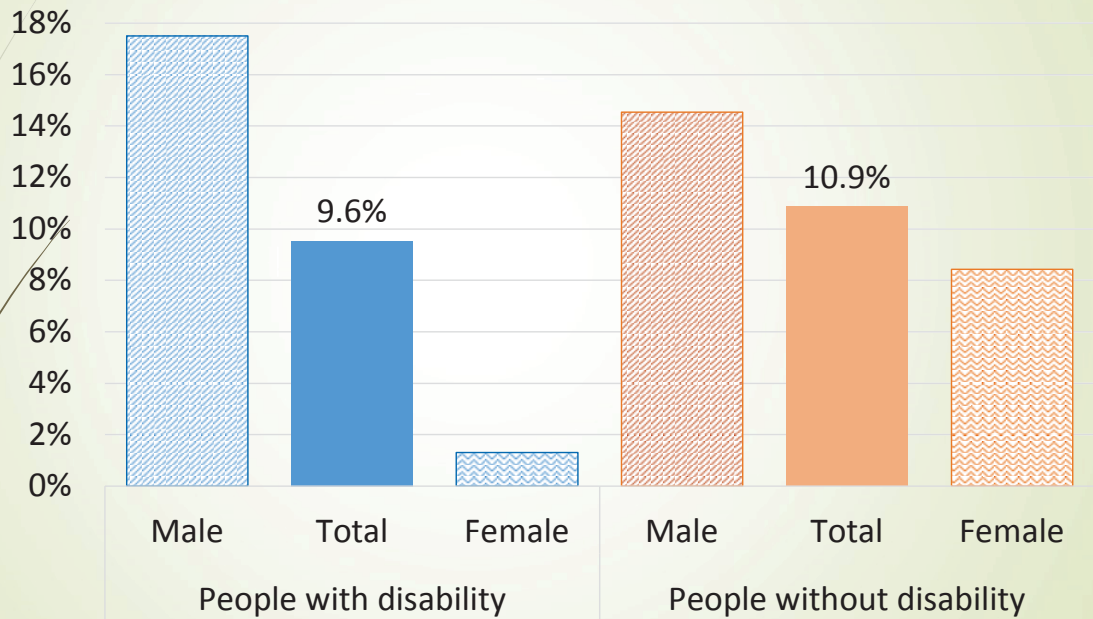
ສະຖານະດ້ານສຸຂະພາບ (ບໍ່ສະບາຍໃນ 3 ເດືອນທີ່ຜ່ານມາ)

ຄົນທີ່ບໍ່ສະບາຍ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຢູ່ບ້ານ ຫຼື ຝັກຜ່ອນ ເປັນເວລາຢ່າງໜ້ອຍ 1 ມື້ໃນ 3 ເດືອນທີ່ຜ່ານມາ

Health

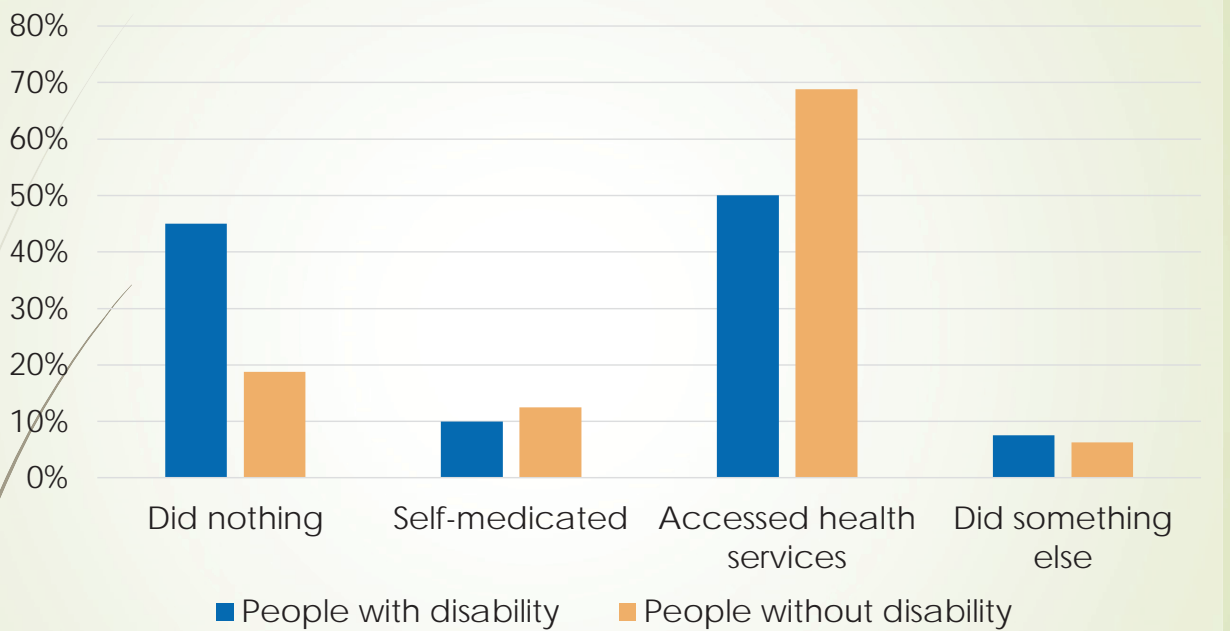
Health Protection/Insurance

People who had any form of health insurance or protection

Health

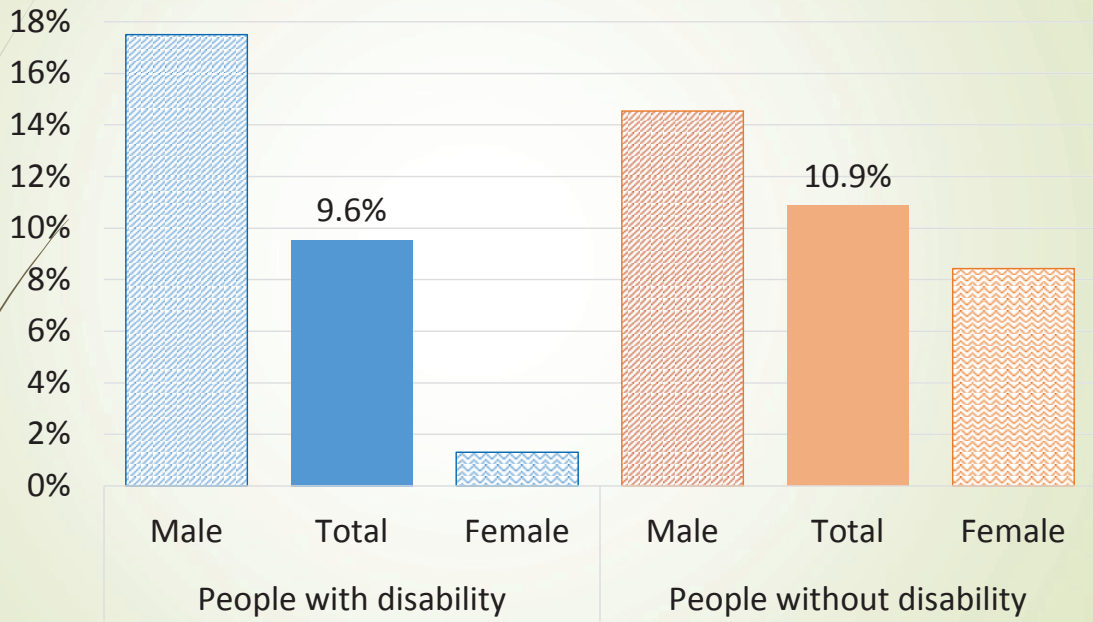
Actions when Sick

People with disability are more likely to use DISTRICT health centre while people without disability are more likely to use VILLAGE or/and PRIVATE health centres.

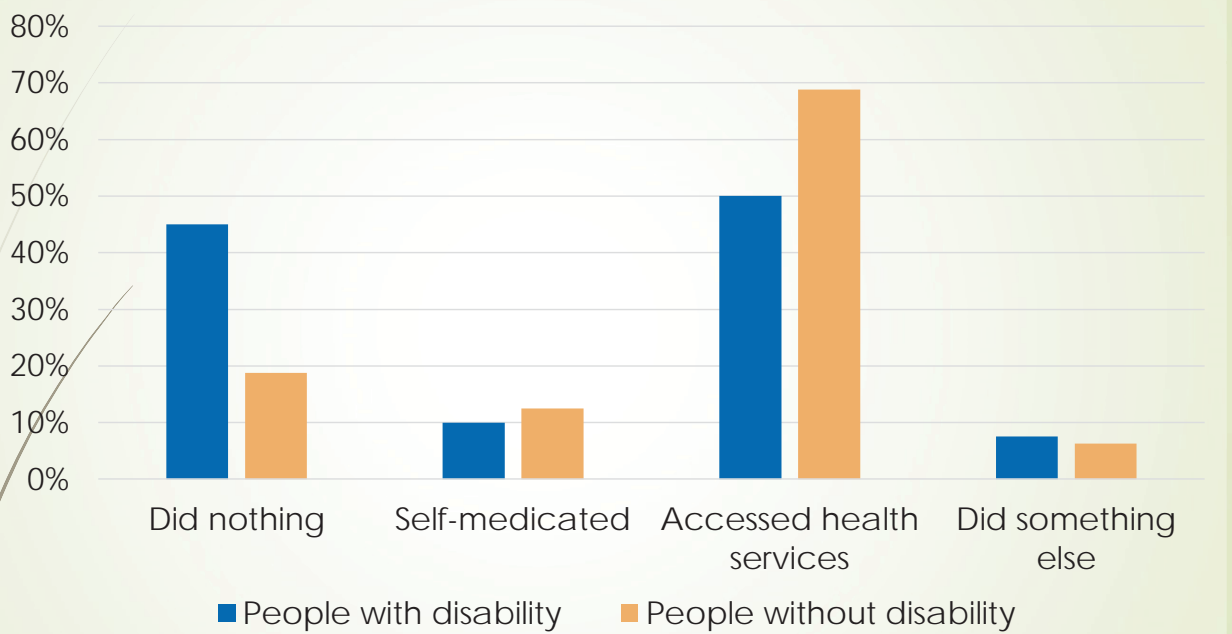
Health

ການປ້ອງກັນສຸຂະພາບ/ ປະກັນໄພ

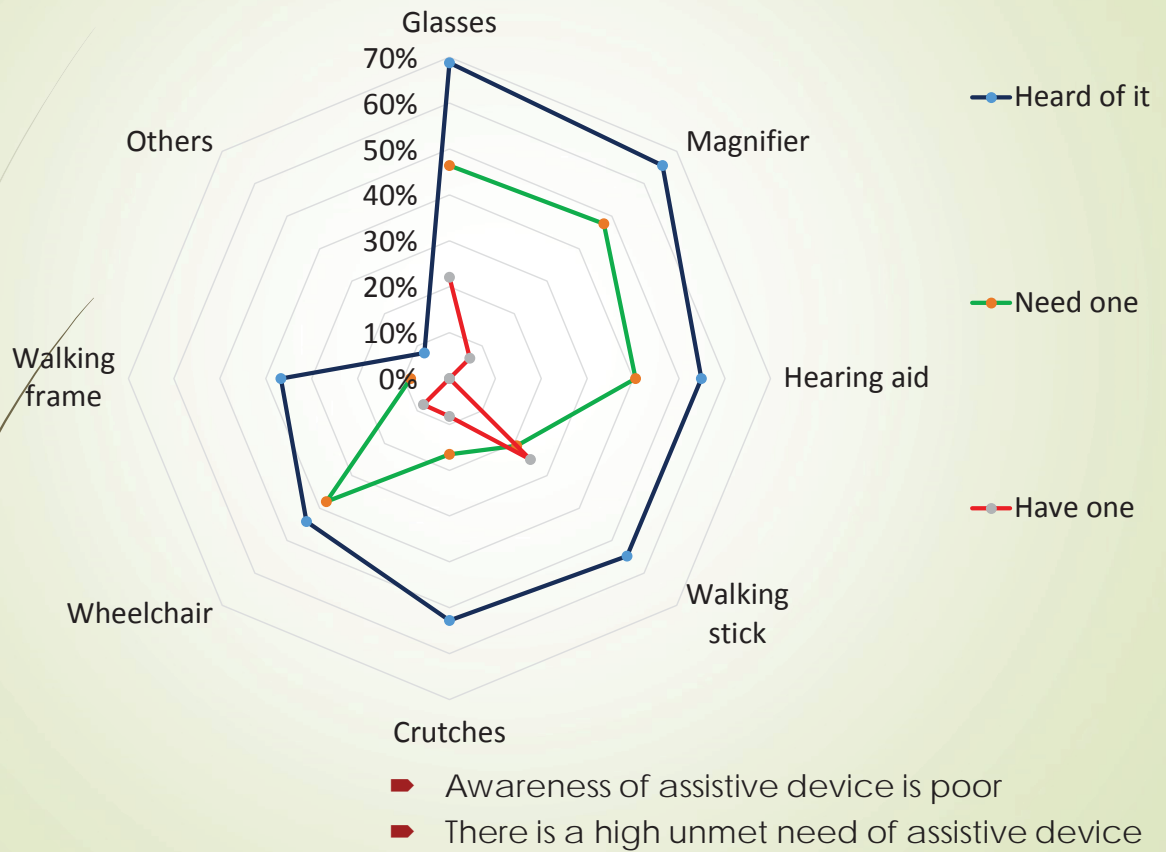
ຜູ້ທີ່ມີປະເພດປະກັນໄພສຸຂະພາບ ຫຼື ການປ້ອງກັນ

ການປະຕິພິດ ເມື່ອບໍ່ສະບາຍ

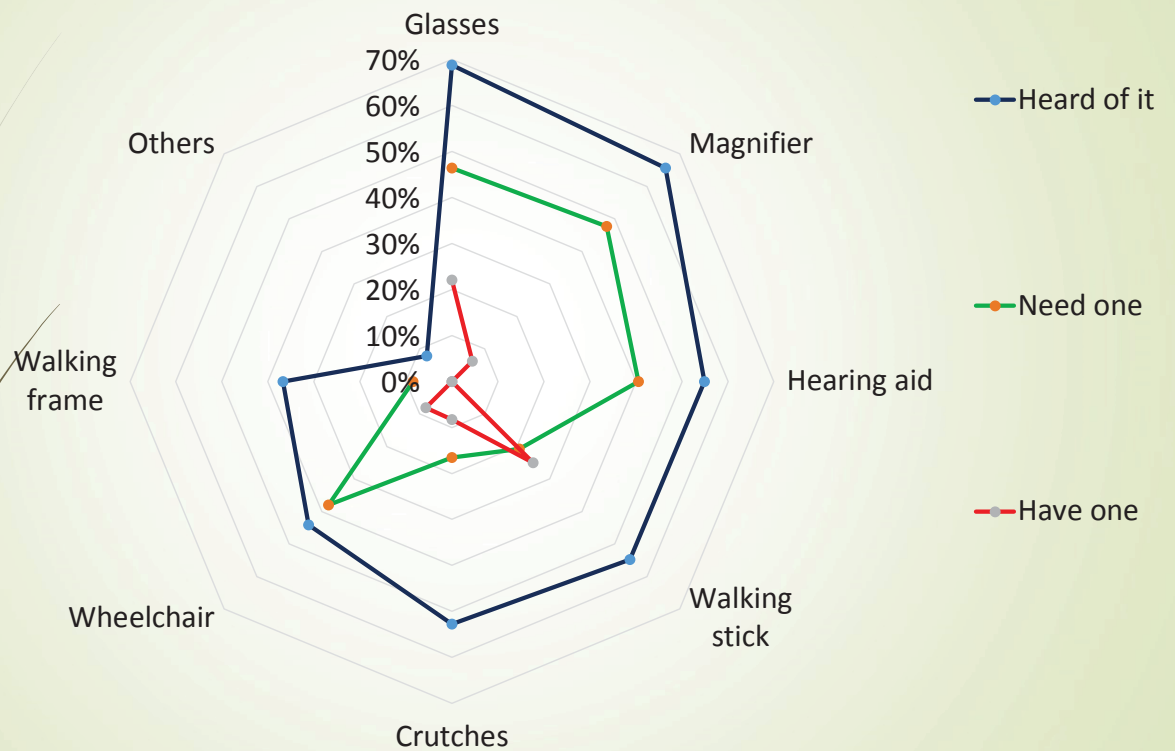

ຄົນພິການຄ້ອນຂ້າງໄປໃຊ້ການບໍລິການຢູ່ສູນສຸຂະພາບຂັ້ນເມືອງຫຼາຍກວ່າ ໃນຂະນະທີ່ຜູ້ບໍ່ພິການໄປໃຊ້ການບໍລິການຂັ້ນບ້ານ ຫຼື/ແລະ ສູນສຸຂະພາບເອກະຊົນ

Assistive devices

ອຸປະກອນຊ່ວຍ

Crutches

- ຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບອຸປະກອນຊ່ວຍແມ່ນມີໜ້ອຍ
- ມີຄວາມຈຳເປັນສູງສຳລັບອຸປະກອນຊ່ວຍທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການ

Comments about Barriers

Qualitative comments :

- ▶ Cost and affordability
 - ▶ people with disability need free medical treatment (90)
- ▶ Service Availability
 - ▶ Availability of services
 - ▶ Availability of health care professionals
 - ▶ Availability of specialists
- ▶ Access
 - ▶ Transportation and built environment (wheelchair accessible path, toilet)

Qualitative Information (1)

- ▶ If we talk about disabled people in our village, there are seven families, including two seniors who lost their sight. There are about 2-3 people with intellectual disability since they were born. There are 7 people with disability and about 3-4 children.
- ▶ In our village, there are no services. We have a village health volunteer. For people with disability, if they have a health problem, they have to see the doctor at the district hospital.
- ▶ If there is a project for people with disability, they will advise us to send people to the rehabilitation centre. It is at the hospital in the capital city.
 - ▶ (Village Focus Group Discussion 121)

ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ກັບອຸປະສັກ

13

ຄວາມຄິດເຫັນທາງດ້ານຄຸນນະພາບ :

- ▶ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ຄວາມສາມາດຈ່າຍ
 - ▶ ຄົນພິການຕ້ອງການການຮັກສາໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າ (90)
- ▶ ການບໍລິການທີ່ມີຢູ່
 - ▶ ການບໍລິການທີ່ມີຢູ່
 - ▶ ມີຜູ້ຊ່ຽວຊານໃນການປິ່ນປົວ
 - ▶ ມີຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ
- ▶ ການເຂົ້າເຖິງ
 - ▶ ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ (ທາງລໍ່ເລື່ອນ, ຫ້ອງນໍ້າ)

Health

ຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບ (1)

14

- ▶ ຖ້າພວກເຮົາເວົ້າກ່ຽວກັບຄົນພິການຢູ່ໃນບ້ານຂອງພວກເຮົາ, ມີ ເຈັດຄອບຄົວ ລວມມີ ຜູ້ອາວຸໂສ 2 ທ່ານ ທີ່ຕາບອດ. ມີປະມານ 2 ຫາ 3 ຄົນທີ່ມີຄວາມພິການດ້ານສະຕິປັນຍາ ຕັ້ງແຕ່ເກີດ. ມີຄົນພິການ 7 ທ່ານ ແລະ ເດັກນ້ອຍປະມານ 3 ຫາ 4 ຄົນ.
- ▶ ຢູ່ໃນບ້ານຂອງພວກເຮົາ ບໍ່ມີການບໍລິການຫຍັງເລີຍ. ພວກເຮົາມີອາສາສະໝັກບ້ານ. ສໍາລັບຄົນພິການ ຖ້າເຂົາມີບັນຫາສຸຂະພາບ ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງໄປພົບໝໍຢູ່ໂຮງໝໍເມືອງ
- ▶ ຖ້າມີໂຄງການສໍາລັບຄົນພິການ, ເຂົາເຈົ້າຈະແນະນໍາໃຫ້ພວກເຮົາສົ່ງຄົນພິການໄປສູນຜິ້ນຜູ. ສູນດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນໂຮງໝໍ ຢູ່ໃນຕົວເມືອງ
 - ▶ (ກຸ່ມສິນທະນາສະເພາະຂັ້ນບ້ານ 121)

Health

Qualitative Information (2)

- ▶ There is a child who cannot support himself. He is able to walk and speak but the brain does not function and he cannot speak clearly.
- ▶ He cannot put on his clothes. He does not know how to wear pants, or to button up.
- ▶ It is very difficult for the family but they cannot leave him. They love their child but there is no support for them.
- ▶ We may not be able to help disabled people but we want support to reduce the burden to their families.
 - ▶ (Village focus group discussion 211)

Facilitators

ຂໍ້ມູນດ້ານຄຸນນະພາບ (2)

- ▶ ມີເດັກນ້ອຍຜູ້ໜຶ່ງທີ່ຊ່ວຍເຫຼືອຕົວເອງບໍ່ໄດ້. ລາວສາມາດຢ່າງ ແລະ ເວົ້າ ແຕ່ສະໜອງຂອງລາວໃຊ້ການບໍ່ໄດ້ ແລະ ລາວບໍ່ສາມາດເວົ້າໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ
 - ▶ ລາວບໍ່ສາມາດນຸ່ງເຄື່ອງເອງ. ລາວບໍ່ຮູ້ວິທີນຸ່ງໂສ້ງ ຫຼື ໃສ່ກະດູມ
 - ▶ ມັນເປັນສິ່ງທີ່ຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍສຳລັບຄອບຄົວ ແຕ່ເຂົາເຈົ້າຖິ້ມລາວບໍ່ໄດ້. ເຂົາຮັກລູກເຂົາເຈົ້າ ແຕ່ບໍ່ມີການຊ່ວຍເຫຼືອໃດໃຫ້ກັບເຂົາເຈົ້າ
 - ▶ ພວກເຮົາອາດບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຄົນຝຶກການໄດ້ ແຕ່ພວກເຮົາຕ້ອງການຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນພາລະໜັກຂອງຄອບຄົວ
- ▶ (ກຸ່ມສົນທະນາສະເພາະຂັ້ນບ້ານ 211)

ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ

Sayaboury and Rehabilitation

- Mr Sengsithon, LDPA Sayaboury
- Mr Bounpheng, CMR

Overview of project in Sayaboury provided by LDPA and CMR

Way Forward

ໄຊຍະບູລີ ແລະ ການຝຶນຟູ

- ▶ ທ່ານ ແສງສີທອນ, ສະມາຄົມຄົນພິການລາວ ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ
- ▶ ທ່ານ ບຸນເພັງ, CMR

ເນື້ອໃນລວມຂອງໂຄງການຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີແມ່ນໄດ້ມາຈາກ ສະມາຄົມຄົນພິການລາວ ແລະ CMR

ແນວທາງຕໍ່ໜ້າ

Q. 90 Recommendations to improve access to health services

19

People with disability	People without disability
<ul style="list-style-type: none">• Develop association of PWD to help each other• Train PWD how to earn a living and live independently• Want a project to focus on access of PWD to health services• Construct roads in countryside for easier access• Provide parking lot, orthotic device for people with disability• Encourage PWD to see doctor and buy medicines• Parents look after and make sure that PWD receive medical treatment	<ul style="list-style-type: none">• (LDPA) Raise funds for PWD• Provide supporting projects• Training about health services, access to health services, self-care, and bright life• Build a service centre in each province for PWD• Provide policies and train medical doctors• Provide interpreter for PWD

- Note: General comment or "Don't know" is more common

Health

Q.90 Health Policy Recommendations

20

From People with **and** without disability

- Have clear policies on health care and access to health services for people with disability
 - Provide free medical treatment for people with disabilities
 - Provide (free) health insurance for people with disabilities
 - Provide a social security fund and concession card for people with disability
 - Provide (free) regular health checkup to people with disability, preferably at village level
- Help people with disability to receive same medical treatment as general population
- Provide suitable or accessible facilities (wheelchair accessible path, toilet) in public space or workplaces

Health

Q.90 ຂໍແນະນຳເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ ດ້ານສາທາລະນະສຸກ

19

ຄົນພິການ	ຄົນບໍ່ພິການ
<ul style="list-style-type: none"> ສ້າງສະມາຄົມຄົນພິການເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນແລະກັນ ຝຶກຄົນພິການທີ່ຈະຢູ່ ແລະ ດຳເນີນຊີວິດດ້ວຍຕົວເອງ ຕ້ອງການໃຫ້ໂຄງການສຸມໃສ່ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກສຳລັບຄົນພິການ 	<ul style="list-style-type: none"> ສະມາຄົມຄົນພິການແຫ່ງຊາດລາວ ລະດົມທຶນເພື່ອຄົນພິການ ຈັດຫາໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອ ຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ, ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການສາທາລະນະສຸກ, ການເບິ່ງແຍງຕົວເອງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຊີວິດດີຂຶ້ນ
<ul style="list-style-type: none"> ສ້າງຖະໜົນຢູ່ເຂດຊົນນະບົດເພື່ອເຂົ້າເຖິງງ່າຍ ສະໜອງເດີນຈອດລົດ, ອຸປະກອນຊ່ວຍສຳລັບຄົນພິການ 	<ul style="list-style-type: none"> ສ້າງສູນບໍລິການໃນແຕ່ລະແຂວງສຳລັບຄົນພິການ
<ul style="list-style-type: none"> ໝູນໃຈໃຫ້ຄົນພິການໄປພົບໝໍ ແລະ ຊື້ຢາ ພໍ່ແມ່ຕ້ອງເບິ່ງແຍງດູແລ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າ ຄົນພິການໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວ 	<ul style="list-style-type: none"> ສະໜອງນະໂຍບາຍ ແລະ ຝຶກອົບຮົມໝໍການຢາ ຈັດຫາພາຍແປພາສາສຳລັບຄົນພິການ

Note: General comment or “Don’t know” is more common

Health

Q.90 ຂໍສະເໜີແນະນະໂຍບາຍດ້ານສຸຂະພາບ

20

ຈາກຄົນພິການ ແລະ ບໍ່ພິການ

- ມີນະໂຍບາຍທີ່ຈະແຈ້ງວ່າດ້ວຍການປິ່ນປົວສຸຂະພາບ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກຂອງຄົນພິການ
 - ສະໜອງການປິ່ນປົວໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າສຳລັບຄົນພິການ
 - ສະໜອງ ປະກັນສຸຂະພາບ (ບໍ່ເສຍຄ່າ) ສຳລັບຄົນພິການ
 - ສະໜອງທຶນປະກັນສັງຄົມ ແລະ ບັດສ່ວນຫຼຸດສຳລັບຄົນພິການ
 - ສະໜອງການກວດສຸຂະພາບ (ບໍ່ເສຍຄ່າ) ເປັນປະຈຳໃຫ້ກັບຄົນພິການໃນຂັ້ນບ້ານ
- ຊ່ວຍຄົນພິການໃຫ້ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວຄືກັນກັບພົນລະເມືອງທົ່ວໄປ
- ສະໜອງເຄື່ອງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ເໝາະສົມ ຫຼື ເຄື່ອງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການໄປມາ (ທາງເດີນສຳລັບລໍເລື້ອນ, ຫ້ອງນໍ້າ) ໃນສະຖານທີ່ສາທາລະນະ ແລະ ບ່ອນເຮັດວຽກ.

Health

Questions for Discussion

21

Key words from the survey:

- **“Provide”**
 - health insurance or free medical treatment (90)
 - help with health care (29)
- **“Chance”**
 - To get health services (6)
- **“Look after”**
 - the health of people with disability (4)
- What do you think this means?
- What can be improved?

Health

22

Recommendations

1. What types of recommendations are useful?
 - a. For Policy?
 - b. For Service Provision?
 - c. For Advocacy?
2. Which levels should recommendations target?
 - a. At the Local level (District, Provincial)?
 - b. At the National level?
3. How will recommendations be most effective?
 - a. For Lao stakeholders to progress disability-inclusive development?
 - b. To engage international stakeholders (e.g. Australian Aid, other donors, INGOs, etc.)?

Health

ຄຳຖາມສຳລັບການສິນທະນາ

21

ຄຳສັບສຳຄັນຈາກການສຳຫຼວດ:

➤ “ສະໜອງ”

- ປະກັນສຸຂະພາບ ຫຼື ປິ່ນປົວໂດຍບໍ່ເສຍຕ່າ (90)
- ຊ່ວຍໃນການປິ່ນປົວສຸຂະພາບ (29)

➤ “ໂອກາດ”

- ເພື່ອໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານສາທາ(6)

➤ “ເບິ່ງແຍງ”

- ສຸຂະພາບຂອງຄົນພິການ (4)

➤ ທ່ານຄິດວ່າ ສິ່ງນີ້ໝາຍຄວາມວ່າແນວໃດ?

➤ ສິ່ງທີ່ສາມາດປັບປຸງໄດ້?

Health

22

ຂໍ້ສະເໜີແນະ

1. ຂໍ້ສະເໜີແນະປະເພດໃດທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ?
 - a. ສຳລັບນະໂຍບາຍ?
 - b. /ສຳລັບການສະໜອງການບໍລິການ?
 - c. ສຳລັບການເປັນກະບອກສຽງ?
2. ຂໍ້ສະເໜີແນະຄວນວາງເປົ້າໝາຍໃນຂັ້ນໃດ?
 - a. ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ (ເມືອງ, ແຂວງ)?
 - b. ຂັ້ນສູນກາງ?
3. ຂໍ້ສະເໜີແນະຈະມີປະສິດທິພາບທີ່ສຸດໄດ້ແນວໃດ?
 - a. ສຳລັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມລາວ ເພື່ອຄວາມຄືບໜ້າໃນການພັດທະນາຮ່ວມສຳລັບຄົນພິການ?
 - b. ເພື່ອເຂົ້າຫາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມສາກົນ (ຕົວຢ່າງ ຫົນຊ່ວຍເຫຼືອ ອິດສຕາລີ, ຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ INGOs, ອື່ນໆ)?

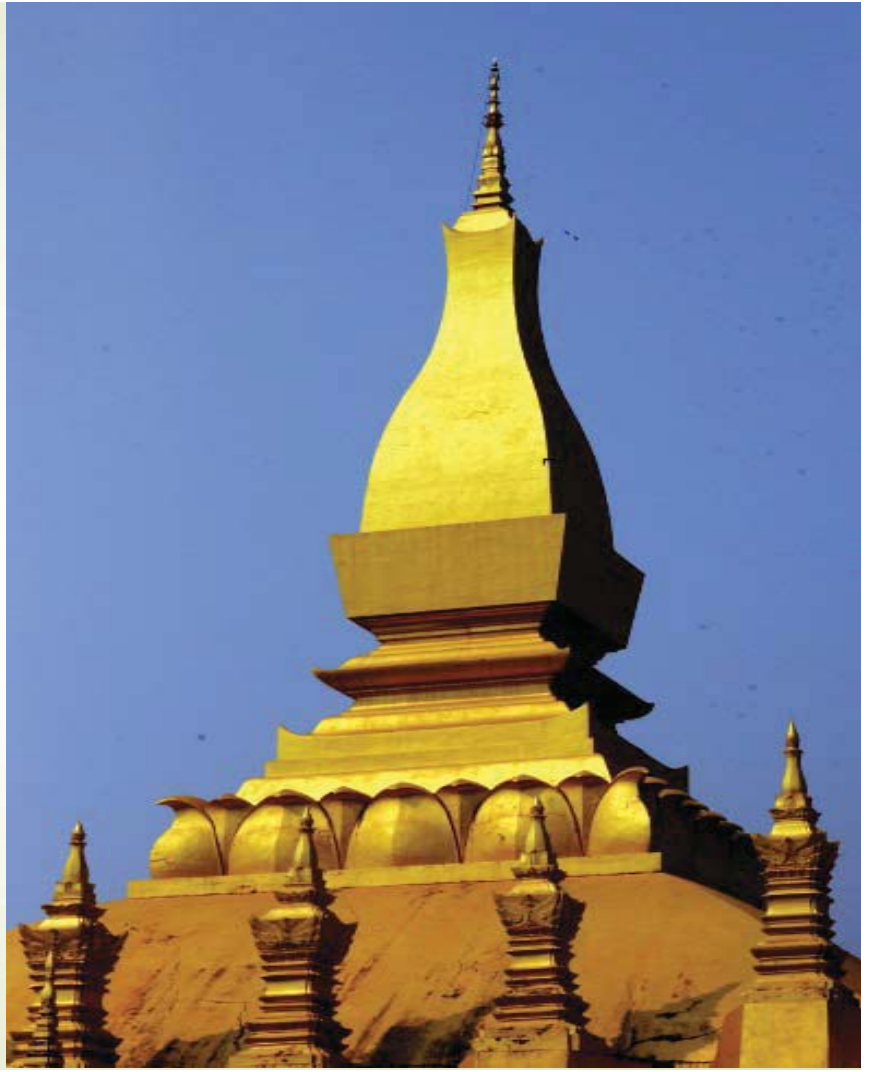
Health

*Thank
you!*
Health

ຂອບໃຈ

Health

Improving Access to Social and Economic Services for People with Disability in Lao PDR

Access to Education

Vientiane, 20-21 September 2016

2

Session Overview

- ▶ Background and Context
 - ▶ Inclusive Education Project
 - ▶ National Policy on Inclusive Education
 - ▶ National Strategy and Action Plan on Inclusive Education
- ▶ What We Found
 - ▶ Educational Attainment
 - ▶ Barriers
 - ▶ Facilitators
- ▶ Way Forward
 - ▶ Questions for Discussion
 - ▶ Recommendations

ການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ສໍາລັບຄົນພິການ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ

ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ

ນະຄອນວຽງຈັນ, 20-21 ກັນຍາ 2016

ເນື້ອໃນລວມ

2 ຄວາມເປັນມາ ແລະ ສະພາບລວມ

- ນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
- ນະໂຍບາຍ ແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
- ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
- ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາຄິ້ນຝົນ
 - ຜົນສໍາເລັດໃນວຽກງານສຶກສາ
 - ອຸປະສັກ
 - ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ
- ວິທີທາງໃນຕໍ່ໜ້າ
 - ຄໍາຖາມສໍາລັບການສື່ນທະນາ
 - ຄໍາແນະນໍາ

Background and Context

3

Education

4

Inclusive Education Project

- ▶ Partnership between Save the Children, Lao Government, and International Funders (1993-2009) (Grimes 2009; Grimes et al 2011)
- ▶ To improve access to schools for children with special needs (ibid)
 - ▶ Children with disability
 - ▶ Girls
 - ▶ Ethnic minorities
 - ▶ Low socioeconomic background
- ▶ **One Special School** for children with disability in 1992, grown to **539 Inclusive Schools** in 2009 (ibid)
- ▶ Other countries have viewed Lao PDR as a model for Inclusive Education (Takamine 2003)

Education

ຄວາມເປັນມາ ແລະ ເນື້ອໃນລວມ

3

Education

ໂຄງການວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ

4

- ▶ ເປັນຄູ່ຮ່ວມງານລະຫວ່າງ ອົງການຊ່ວຍເດັກ, ລັດທະບານ ສປປລາວ, ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ຕ່າງໆ 1993-2009) (Grimes 2009; Grimes et al 2011)
- ▶ ເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງໂຮງຮຽນສໍາລັບເດັກນ້ອຍຜູ້ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການພິເສດ (ibid)
- ▶ ເດັກນ້ອຍພິການ
- ▶ ເດັກຍິງ
- ▶ ເດັກຊົນເຜົ່າ
- ▶ ເດັກນ້ອຍຜູ້ທີ່ມີພື້ນຖານເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງຄອບຄົວຕໍ່າ
- ▶ ໂຮງຮຽນສະເພາະໜຶ່ງຫຼັງ ສໍາເດັກພິການ ໃນປີ 1992, ໄດ້ກາຍເປັນໂຮງຮຽນຮຽນຮ່ວມ ເຖິງ 539 ຫຼັງໃນປີ 2009 (ibid)
- ▶ ປະເທດອື່ນໆໄດ້ເຫັນວ່າ ສ ປ ປ ລາວ ເປັນໂຄງການຕົວແບບ ສໍາລັບ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ (Takamine ທາກາມິນ 2003)

Education

“The overall finding of the IE evaluation, was that children with mild and moderate disabilities are mostly being successfully included in their local schools; their attendance is good and grade repetition has dropped significantly”

(Grimes, 2009:97)

- ▶ Most teachers observed as ‘motivated and enthusiastic’
- ▶ Move from ‘teacher centred’ to ‘child centred’
- ▶ Additional attention for children with disability
- ▶ Children with disability seated together with children without disability
- ▶ Use of resources (e.g. stones, chopsticks, pictures, and flash cards)
- ▶ Working with parents to provide support at home

- ▶ Evaluation carried out in the last year of the project
 - ▶ Most data collected retrospectively
 - ▶ Inadequate records keeping – relied on teachers’ and principals’ recollection
- ▶ Inadequate teacher training
- ▶ Poor record and evaluation practices
- ▶ Lack of supportive resources
- ▶ Varied uptake of inclusive practices
- ▶ Variation in effectiveness and ‘enthusiasm’ of teachers (particularly in urban centres)

“ອີງຕາມບົດປະເມີນຜົນຂອງໂຄງການ ວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມເຫັນວ່າ, ເດັກທີ່ຝຶກການຕັ້ງແຕ່ລະດັບ ໜ້ອຍ ໄປເຖິງປານກາງ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນໄດ້ເຂົ້າຮຽນໃນໂຮງຮຽນໃນບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ; ການໄປໂຮງຮຽນ ຂອງເຂົາເຈົ້າແມ່ນເປັນປົກກະຕິ ແລະ ການຮຽນຊຳ້ທ້ອງເກົ່າກໍ່ຫຼຸດລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ”

(Grimes, 2009:97)

- ຄູ່ເກືອບທຸກຄົນໄດ້ຖືກເບິ່ງວ່າເປັນ ' ແຮງຈູງໃຈ ແລະ ກະຕືລື່ນ'
- ບັບປ່ຽນຈາກ ຄູ່ເປັນສື່ກາງ ມາເປັນ ເດັກເປັນສື່ກາງໃນການ ສິດສອນ
- ເພີ່ມຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດສໍາລັບເດັກຝຶກການ
- ເດັກຝຶກການສາມາດນັກຮຽນຮ່ວມ ກັບເດັກປົກກະຕິທົ່ວໄປໄດ້
- ນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ (ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ກ້ອນຫີນ, ໄມ້ທູ, ຮູບພາບ, ແລະ ບັດຄໍາຕ່າງໆ)
- ສົມທົບການພໍ້ແມ່ ເພື່ອຊອກຫາວິທີຊ່ວຍເຫຼືອພາຍໃນເຮືອນ

- ການປະເມີນຜົນໂຄງການໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂຶ້ນໃນປີສຸດທ້າຍຂອງໂຄງການ
 - ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ເກັບກໍາມາມີການທົບທວນຄືນ
 - ການເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນຍັງບໍ່ໄດ້ດີພໍ - ເອື້ອຍອີງໃສ່ຄູ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍການ ໃນການເກັບຂໍ້ມູນຄືນ
- ການຝຶກອົບຮົມຄູຍັງບໍ່ພຽງພໍ
- ວິທີການບັນທຶກ ແລະ ປະເມີນຜົນການສອນຍັງບໍ່ໄດ້ດີ
- ຂາດແຫຼ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອ
- ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບວິທີປະຕິບັດຮ່ວມແຕກຕ່າງກັນໄປ
- ຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມກະຕືລື່ນ ຂອງຄູ ໃນການສິດສອນ (ໂດຍສະເພາະຢູ່ ໃນໃຈກາງຕົວເມືອງ)

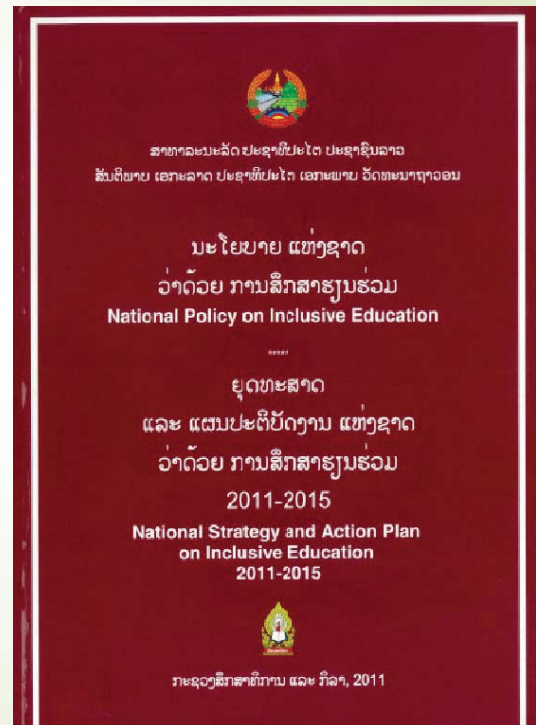
National Policy on Inclusive Education

Recognizes

- No common understanding of Inclusive Education
- Lack of definitions, roles, and responsibilities

Objectives

- Acquire equitable access to quality education as a right
- Reduce barriers to education and within the education system
- Improve quality of education and enhance stakeholder engagement

Education

National Strategy and Action Plan on Inclusive Education

- National Strategy and Action Plan 2011-2015 (under review)
- National Strategy and Action 2016-2020 (in preparation)

Overview provided by Inclusive Education Centre, Ministry of Education and Sports

Education

ນະໂຍບາຍ ແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ

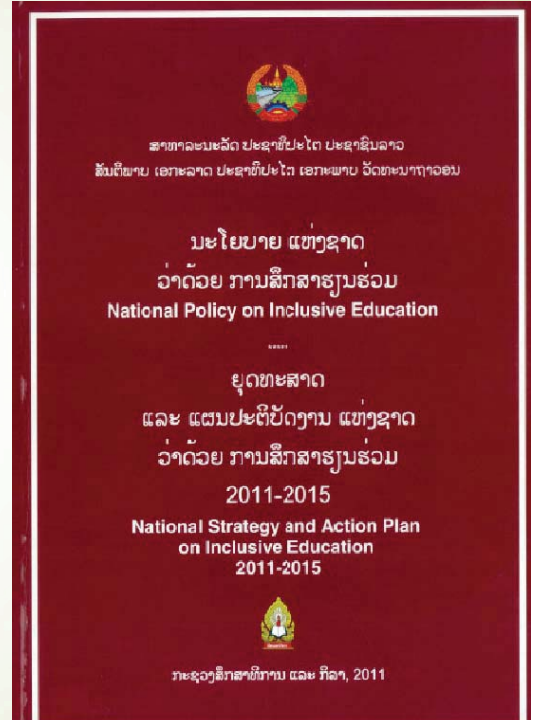
7

ຮັບຮູ້ວ່າ

- ▶ ບໍ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈອັນເປັນເອກະສັນກັນ ວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
- ▶ ຂາດນິຍາມ, ບູລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບທີ່ສັດເຈນ

ເປົ້າໝາຍ

- ▶ ນຳເອົາການເຂົ້າເຖິງທີ່ເທົ່າທຽມກັນດ້ານການສຶກສາທີ່ມີຄຸນນະພາບ
- ▶ ຫຼຸດອຸປະສັກໃນການສຶກສາ ແລະ ບັນຫາພາຍໃນລະບົບການສຶກສາ
- ▶ ປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງການສຶກສາ ແລະ ຍົກລະດັບການຝຶກຝົນຂອງທຸກພາກສ່ວນ

Education

8

ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ

- ▶ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ແຫ່ງຊາດ ປີ 2011-2015 (ຢູ່ໃນຊ່ວງ ທົບທວນຄືນ)
- ▶ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ແຫ່ງຊາດ 2016-2020 (ຢູ່ໃນຂະບວນການກະກຽມ)

ເນື້ອໃນລວມໄດ້ມາຈາກ ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ, ກະຊວງ ສຶກສາທິການ ແລະ ການກິລາ

Education

What We Found

9

Education

10

Educational Attainment

Education

9

ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາຄົ້ນພົບ

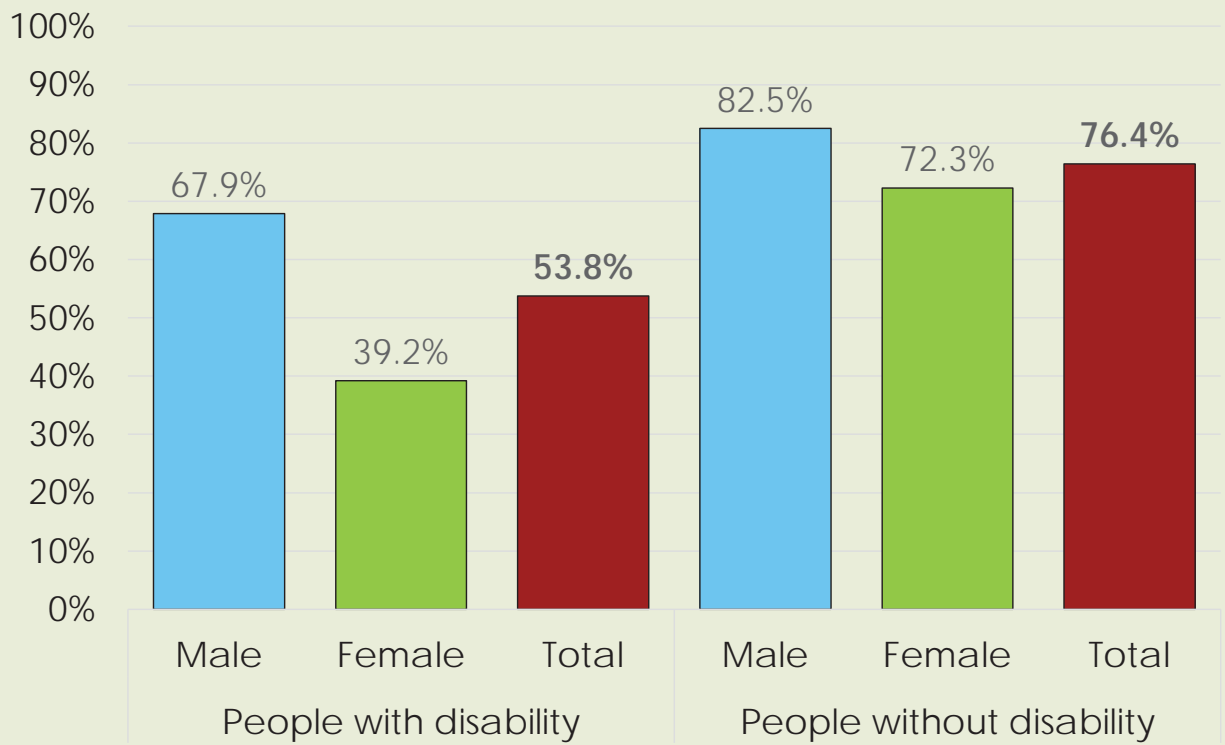
Education

10

ຜົນສໍາເລັດໃນວຽກງານສຶກສາ

Education

Literacy rate (6 years or older)

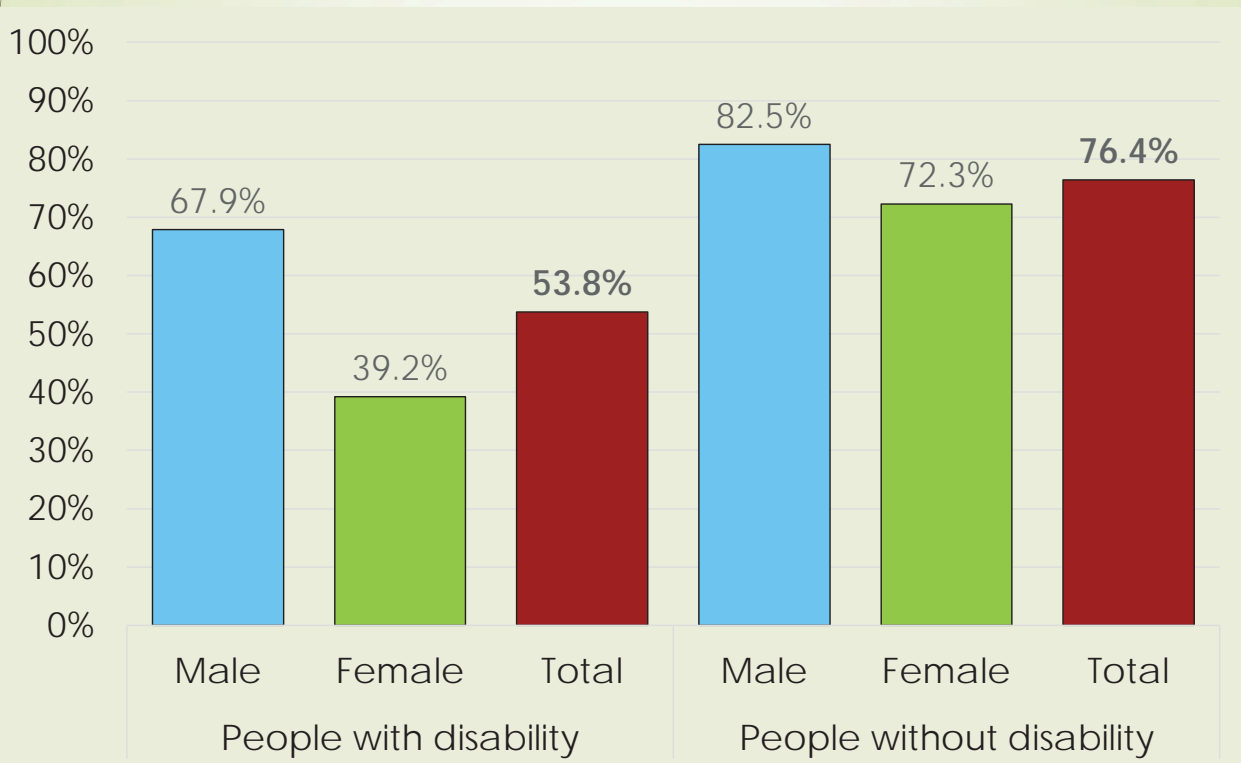
Education

Literacy rate

Age group	People with disability			People without disability		
	Males n (%)	Females n (%)	Total n (%)	Males n (%)	Females n (%)	Total n (%)
6-17	6 (86%)	4 (67%)	10 (77%)	14 (78%)	9 (90%)	23 (82%)
18-59	29 (71%)	24 (52%)	53 (61%)	31 (94%)	50 (71%)	81 (79%)
60 +	20 (63%)	3 (11%)	23 (32%)	2 (33%)	1 (33%)	3 (33%)
All	55 (69%)	31 (39%)	86 (50%)	47 (82%)	60 (72%)	107 (76%)

Education

ອັດຕາການຮູ້ໜັງສື (6 ປີ ຫຼື ໃຫຍ່ກວ່າ)

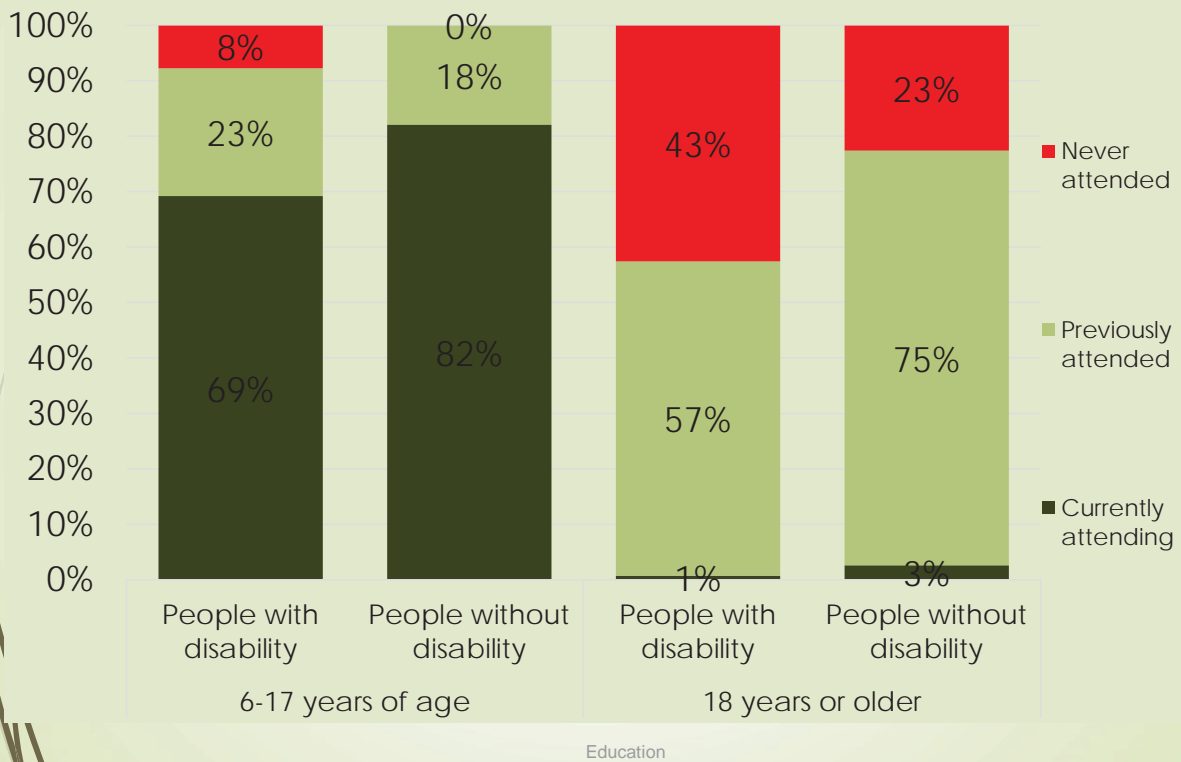
Education

ອັດຕາການຮູ້ໜັງສື

ກຸ່ມອາຍຸ	ຄົນຝິການ			ຄົນບໍ່ຝິການ		
	ຊາຍ	ຍິງ	ລວມທັງໝົດ	ຊາຍ	ຍິງ	ລວມທັງໝົດ
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
6-17	6 (86%)	4 (67%)	10 (77%)	14 (78%)	9 (90%)	23 (82%)
18-59	29 (71%)	24 (52%)	53 (61%)	31 (94%)	50 (71%)	81 (79%)
60 +	20 (63%)	3 (11%)	23 (32%)	2 (33%)	1 (33%)	3 (33%)
ທັງໝົດ	55 (69%)	31 (39%)	86 (50%)	47 (82%)	60 (72%)	107 (76%)

Education

School attendance

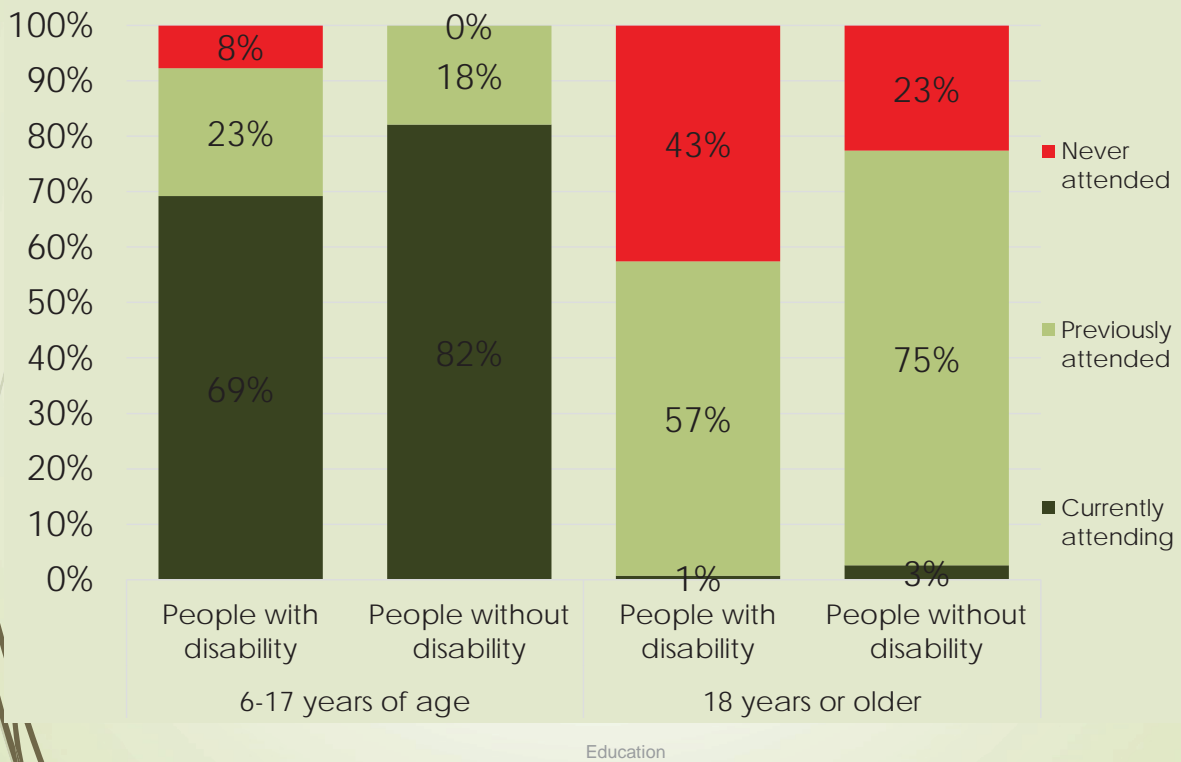

Completed education

ການເຂົ້າໂຮງຮຽນ

13

ການສໍາເລັດການສຶກສາ

14

Why did you leave school?

15

Main reasons	People with disability	People without disability
Satisfied with the level achieved	33%	31%
Needed to get a paid job	23%	34%
Caring for relatives	13%	19%
Accessibility to school		
School was too far away	20%	13%
Difficulty transportation to school	16%	12%
Bad road to school	8%	4%
School was not physically accessible	3%	4%
Tuition fee was high	9%	13%
Other school costs were high	1%	5%
Family did not want me to go to school	13%	18%

Education

Summary

16

- Survey identified that people with disability have lower educational attainment than people without disability
- Women have lower educational attainment than men
- Women with disability have substantial lower educational attainment than men with disability (multiplying effect)
- Literacy independently associated with gender, age, self-rated health, and household wealth
- School attendance (ever/never) independently associated with gender, age, self-rated health, household wealth (and partly Province of residence)

Note survey limitations (representativeness; de-facto population)

Education

ບັນຫຍັງທ່ານຈຶ່ງອອກໂຮງຮຽນ?

15

ສາເຫດຫຼັກ	ຄົນຝິການ	ຄົນບໍ່ຝິການ
ພໍໃຈກັບລະດັບການສຶກສາທີ່ຈົບແລ້ວ	33%	31%
ຕ້ອງການວຽກທີ່ໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນ	23%	34%
ຕ້ອງເບິ່ງແຍງຜີ້ນ້ອງ	13%	19%
ການເຂົ້າເຖິງການ ສຶກສາ		
ໂຮງຮຽນຢູ່ໄກ	20%	13%
ບໍ່ມີພາຫະນະໃນການເດີນທາງໄປໂຮງຮຽນ	16%	12%
ຖະໜົນຫົນທາງໄປໂຮງຮຽນຍາກລຳບາກ	8%	4%
ບໍ່ມີໂຮງຮຽນເປັນຫຼັກແຫຼ່ງໃນພື້ນທີ່	3%	4%
ຄ່າລົງທະບຽນຮຽນສູງ	9%	13%
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆໃນໂຮງຮຽນສູງ	1%	5%
ຄອບຄົວບໍ່ຕ້ອງການໃຫ້ຂ້ອຍເຂົ້າໂຮງຮຽນ	13%	18%

Education

ສະຫຼຸບ

16

- ຜົນການສຳຫຼວດໄດ້ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຂອງ ຄົນຝິການ ແມ່ນຍັງຕໍ່າ ເມື່ອທຽບໃສ່ກັບຄົນທົ່ວໄປ
- ແມ່ຍິງປະສົບຜົນສຳເລັດດ້ານການສຶກສາຕໍ່າກວ່າຜູ້ຊາຍ
- ແມ່ຍິງຝິການປະສົບຜົນສຳເລັດດ້ານການສຶກສາຕໍ່າກວ່າ ຜູ້ຊາຍທີ່ຝິການ (ມີຜົນກະທົບມາຈາກຫຼາຍໆດ້ານ)
- ການຮູ້ໜັງສື ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງສິ້ນເຊີງ ດ້ານ ເພດ, ອາຍຸ, ສະພາບຮ່າງກາຍຂອງບຸກຄົນ, ແລະ ເສດຖະກິດຄອບຄົວ
- ການເຂົ້າໂຮງຮຽນ (ເຄີຍ/ບໍ່ເຄີຍ) ແມ່ນຂຶ້ນກັບເພດ, ອາຍຸ, ສະພາບຮ່າງກາຍຂອງບຸກຄົນ, ເສດຖະກິດຄອບຄົວຢ່າງສິ້ນເຊີງ (ແລະ ອິກສ່ວນໜຶ່ງ ກໍ່ຂຶ້ນກັບແຂວງທີ່ອາໄສຢູ່)

ບົດບັນທຶກຂອງການສຳຫຼວດມີຂໍ້ມູນທີ່ຈຳກັດຫຼາຍ (ຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວແທນ; ຕົວເລກພົນລະເມືອງທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ)

Education

17

Barriers

Education

18

Resources

- ▶ It is unlikely that investments in universal design/accessible schools will be priorities if there is a lack of basic resources and infrastructure (e.g. toilets)
- ▶ Substantial financial constraint among families (more common as reason for leaving school, for children without disability than children with disability)
- ▶ Targeted Research, Monitoring, and Evaluation may identify more effective strategies and areas for investment to improve access to education for children with disability

Education

ອຸປະສັກ

Education

ຊັບພະຍາກອນ

- ມັນເປັນສິ່ງທີ່ເປັນໄປຍາກທີ່ ການລົງທຶນໃນການອອກແບບ/ການເຂົ້າເຖິງ ໂຮງຮຽນຈະເປັນບຸລິມາສິດ ຖ້າຫາກວ່າມີການຂາດແຄນ ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ (ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ຫ້ອງນໍ້າ)
- ອຸປະສັກທາງດ້ານການເງິນພາຍໃນຄອບຄົວມີຫຼາຍ (ເຊິ່ງເປັນເຫດຜົນຫຼັກໃນ ການອອກໂຮງຮຽນ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ມໃນເດັກນ້ອຍທົ່ວໄປແມ່ນມີຫຼາຍກວ່າ ເດັກນ້ອຍພິການ)
- ພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍການສຳຫຼວດ, ການຕິດຕາມ, ແລະ ການປະເມີນຜົນອາດ ກຳນົດ ຍຸດທະສາດທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ພື້ນທີ່ແທດເໝາະເໝາະເພື່ອສຸມ ໃສ່ ປັບປຸງ ການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາສຳລັບເດັກພິການ

Education

Specialist Services

19

- Inclusive approach, however, educators may not have the specialist skills required → inclusive education requires highly specialised skills
- Children with severe disability may require more targeted interventions → specialist services are available in Vientiane with only some services available in some Provincial Centres
- Specific conditions require specialist interventions or adjustments (e.g. Braille books, sign language interpreters)
- Further integration of specialist services, such as medical rehabilitation, assistive devices, education, and vocational training can improve access and outcomes

Education

Information and Knowledge

20

- Developing understanding of disability → sometimes very low expectations for educational attainment of children with disability (including among children and their families)
- Limited information and knowledge, particularly at local levels, related to assistive devices and successful strategies to improve access to and participation in education, particularly at local levels
- Limited information and knowledge, particularly at local levels, related to multiple-disadvantage (e.g. gender, ethnicity, low socio-economic background, multiple disability, high support needs including intellectual disability)
- Focus on lower levels of education (primary education) → little information and expectations for secondary or higher education (creates challenges for access to employment, which will be discussed in the following Session)

Education

ການບໍລິການຈາກຜູ້ທີ່ຊຳນານສະເພາະດ້ານ

19

- ວິທີການຮ່ວມ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຜູ້ໃຫ້ການສຶກສາ ອາດບໍ່ມີຄວາມຊຳນານສະເພາະດ້ານຕາມທີ່ຕ້ອງການ → ການສຶກສາຮ່ວມ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງທັກສະຄວາມຊຳນານສະເພາະດ້ານສູງ
- ເດັກຝິການຂັ້ນຮຸ້ນແຮງ ອາດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີເປົ້າໝາຍໃນການເຂົ້າຊ່ວຍ → ການບໍລິການສະເພາະດ້ານ ແມ່ນມີໃຫ້ໃນຕົວເມືອງ ວຽງຈັນ ເຊິ່ງມີພຽງບາງການບໍລິການເທົ່ານັ້ນທີ່ສາມາດຕອບສະໜອງໃຫ້ໄດ້ຈາກສູນຕ່າງແຂວງ
- ເງື່ອນໄຂສະເພາະ ຕ້ອງການ ການຊ່ວຍເຫຼືອສະເພາະ ຫຼື ການປັບດັດ (ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ປຶ້ມຕົວໜັງສືນຸ່ນ, ນາຍແປພາສາມື)
- ການເຊື່ອມຕໍ່ ການລິການສະເພາະດ້ານອີກອັນໜຶ່ງ ເຊັ່ນວ່າ ການຟື້ນຟູທາງດ້ານການແພດ, ອຸປະກອນຊ່ວຍ, ການສຶກສາ, ແລະ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ສາມາດປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ

Education

ຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮູ້

20

- ພັດທະນາຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ຄວາມຝິການ → ບາງຄັ້ງ ມີຄວາມຄາດຫວັງໃນການປະສົບຜົນສຳເລັດດ້ານການສຶກສາຂອງເດັກຝິການແມ່ນຕໍ່າຫຼາຍ (ລວມມີຄວາມຄາດຫວັງພາຍໃນເດັກເອງ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ)
- ມີຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮູ້ຈຳກັດ, ໂດຍສະເພາະໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ດ້ານອຸປະກອນຊ່ວຍ ແລະ ຍຸດທະສາດທີ່ສຳເລັດຜົນ ເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມດ້ານການສຶກສາ, ໂດຍສະເພາະໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ
- ມີຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮູ້ຈຳກັດ, ໂດຍສະເພາະໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ກ່ຽວກັບຂໍ້ເສຍຫຼາຍໆດ້ານ (ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ເພດ, ຊົນເຜົ່າ, ພື້ນຖານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຄອບຄົວຕໍ່າ, ຄວາມຝິການໃນຫຼາຍໆດ້ານ, ຄວາມຕ້ອງການໃນການສະໜັບສະໜູນສູງ ລວມຖິງ ຄວາມຝິການທາງດ້ານສະຕິປັນຍາ)
- ເນັ້ນໜັກໃສ່ການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ (ການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມສົມບູນ) → ຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງໜ້ອຍສຳລັບການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ຫຼື ການສຶກສາໃນຂັ້ນສູງຂຶ້ນ (ສ້າງສິ່ງທ້າທາຍສຳລັບການເຂົ້າເຖິງການຈ້າງງານ, ເຊິ່ງຈະໄດ້ສິນທະນາກັນໃນບົດຕໍ່ໄປ)

Educa

21

Facilitators

Education

22

Commitment

- ▶ Sustained commitment to disability-inclusive development and Inclusive Education
- ▶ Development and refinement of Strategy and Action Plan for Inclusive Education
- ▶ Development of targeted strategies for specific groups (e.g. curriculum for deaf and hard of hearing children)
- ▶ Expansion into Technical Vocational Education and Training (TVET)

Education

ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ

Education

ຂໍ້ຄິດເຫັນ

- ▶ ຍຶດໝັ້ນໃນຄໍາໝັ້ນສັນຍາຕໍ່ກັບການພັດທະນາຮ່ວມຂອງຄົນຝິການ ແລະ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
- ▶ ການພັດທະນາ ແລະ ໄຈ້ແຍກແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ວ່າ ດ້ວຍ ການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
- ▶ ການພັດທະນາ ເປົ້າໝາຍດ້ານຍຸດທະສາດສໍາລັບກຸ່ມຄົນສະເພາະ (ຕົວຢ່າງ ເຊັ່ນ: ຫຼັກສູດສໍາລັບເດັກຫຸນວກ ແລະ ມີບັນກາໃນການຝັງ)
- ▶ ຜັນຂະຫຍາຍ ໄປເຖິງການສຶກສາດ້ານເຕັກນິກ ວິຊາຊີບ ແລະ ການຝຶກ ອົບຮົມ (TVET)

Education

- ▶ Association for Autism (AfA) formed in 2005
- ▶ Centre for Autism opened in 2009 in Vientiane
- ▶ Provides early intervention and education support for more than 40 children

Overview of educational support provided by AfA

- ▶ ສະມາຄົມເດັກ ອິດທິພົນສະຕຣິກ (AfA) ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 2005
- ▶ ສູນສໍາລັບເດັກ ອິດທິພົນສະຕຣິກ ເປີດຂຶ້ນໃນປີ 2009 ຢູ່ວຽງຈັນ
- ▶ ສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຂັ້ນທຳອິດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການສຶກສາ ໃຫ້ກັບເດັກຫຼາຍກວ່າ 40 ຄົນ

ເນື້ອໃນລວມຂອງການສະໜັບສະໜູນການສຶກສາໄດ້ມາຈາກ AfA

Questions for Discussion

25

1. How can we raise educational expectations for people with disability?
 - a. In the community?
 - b. Among children with disability and their families?
2. How can we improve access for people with high support needs or severe disability?
 - a. Multiple disadvantage (gender, ethnicity, remoteness)?
 - b. Multiple disability?
 - c. Intellectual disability?
3. What resources are required to improve education for people with disability?
 - a. Information?
 - b. Skills among key stakeholders?

Education

Recommendations

26

1. What types of recommendations are useful for stakeholders?
 - a. For Policy?
 - b. For Service Provision?
 - c. For Advocacy?
2. Which levels should recommendations target?
 - a. At the Local level (District, Provincial)?
 - b. At the National level?
3. How will recommendations be most effective?
 - a. For Lao stakeholders to progress disability-inclusive development?
 - b. To engage international stakeholders (e.g. Australian Aid, other donors, INGOs, etc.)?

Education

ຄຳຖາມ ເພື່ອການສິນທະນາ

25

1. ພວກເຮົາຈະມີວິທີທາງໃດໃນການສົ່ງເສີມຄວາມຫວັງໃນການສຶກສາໃຫ້ແກ່ຄົນຝິການ?
 - a. ພາຍໃນຊຸມຊົນ?
 - b. ພາຍໃນກຸ່ມເດັກຝິການ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ?
2. ພວກເຮົາຈະປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງຜູ້ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຫຼາຍທີ່ສຸດ ຫຼື ຄົນຝິການຂັ້ນຮຸ້ນແຮງ?
 - a. ຂໍ້ເສຍຈາກຫຼາຍໆດ້ານ (ເພດ, ຊົນເຜົ່າ, ຊົນນະບົດ)
 - b. ຝິການໃນຫຼາຍໆດ້ານ
 - c. ຝິການທາງດ້ານສະຕິປັນຍາ
3. ຊັບພະຍາກອນປະເພດໃດທີ່ຕ້ອງການເພື່ອປັບປຸງ ການສຶກສາສຳລັບຄົນຝິການ?
 - a. ຂໍ້ມູນ?
 - b. ທັກສະພາຍໃນບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກ?

Education

ຂໍ້ສະເໜີແນະ

26

1. ຂໍ້ສະເໜີແນະປະເພດໃດທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ?
 - a. ສຳລັບນະໂຍບາຍ?
 - b. ສຳລັບການສະໜອງການບໍລິການ?
 - c. ສຳລັບການເປັນກະບອກສຽງ?
2. ຂໍ້ສະເໜີແນະຄວນວາງເປົ້າໝາຍໃນຂັ້ນໃດ?
 - a. ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ (ເມືອງ, ແຂວງ)?
 - b. ຂັ້ນສູນກາງ?
3. ຂໍ້ສະເໜີແນະຈະມີປະສິດທິພາບທີ່ສຸດໄດ້ແນວໃດ?
 - a. ສຳລັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມລາວ ເພື່ອຄວາມຄືບໜ້າໃນການພັດທະນາຮ່ວມສຳລັບຄົນຝິການ?
 - b. ເພື່ອເຂົ້າຫາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມສາກົນ (ຕົວຢ່າງ ທິນຊ່ວຍເຫຼືອ ອິດສຕາລີ, ຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ INGOs, ອື່ນໆ)?

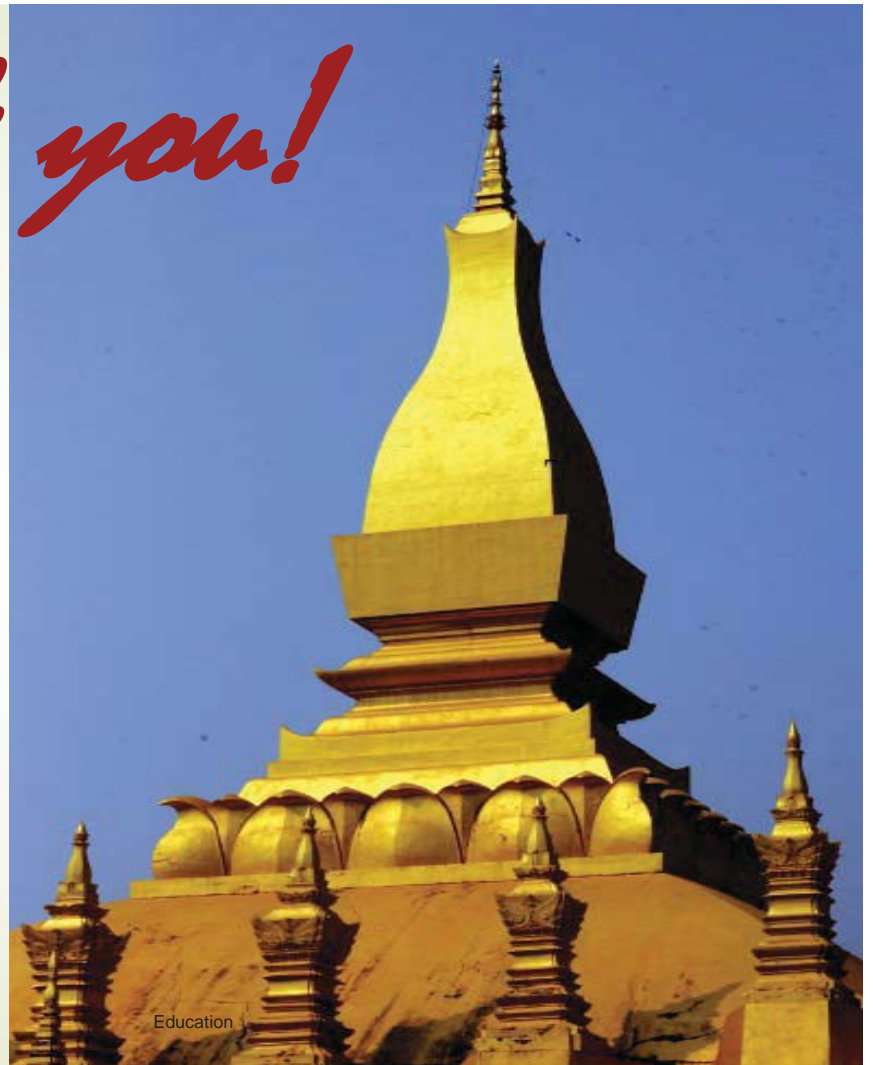
Education

Thank you!

Please send comments, questions, and recommendations to:

Ms Panee Souvanthalisith
paneepeakeo@gmail.com
020 7785 0626

Dr Stian Thoresen:
S.Thoresen@curtin.edu.au

References

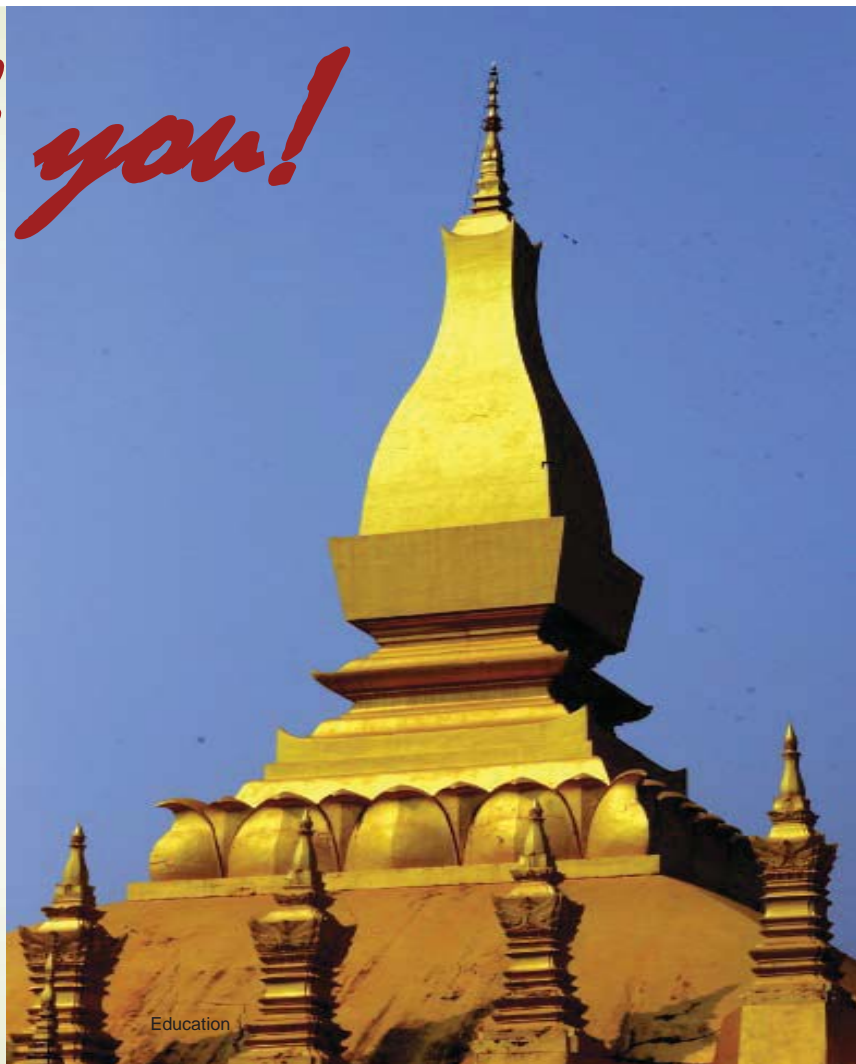
- Grimes, P. (2009). *A quality education for all: The history of the Lao PDR Inclusive Education Project 1993-2009*. Vientiane: Save the Children.
- Grimes, P., Sayarath, K., & Outhaithany, S. (2011). The Lao PDR Inclusive Education Project 1993-2009: Reflections on the impact of a national project aiming to support the inclusion of disabled students. *International Journal of Inclusive Education*, 15(10), 1135-1152
- Ministry of Education and Sports. (2011). *National strategy and action plan on inclusive education 2011-2015*. Vientiane: Ministry of Education and Sports.
- Takamine, Y. (2003). *Disability issues in East Asia: Review and ways forward*: The World Bank.

Thank you!

ກະລຸນາສົ່ງຂໍ້ຄິດເຫັນ, ຄໍາ
ຖາມ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳຕ່າງໆ
ມາທີ່:

Ms Panee Souvanthalisith
ນາງ ປານີ ສວັນທາລິສິດ
paneepakeo@gmail.com
020 7785 0626

Dr Stian Thoresen
ດຣ ສະແຕນ ໂທເຣສັນ:
S.Thoresen@curtin.edu.au

Education

References

- Grimes, P. (2009). *A quality education for all: The history of the Lao PDR Inclusive Education Project 1993-2009*. Vientiane: Save the Children.
- Grimes, P., Sayarath, K., & Outhaithany, S. (2011). The Lao PDR Inclusive Education Project 1993-2009: Reflections on the impact of a national project aiming to support the inclusion of disabled students. *International Journal of Inclusive Education*, 15(10), 1135-1152
- Ministry of Education and Sports. (2011). *National strategy and action plan on inclusive education 2011-2015*. Vientiane: Ministry of Education and Sports.
- Takamine, Y. (2003). *Disability issues in East Asia: Review and ways forward*: The World Bank.

Education

Improving Access to Social and Economic Services for People with Disability in Lao PDR

Access to Employment

Vientiane, 20-21 September 2016

2

Session Overview

- ▶ Background and Context
 - ▶ Importance of Disability Employment
 - ▶ Disability Employment in Lao PDR
- ▶ What We Found
 - ▶ Vocational Training & Employment Status
 - ▶ Barriers
 - ▶ Facilitators
- ▶ Way Forward
 - ▶ Questions for Discussion
 - ▶ Recommendations

ການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ສໍາລັບຄົນພິການ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ

ການເຂົ້າເຖິງການຈ້າງງານ

ນະຄອນວຽງຈັນ, 20-21 ກັນຍາ 2016

2

ເນື້ອໃນລວມໂດຍຫຍໍ້

- ▶ ຄວາມເປັນມາ ແລະ ເນື້ອໃນ
 - ▶ ຄວາມສໍາຄັນຂອງການຈ້າງງານຄົນພິການ
 - ▶ ການຈ້າງງານຄົນພິການໃນ ສ ປ ປ ລາວ
- ▶ ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາຄິ້ນພົບ
 - ▶ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ແລະ ສະຖານະການຈ້າງງານ
 - ▶ ອຸປະສັກ
 - ▶ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ
- ▶ ແນວທາງຕໍ່ໜ້າ
 - ▶ ຄໍາຖາມສໍາລັບການສິນທະນາ
 - ▶ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

Background and Context

3

Employment

4

Importance of Disability Employment

- Disability and poverty bidirectional (WHO and the World Bank 2011)
 - Disability leads to poverty and poverty leads to disability
- Improving employment outcomes is a key strategy to reduce poverty and disadvantage (Cocks & Thoresen 2013)
- Disability employment is complex – but generally:
 - People with disability are less likely to participate in the labour force and more likely to be unemployed than people without disability (OECD 2003, 2007, 2010; Thoresen et al 2015)
 - Self-employment is a more prominent employment pathway for people with disability in some countries (e.g. USA, Southern European countries), but less prominent in others (e.g. Australia, Northern European countries) (Kendall et al 2006; Pagán 2009)
 - Research has found employees with disability to be more reliable (less time off), more loyal (less likely to change jobs), and slightly less productive than people without disability, leading to a slight net financial gain for the employer (Graffam et al 2002)

Employment

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ແລະ ເນື້ອໃນລວມ

3

Employment

4

ຄວາມສໍາຄັນຂອງການຈ້າງງານຄົນພິການ

- ▶ ປັດໃຈດ້ານ ຄວາມພິການ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກ (ອີງການອະນາໄມໂລກ ແລະ ທະນາຄານໂລກ 2011)
 - ▶ ຄວາມພິການນໍາໄປສູ່ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກນໍາໄປສູ່ຄວາມພິການ
- ▶ ຜົນໄດ້ຮັບໃນການປັບປຸງການຈ້າງງານ ແມ່ນຍຸດທະສາດຫຼັກ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຂໍ້ເສຍ (ຄອກ ແລະ ໂທເຣສັນ 2013)
- ▶ ການຈ້າງງານຄົນພິການແມ່ນຊັບຊ້ອນ ແຕ່ໂດຍລວມແລ້ວ:
 - ▶ ຄົນພິການແມ່ນຄ້ອນຂ້າງບໍ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນກໍາລັງແຮງງານ ແລະ ມັກຈະບໍ່ໄດ້ຖືກຈ້າງງານຫຼາຍກວ່າ ຄົນບໍ່ພິການ (OECD 2003, 2007, 2010; ໂທເຣສັນ 2015)
 - ▶ ການຈ້າງງານດ້ວຍຕົນເອງ ແມ່ນຮູບແບບການຈ້າງງານທີ່ຮູ້ຈັກກັນດີສໍາລັບຄົນພິການໃນບາງປະເທດ (ຕົວຢ່າງ. ອາເມລິກາ, ປະເທດທີ່ຢູ່ພາກໃຕ້ຂອງຢູໂຣບ), ແຕ່ມີໜ້ອຍໃນປະເທດອື່ນ (ຕົວຢ່າງ. ອິດສຕາລີ, ປະເທດທີ່ຢູ່ພາກຕາເວັນອອກຂອງຢູໂຣບ) (ເຄິນໂດ 2006; ພາກັນ 2009)
 - ▶ ບົດຄົ້ນຄ້ວາໄດ້ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ພະນັກງານທີ່ເປັນຄົນພິການແມ່ນມີຄວາມເຊື່ອຖືໄດ້ (ໃຊ້ເວລາຢຸດວຽກໜ້ອຍ), ເປັນຜູ້ຈິງຮັກພິກດີ (ຄ້ອນຂ້າງຈະປ່ຽນວຽກໜ້ອຍ) ແລະ ເປັນປະໂຫຍດໜ້ອນກວ່າຜູ້ບໍ່ພິການພຽງໜ້ອຍດຽວ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຜູ້ຈ້າງງານໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນທາງດ້ານການເງິນໜ້ອຍດຽວ (ກຣາບແຟມ 2002)

Employment

Disability Employment in Lao PDR

- ▶ Limited information available about disability employment in Lao PDR
- ▶ Only identified information based on the World Health Survey (WHO, 2003)
 - ▶ Employment rate for people with disability 72% compared to 81% for people without disability (Mizunoya & Mitra 2012)
- ▶ Other available information mainly relates to special projects or initiatives
 - ▶ 1,241 people with disability trained and mostly (self-)employed between 1993-1997, including beauty, sewing, livestock breeding, repairs, traditional massage, and professionals (cited in Murray 1998)
 - ▶ Curtin team has identified a number of livelihood; technical vocational education and training (TVET), and employment projects and initiatives during the course of this project

What We Found

ການຈ້າງງານຄົນພິການໃນ ສ ປ ປ ລາວ

- ▶ ມີຂໍ້ມູນທີ່ຈຳກັດກ່ຽວກັບການຈ້າງງານໃນ ສ ປ ປ ລາວ
- ▶ ຂໍ້ມູນມີພຽງແຕ່ລະບຸໄວ້ໂດຍອີງຕາມການສຳຫຼວດຂອງອົງການອະນາໄມໂລກ (ອົງການອະນາໄມໂລກ 2003)
 - ▶ ອັດຕາການຈ້າງງານຄົນພິການແມ່ນ 72 ສ່ວນຮ້ອຍທຽບໃສ່ 81 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຄົນບໍ່ພິການ (ມີຊຸໂນຍາ ແລະ ມິດຕຣາ 2012)
- ▶ ຂໍ້ມູນອື່ນໆທີ່ມີ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການສະເພາະ ຫຼື ກິດຈະກຳສະເພາະ
 - ▶ 1,241 ຄົນພິການໄດ້ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຖືກຈ້າງງານດ້ວຍຕົວເອງ ໃນລະຫວ່າງປີ 1993 ຫາ 1997 ລວມມີ ເສີມສວຍ, ຕັດຫຍິບ, ການລ້ຽງສັດ, ສ້ອມແປງ, ນວດແຜນໂບຮານ ແລະ ມີອາຊີບອື່ນໆ (ໄດ້ອ້າງອີງໃນ ເມຣີ 1998)
 - ▶ ທີມງານເຄີເທິນໄດ້ກຳນົດຈຳນວນການດຳລົງຊີວິດ; ການສຶກສາເຕັກນິກວິຊາການດ້ານວິຊາຊີບ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ (TVET), ແລະ ໂຄງການຈ້າງງານ ແລະ ກິດຈະກຳລະຫວ່າງການດຳເນີນໂຄງການ

Employment

ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາຄົ້ນພົບ

Employment

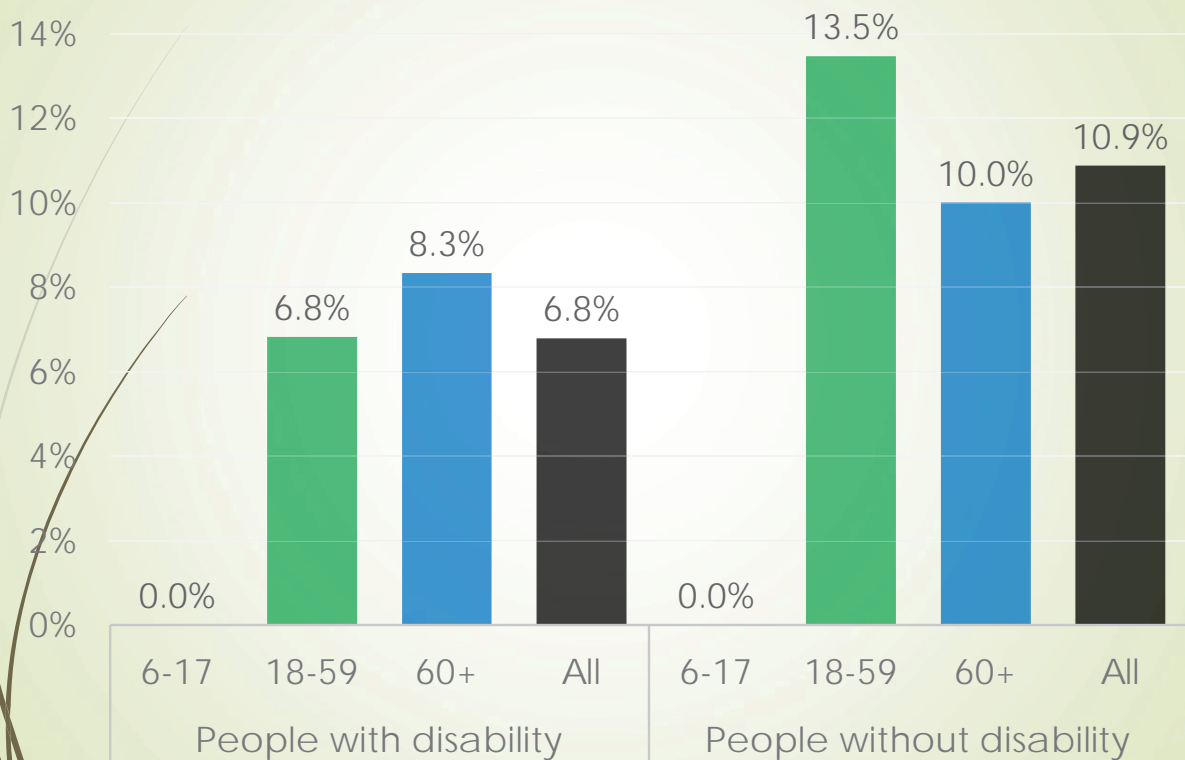
7

Vocational Training & Employment Status

Employment

8

Vocational Training

Employment

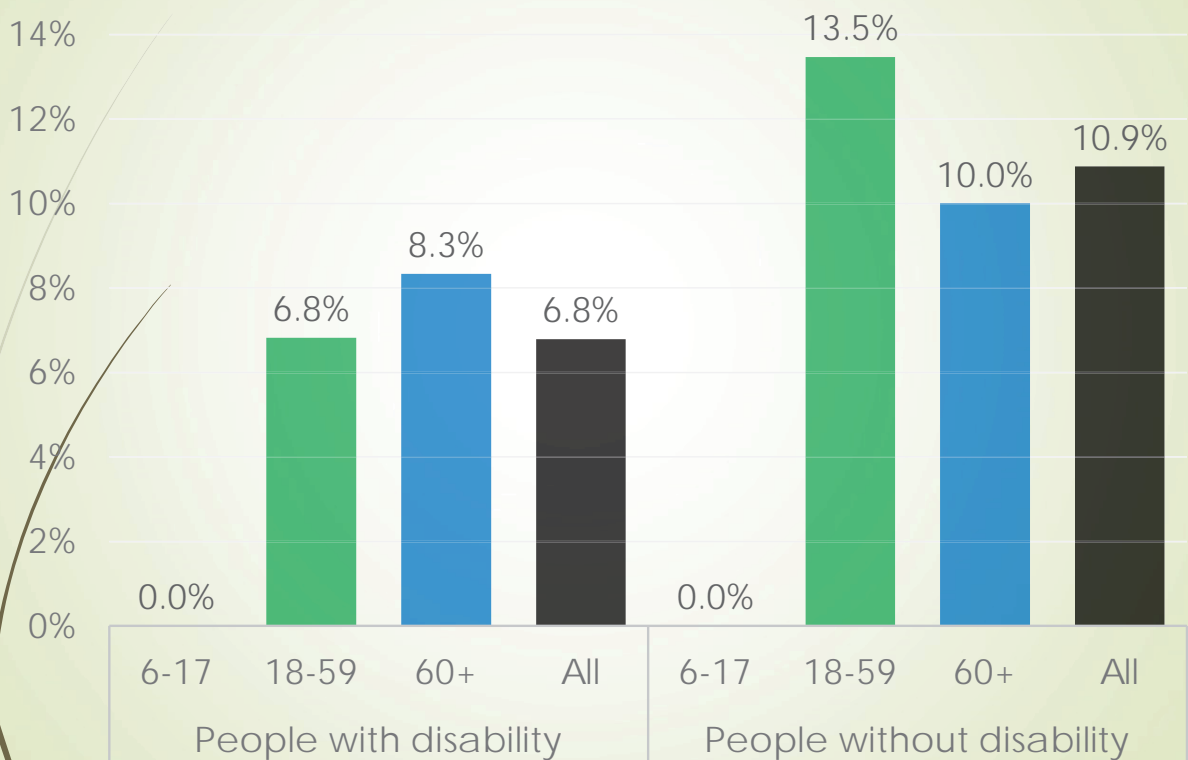
7

ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ແລະ ສະຖານະ ການຈ້າງງານ

Employment

8

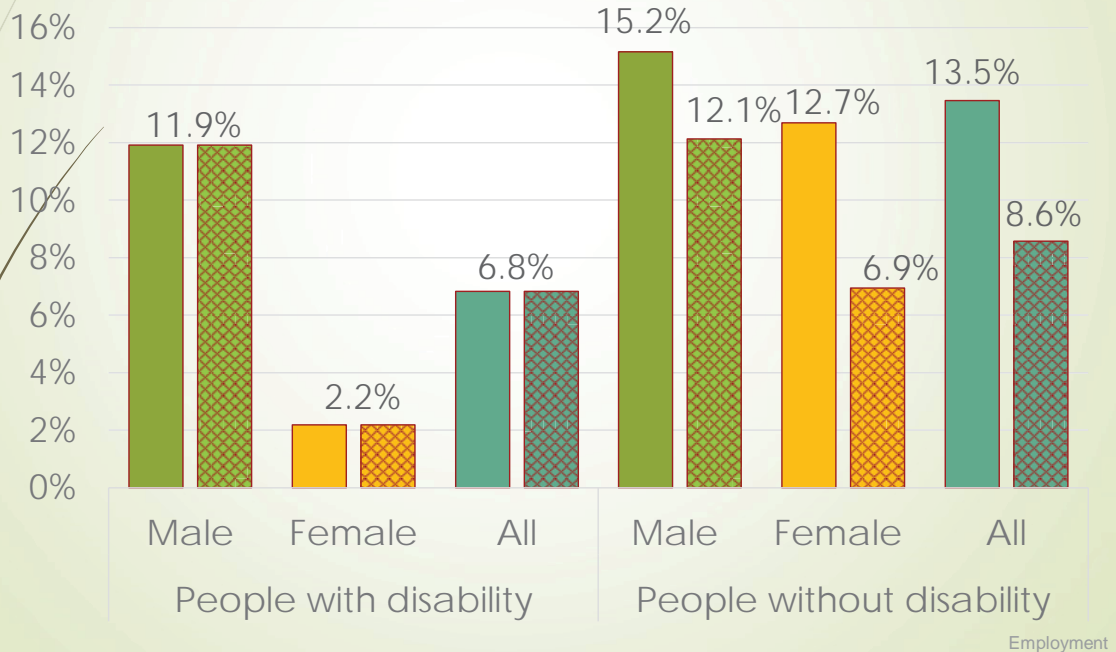
ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ

Employment

Vocational Training (18-59)

- Participated in any Vocational Training
- ▣ Participated in any Government-Funded Vocational Training or Other Employment Support Programmes

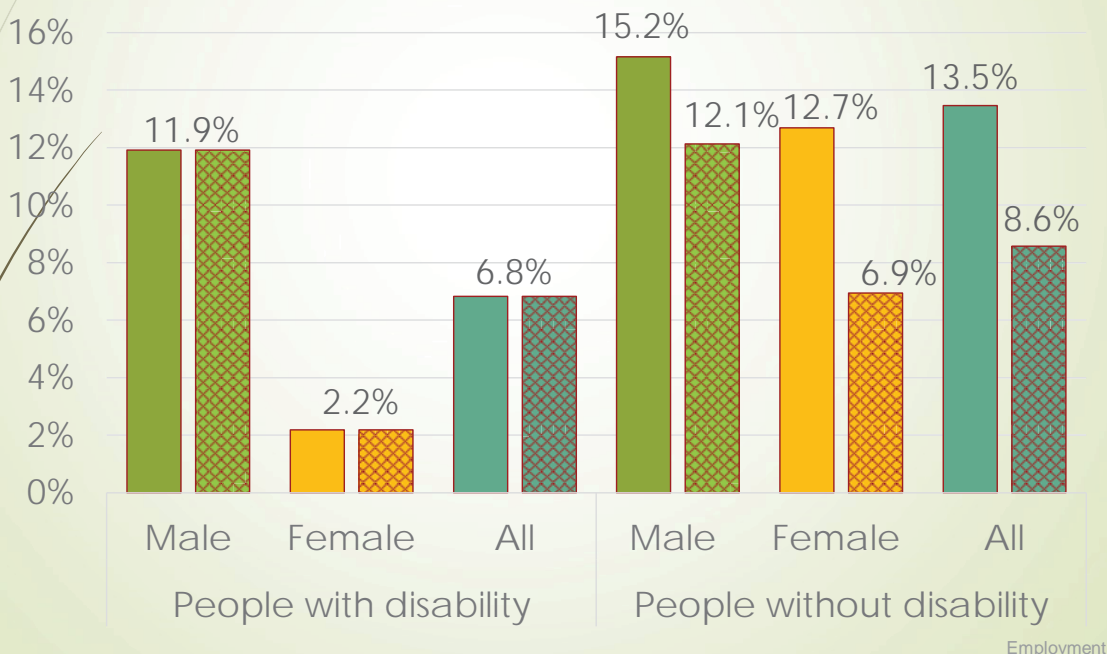
Current Main Activity (18-59)

	People with disability			People without disability		
	Male (n=42)	Female (n=46)	All (n=88)	Male (n=32)	Female (n=71)	All (n=103)
Employee	14.3%	10.9%	12.5%	28.1%	15.5%	19.4%
Employer	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	1.4%	1.0%
Own account worker	4.8%	2.2%	3.4%	6.3%	9.9%	8.7%
Contributing family worker	42.9%	47.8%	45.5%	56.3%	40.8%	45.6%
Unemployed	4.8%	4.3%	4.5%	0.0%	1.4%	1.0%
Jobless and not looking for a job	16.7%	10.9%	13.6%	3.1%	4.2%	3.9%
Student	2.4%	0.0%	1.1%	3.1%	1.4%	1.9%
Home-maker/housework	14.3%	23.9%	19.3%	3.1%	25.4%	18.4%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ (18-59)

9

- Participated in any Vocational Training
- ▣ Participated in any Government-Funded Vocational Training or Other Employment Support Programmes

Employment

ກິດຈະກຳຫຼັກໃນປະຈຸບັນ (18-59)

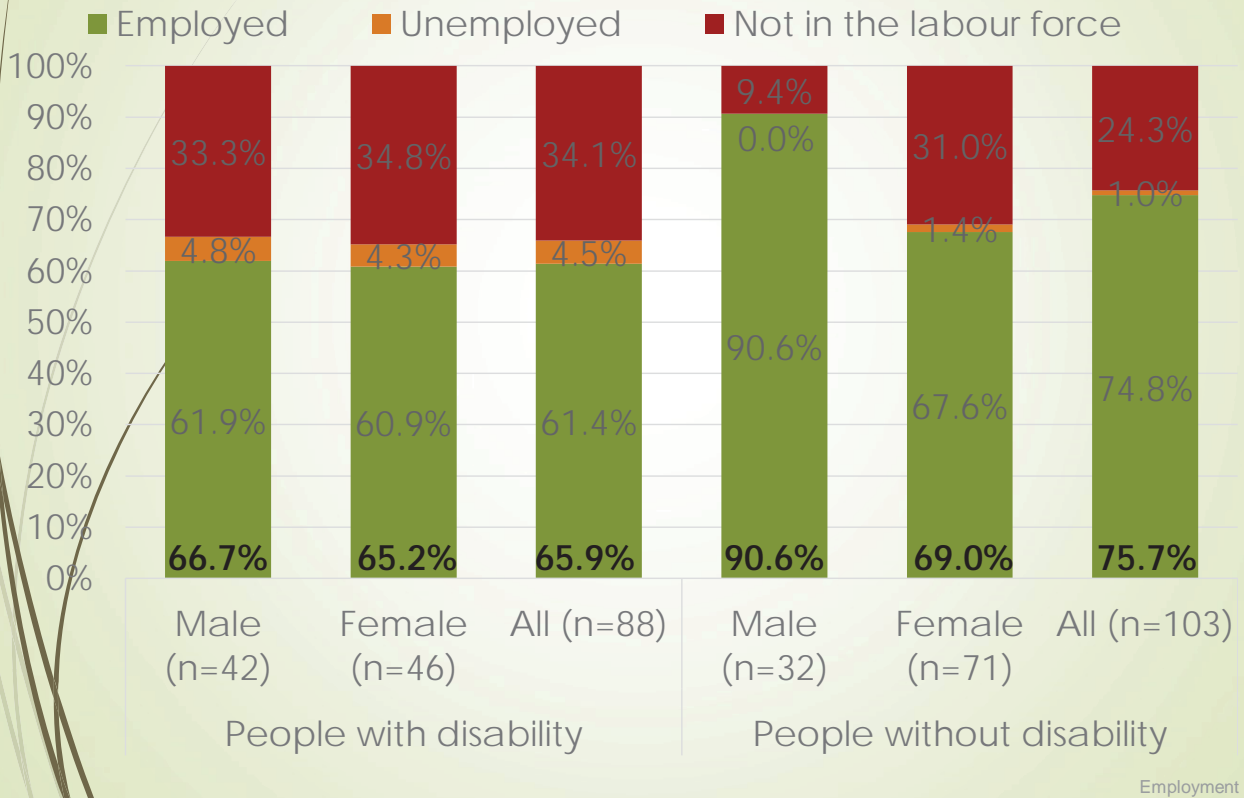
10

	ຄົນຝັກການ			ຄົນບໍ່ຝັກການ		
	ຊາຍ (n=42)	ຍິງ (n=46)	ທັງໝົດ (n=88)	ຊາຍ (n=32)	ຍິງ (n=71)	ທັງໝົດ (n=103)
ຜະນິກງານ	14.3%	10.9%	12.5%	28.1%	15.5%	19.4%
ຜູ້ຈ້າງງານ	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	1.4%	1.0%
ເຮັດວຽກຕົວເອງ	4.8%	2.2%	3.4%	6.3%	9.9%	8.7%
ປະກອບສ່ວນເປັນແຮງງານ						
ຄອບຄົວ	42.9%	47.8%	45.5%	56.3%	40.8%	45.6%
ຫວ່າງງານ	4.8%	4.3%	4.5%	0.0%	1.4%	1.0%
ບໍ່ມີວຽກເຮັດ ແລະ ບໍ່ໄດ້						
ຊອກວຽກເຮັດ	16.7%	10.9%	13.6%	3.1%	4.2%	3.9%
ນັກຮຽນ	2.4%	0.0%	1.1%	3.1%	1.4%	1.9%
ເຮັດວຽກເຮືອນ	14.3%	23.9%	19.3%	3.1%	25.4%	18.4%
ທັງໝົດ	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Employment

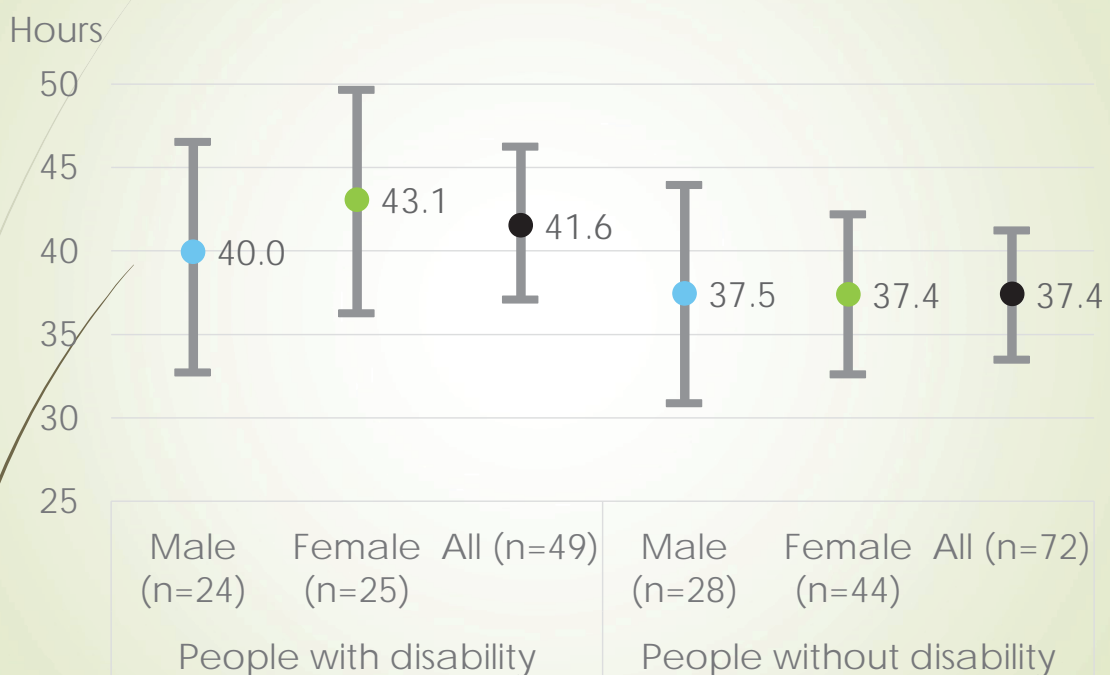
Labour Force Participation (18-59)

11

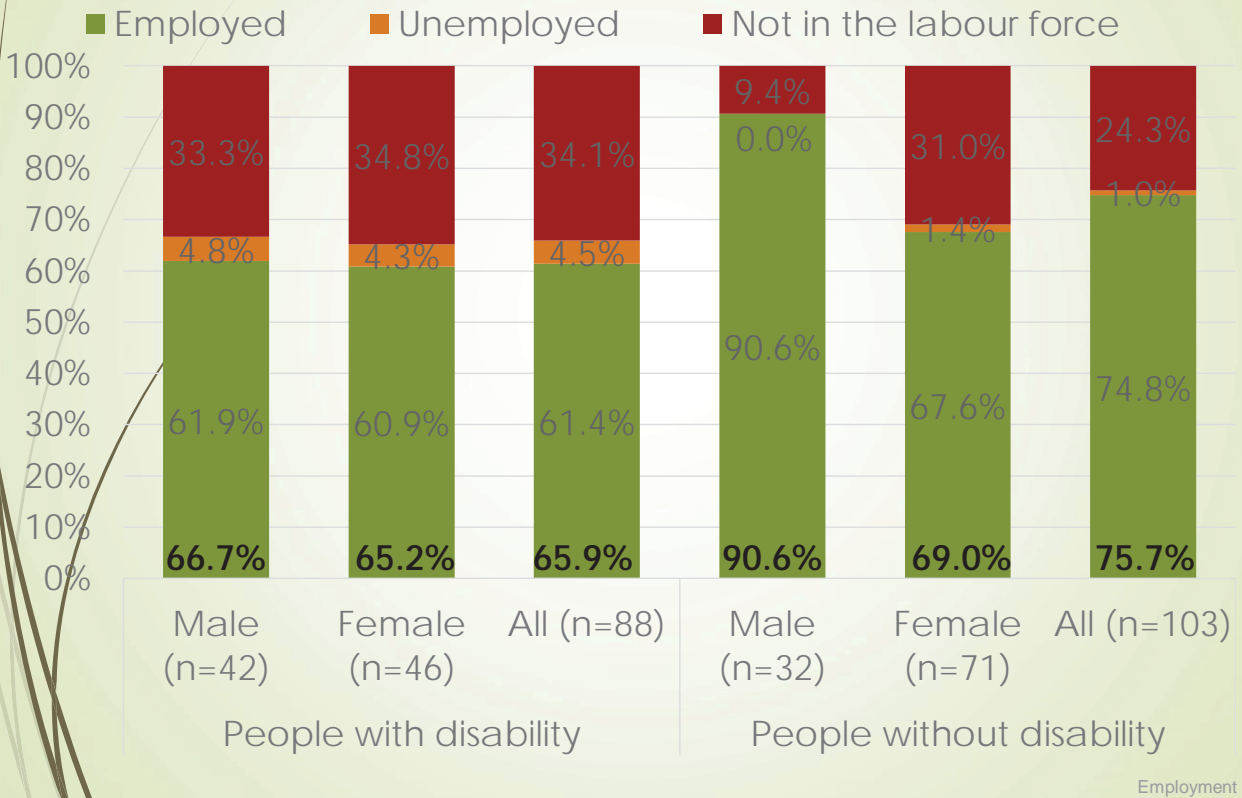
12

Current Weekly Hours of Work (18-59)

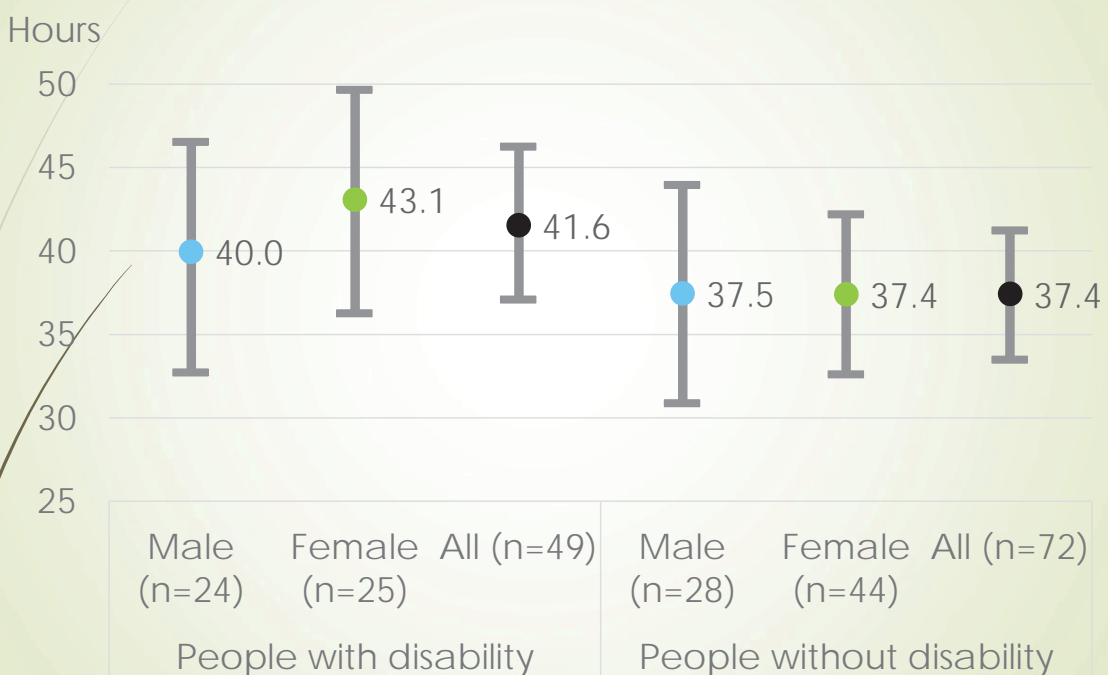
ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນກຳລັງແຮງງານ (18-59)

11

12

ຊົ່ວໂມງເຮັດວຽກປະຈຳອາທິດໃນປະຈຸບັນ (18-59)

ຄຳສະເລ່ຍຊົ່ວໂມງເຮັດວຽກປະຈຳອາທິດ ແລະ ຈຳກັດຢູ່ທີ່ 95 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງການລາຜັກ (ຖ້າຫາກກາຍ 84 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ອາທິດ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ລວມເຂົ້າໃນນີ້)

Income from Current Work (18-59)

Employment

Current Monthly Income (18-59)

Mean monthly income and limits at 95% confidence intervals (one man with disability and monthly income of LAK 30,000,000 excluded) Employment

ລາຍໄດ້ຈາກວຽກປະຈຸບັນ (18-59)

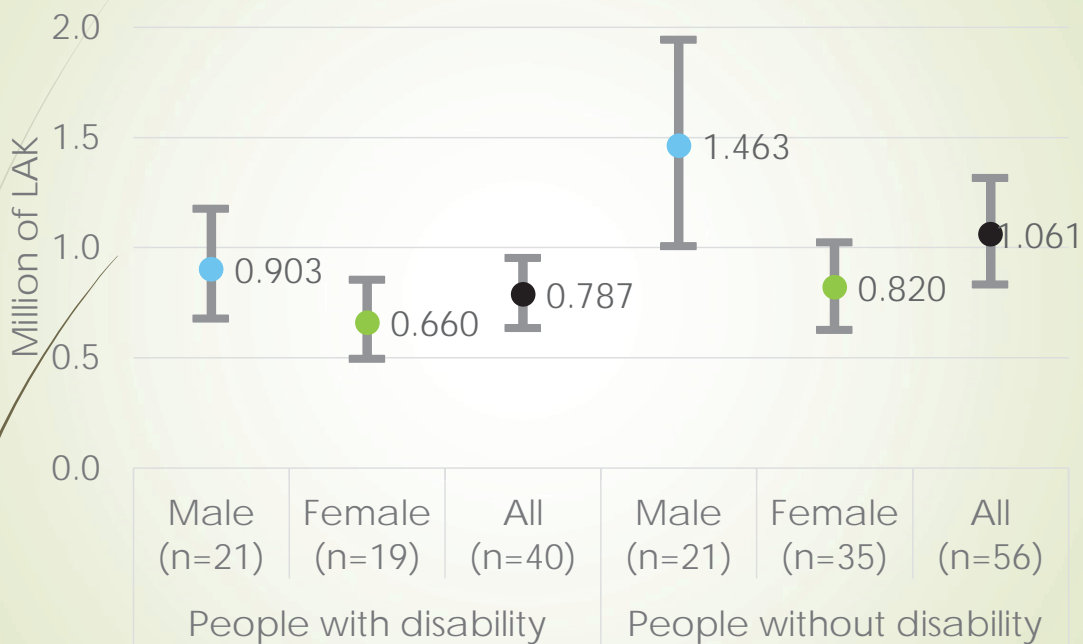
13

Employment

14

ລາຍໄດ້ຕໍ່ເດືອນໃນປະຈຸບັນ (18-59)

ຄ່າສະເລ່ຍລາຍໄດ້ຕໍ່ເດືອນ ແລະ ກຳນົດຢູ່ທີ່ 95 ສ່ວນຮ້ອຍ ການລາຢັກ (ຊາຍຜູ້ໜຶ່ງເປັນຄົນ ຢັກ ແລະ ລາຍໄດ້ຕໍ່ເດືອນແມ່ນ 30,000,000 ກີບ ບໍ່ໄດ້ລວມເຂົ້າໃນນີ້)

Employment

Summary

- ▶ Fewer people with disability participated in Vocational Training
 - ▶ Only Government-Funded Vocational Training
 - ▶ Particularly low participation among females
- ▶ Fewer people with disability participated in the Labour Force
 - ▶ Similar participation and unemployment rates between males and females with disability
 - ▶ Females without disability had a lower participation rate than males
 - ▶ Lower proportion of people with disability were 'Employees' and 'Own Account Workers', and higher proportion of people with disability were 'Unemployed' and 'Jobless and Not Looking for Work'
- ▶ Females worked more hours than males
- ▶ Similar proportions of people with and without disability Earned Income from their Current Work
 - ▶ Among people with disability, more males than females Earned Income while among people without disability, more females than males Earned Income
- ▶ Current Monthly Income higher among people without disability (although not statistically significant possibly due to small sample size)

Note survey limitations (representativeness; de-facto population; small sample)

Employment

Barriers

Employment

ສະຫຼຸບ

- ຄົນພິການຈຳນວນໜ້ອຍໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ
 - ການຝຶກອົບຮົມທີ່ລັດຖະບານໃຫ້ທຶນເທົ່ານັ້ນ
 - ໂດຍສະເພາະການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງຕໍ່າ
- ຄົນພິການຈຳນວນໜ້ອຍທີ່ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນກຳລັງແຮງງານ
 - ອັດຕາການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ອັດຕາການຫວ່າງງານ ລະຫວ່າງຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງທີ່ພິການແມ່ນເທົ່າກັນ
 - ຜູ້ຍິງທີ່ບໍ່ເປັນພິການມີອັດຕາການມີສ່ວນຮ່ວມຕໍ່າກວ່າຜູ້ຊາຍ
 - ອັດຕາຈຳນວນຄົນພິການທີ່ “ເປັນພະນັກງານ” ແລະ “ເຮັດທຸລະກິດຕົນເອງ” ມີຈຳນວນທີ່ຕໍ່າກວ່າ ເມື່ອທຽບໃສ່ ອັດຕາຈຳນວນຄົນພິການທີ່ “ບໍ່ໄດ້ຖືກຈ້າງງານ” ແລະ “ຫວ່າງວຽກ” ແລະ “ບໍ່ໄດ້ຊອກວຽກເຮັດ” ເຊິ່ງມີອັດຕາສ່ວນທີ່ສູງກວ່າ
- ແມ່ຍິງເຮັດວຽກຫຼາຍຊົ່ວໂມງກ່ອນຜູ້ຊາຍ
- ອັດຕາເທົ່າທຽມກັນຂອງຄົນພິການ ແລະ ບໍ່ພິການສຳລັບລາຍຮັບທີ່ໄດ້ມາຈາກການເຮັດວຽກປະຈຸບັນ
 - ໃນບັນດາໝູ່ຄົນພິການ, ມີຜູ້ຊາຍຫຼາຍກວ່າຜູ້ຍິງທີ່ໄດ້ສ້າງລາຍຮັບ ໃນຂະນະທີ່ ຜູ້ທີ່ບໍ່ພິການ, ມີແມ່ຍິງຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍທີ່ໄດ້ສ້າງລາຍຮັບ
- ລາຍຮັບປະຈຳເດືອນໃນບັນດາຜູ້ທີ່ບໍ່ພິການປະຈຸບັນ ແມ່ນສູງກວ່າ (ເຖິງແມ່ນວ່າ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທາງສະຖິຕິອາດບໍ່ສູງ ເນື່ອງຈາກຂະໜາດຂອງຕົວເລືອກທົດລອງແມ່ນນ້ອຍກໍ່ຕາມ)

ບົດຄວາມຈຳກັດດ້ານການສຳຫຼວດ (ຕົວແທນ; ຕົວເລກດ້ານພົນລະເມືອງທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, ກຸ່ມຕົວຢ່າງຂະໜາດນ້ອຍ)

ອຸປະສັກ

Low Expectations

- ▶ Low expectations may be related to a 'deficit' approach to disability
- ▶ Low expectations may lead to poor outcomes
- ▶ Low expectations may lead to discrimination
- ▶ Poor educational attainment may contribute to low expectations
- ▶ Poor educational attainment may contribute to poor employment outcomes

Discrimination

- ▶ Job seekers with disability are often viewed in terms of their disability rather than their qualifications and abilities
- ▶ Qualified professionals with disability may be discriminated against or passed over if the employer feels they are already meeting their obligations regarding disability employment
- ▶ People with disability may lose confidence and choose not to try or stop trying to obtain work (self-discrimination or self-stigmatization)
- ▶ Additional challenges related to
 - ▶ Multiple disadvantage (gender, ethnicity, remoteness)
 - ▶ Multiple disability
 - ▶ Intellectual disability

ຄວາມຄາດຫວັງຕໍ່າ

- ▶ ຄວາມຄາດຫວັງຕໍ່າອາດກ່ຽວຂ້ອງເຖິງວິທີການປະຕິບັດຕໍ່ຄົນພິການຍັງບໍ່ຜຽງພໍ
- ▶ ຄວາມຄາດຫວັງຕໍ່າອາດນຳໄປສູ່ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ບໍ່ດີ
- ▶ ຄວາມຄາດຫວັງຕໍ່າອາດນຳໄປສູ່ການແປງແຍກ

- ▶ ການສຶກສາຕໍ່າອາດປະກອບສ່ວນໃຫ້ມີຄວາມຄາດຫວັງຕໍ່າ
- ▶ ການສຶກສາຕໍ່າອາດປະກອບສ່ວນໃຫ້ຜົນໄດ້ຮັບໃນການຈ້າງງານຕໍ່າ

ການແປງແຍກ

- ▶ ຜູ້ທີ່ຊອກວຽກເຮັດທີ່ເປັນຄົນພິການສ່ວນຫຼາຍແມ່ນໄດ້ຖືກເບິ່ງໃນຄວາມພິການຂອງເຂົ້າເຈົ້າຫຼາຍກວ່າຄຸນວຸດທິ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ
- ▶ ມີອາຊີບທີ່ມີຄຸນວຸດທິທີ່ເປັນຄົນພິການອາດຖືກແປງແຍກ ຫຼື ເບິ່ງຂ້າມຖ້າຫາກຜູ້ຈ້າງງານຮູ້ສຶກວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ເຮັດຕາມໜ້າທີ່ດ້ານການຈ້າງງານຄົນພິການຂອງເຂົາເຈົ້າແລ້ວ
- ▶ ຄົນພິການອາດສູນເສຍຄວາມໝັ້ນໃຈ ແລະ ເລືອກທີ່ຈະບໍ່ລອງ ຫຼື ຢຸດທີ່ຈະລອງເພື່ອໄດ້ເຮັດວຽກ (ການແປງແຍກຕົວເອງ ຫຼື ການສົມເພດຕົວເອງ)
- ▶ ຄວາມທ້າທາຍເພີ່ມເຕີມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ
 - ▶ ຈຸດອ່ນຫຼາຍໆທາງ (ເພດ, ຊົນເຜົ່າ, ຊົນນະບົດ)
 - ▶ ຄວາມພິການຫຼາຍຢ່າງ
 - ▶ ຄວາມພິການດ້ານສະຕິປັນຍາ

Specialist Services

- ▶ Lack of specialist disability employment skills
 - ▶ Potential employers may not know what it will take to employ a person with disability and are therefore reluctant to try
 - ▶ People with disability may be unaware of what it will take to obtain work and are therefore reluctant to try
- ▶ Lack of and difficult to access specialist assistive devices (e.g. IT and computer software)
- ▶ Lack of a broader infrastructure to facilitate disability employment
 - ▶ Built environment (inaccessible roads, public transport, work places, toilets, etc.)
- ▶ May require some initial seed funding to facilitate disability employment (e.g. build ramps, purchase assistive devices/technologies, etc.), but no clear funding sources
- ▶ Few employment pathways for people with high support needs

Facilitators

ການບໍລິການສະເພາະທາງ

- ▶ ຂາດທັກສະການຈ້າງງານຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານພິການ
 - ▶ ຜູ້ຈ້າງງານອາດບໍ່ຮູ້ກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂ ໃນການຮັບຜະນັ້ງງານທີ່ເປັນຄົນພິການ ແລະ ສະນັ້ນຈິ່ງບໍ່ຢາກລອງ
 - ▶ ຜູ້ພິການອາດບໍ່ຮູ້ກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂ ໃນການນເຂົ້າເຮັດວຽກກັບນາຍຈ້າງ ແລະ ສະນັ້ນຈິ່ງບໍ່ຢາກລອງ
- ▶ ຂາດ ແລະ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ເຂົ້າເຖິງອຸປະກອນຊ່ວຍສະເພາະທາງ (ຕົວຢ່າງ ໄອທີ ແລະ ຊອບແວ ຄອມພິວເຕີ້)
- ▶ ຂາດພື້ນຖານໂຄງຮ່າງໃນວົງກວ້າງເພື່ອເອົາອຳນວຍການຈ້າງງານຄົນພິການ
 - ▶ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ (ທາງທີ່ເຂົ້າບໍ່ເຖິງ, ການຂົນສົ່ງສາທາລະນະ, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ຫ້ອງນໍ້າ, ອື່ນໆ)
- ▶ ອາດຕ້ອງການເງິນທຶນລິເລີ້ມຈຳນວນໜຶ່ງເພື່ອເອົາອຳນວນການຈ້າງງານຄົນພິການ (ຕົວຢ່າງ ສ້າງ ຮາວ, ຊື້ອຸປະກອນຊ່ວຍສະເພາະທາງ/ເທັກໂນໂລຊີ, ອື່ນໆ) ແຕ່ບໍ່ຮູ້ແຫຼ່ງເງິນທຶນທີ່ຈະແຈ້ງ
- ▶ ເສັ້ນທາງການຈ້າງງານມີໜ້ອຍສຳລັບຜູ້ທີ່ມີຈຳເປັນໃນການສະໜັບສະໜູນສູງ

ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ

Vocational Rehabilitation

- ▶ 'Work-based' training or 'learning by doing'
- ▶ Emphasis on vocational skills development
- ▶ Identification of (niche) market
- ▶ Emphasis on self-employment/livelihood/small business enterprise
- ▶ May include additional skills development to facilitate success (basic numeracy and literacy)

Overview provided by Lao Disabled Women's Development Centre

Private Sector Involvement

- ▶ Opportunities to enhance disability employment by capitalising on competitive advantages
- ▶ Open employment (normal jobs) strategies include marketing of net benefits to the employer (both social and economic)
- ▶ Businesses increasingly aware of their corporate social responsibilities
- ▶ Development of Social Enterprises

Overview provided by Digital Data Divide

ການຟື້ນຟູດ້ານວິຊາການ

- ▶ ການຝຶກອົບຮົມຈາກການເຮັດວຽກໄປພ້ອມ ຫຼື ການຮຽນຮູ້ຈາກການເຮັດ
- ▶ ເນັ້ນການສ້າງທັກສະວິຊາຊີບ
- ▶ ການກຳນົດຕະຫຼາດ
- ▶ ເນັ້ນການຈ້າງງານຕົນເອງ/ການດຳລົງຊີວິດ/ທຸລິກິດຂະໜາດນ້ອຍ
- ▶ ອາດລວມມີການພັດທະນາທັກສະເພີ່ມເຕີມເພື່ອບັນລຸຜົນສຳເລັດ (ນັບເລກ ແລະ ການຂຽນພື້ນຖານ)

ເນື້ອໃນລວມໄດ້ມາຈາກ ສູນພັດທະນາແມ່ຍິງຝຶການລາວ

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນ

- ▶ ໂອກາດເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍການຈ້າງງານຄົນຝຶການໂດຍການລົງທຶນໃນຜົນປະໂຫຍດທີ່ແຂ່ງຂັນໄດ້
- ▶ ເປີດຍຸດທະສາດການຈ້າງງານ (ວຽກທຳມະດາ) ລວມມີການຕະຫຼາດດ້ານຜົນປະໂຫຍດສຸດທິໃຫ້ກັບຜູ້ຈ້າງງານ (ທັງດ້ານ ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ)
- ▶ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດມີຄວາມຕື່ນເຕົ້ວດ້ານຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງສັງຄົມ
- ▶ ການພັດທະນາວິສາຫະກິດສັງຄົມ

ຂໍ້ມູນໂດຍລວມໄດ້ມາຈາກ Digital Data Divide

Way Forward

Questions for Discussion

1. How can we raise employment expectations for people with disability?
 - a. In the community?
 - b. Among people with disability and their families?
2. How can we improve access for people with high support needs or severe disability?
 - a. Multiple disadvantage (gender, ethnicity, remoteness)?
 - b. Multiple disability?
 - c. Intellectual disability?
3. What resources are required to improve employment outcomes for people with disability?
 - a. Information?
 - b. Skills among key stakeholders?
 - c. With regards to livelihood?
 - d. With regards to self-employment
 - e. With regards to waged employment

ແນວທາງຕໍ່ໜ້າ

ຄໍາຖາມການສິນທະນາ

1. ພວກເຮົາສາມາດເພີ່ມຄວາມຄາດຫວັງດ້ານການຈ້າງງານສໍາລັບຄົນພິການແນວໃດ?
 - a. ໃນຊຸມຊົນ?
 - b. ໃນບັນດາຄົນພິການເອງ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາ?
2. ພວກເຮົາສາມາດປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງຜູ້ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການຊ່ວຍເຫຼືອສູງ ຫຼື ພິການຢ່າງຮຸນແຮງໄດ້ແນວໃດ?
 - a. ຂໍ້ເສຍຫຼາຍດ້ານ (ເພດ, ຊົນເຜົ່າ, ຊົນນະບົດ) ?
 - b. ຄວາມພິການຫຼາຍດ້ານ?
 - c. ຄວາມພິການດ້ານສະຕິປັນຍາ?
3. ມີຊັບພະຍາກອນອັນໃດແດດທີ່ຕ້ອງການເພື່ອປັບປຸງຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຈ້າງງານສໍາລັບຄົນພິການ?
 - a. ຂໍ້ມູນ?
 - b. ທັກສະໃນບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ສໍາຄັນ?
 - c. ດ້ານການເປັນຢູ່?
 - d. ດ້ານການຈ້າງງານດ້ວຍຕົວເອງ?
 - e. ດ້ານຄ່າຈ້າງຂອງການຈ້າງງານ?

Recommendations

1. What types of recommendations are useful for stakeholders?
 - a. For Policy?
 - b. For Service Provision?
 - c. For Advocacy?
2. Which levels should recommendations target?
 - a. At the Local level (District, Provincial)?
 - b. At the National level?
3. How will recommendations be most effective?
 - a. For Lao stakeholders to progress disability-inclusive development?
 - b. To engage international stakeholders (e.g. Australian Aid, other donors, INGOs, etc.)?

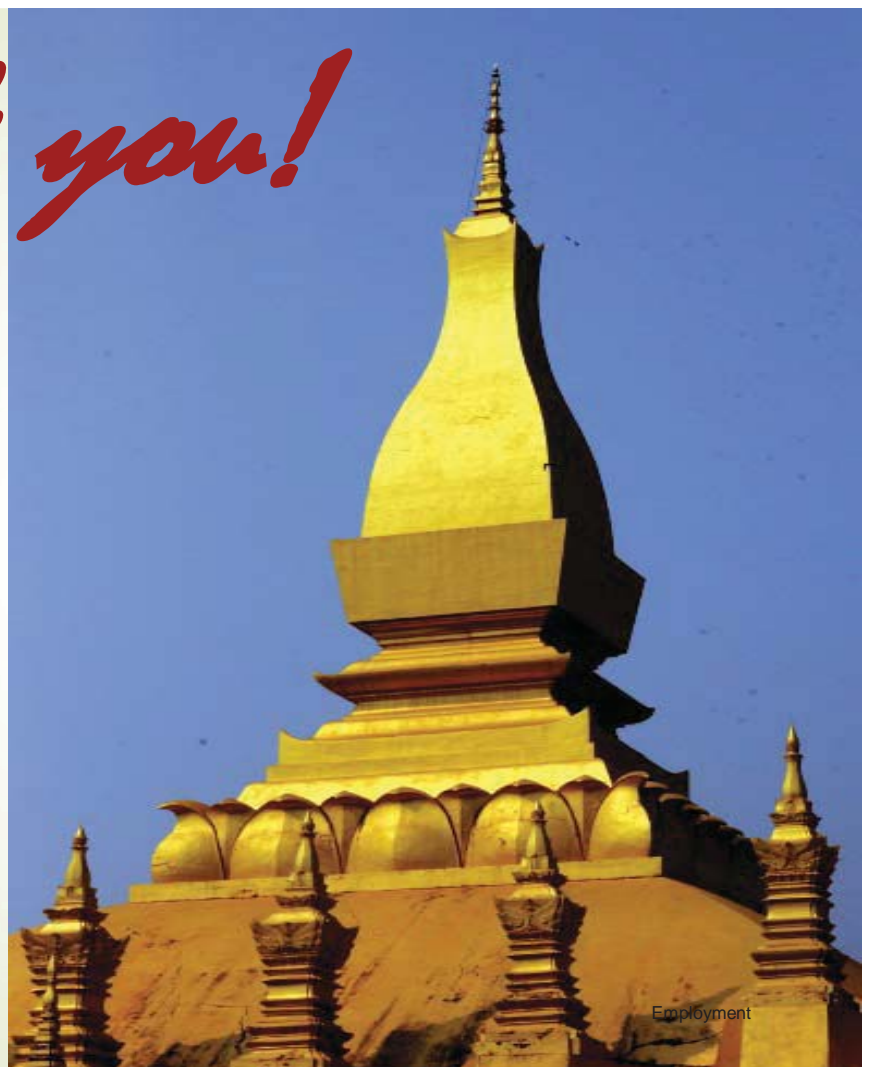
Employment

Thank you!

Please send
comments,
questions, and
recommendations
to:

Ms Panee Souvanthalisith
paneepeakeo@gmail.com
020 7785 0626

Dr Stian Thoresen:
S.Thoresen@curtin.edu.au

Employment

ຂໍ້ສະເໜີແນະ

1. ຂໍ້ສະເໜີແນະປະເພດໃດທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ?
 - a. ສໍາລັບນະໂຍບາຍ?
 - b. ສໍາລັບການສະໜອງການບໍລິການ?
 - c. ສໍາລັບການເປັນກະບອກສຽງ?
2. ຂໍ້ສະເໜີແນະຄວນແມ່ນໃນລະດັບໃດ?
 - a. ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ (ເມືອງ, ແຂວງ)?
 - b. ລະດັບຂັ້ນສູນກາງ?
3. ຂໍ້ສະເໜີແນະຈະມີປະສິດທິພາບທີ່ສຸດໄດ້ແນວໃດ?
 - a. ສໍາລັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມລາວ ເພື່ອຄວາມຄືບໜ້າໃນການພັດທະນາຮ່ວມສໍາລັບຄົນພິການ?
 - b. ເພື່ອເຂົ້າຫາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມສາກົນ (ຕົວຢ່າງ ທົນຊ່ວຍເຫຼືອ ອິດສຕາລີ, ຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ INGOs, ອື່ນໆ)?

Employment

ຂອບໃຈ

ກະລຸນາສິ່ງຂໍ້ຄິດເຫັນ, ຄໍາ
ຖາມ ແລະ ຂໍ້ແນະນໍາຕ່າງໆ
ມາທີ່:

Ms Panee Souvanthalisith
ນາງ ປານີ ສຸວັນທາລິສິດ
paneepakeo@gmail.com
020 7785 0626

Dr Stian Thoresen
ດຣ ສະແຕນ ໂທເຣສັນ:
S.Thoresen@curtin.edu.au

Employment

- ▶ Cocks, E., & Thoresen, S. H. (2013). *Barriers and facilitators affecting course completions by apprentices and trainees with disabilities*. Adelaide.
- ▶ Graffam, J., Smith, K., Shinkfield, A., & Polazin, U. (2002). Employer benefits and costs of employing a person with a disability. *Journal of Vocational Rehabilitation, 17*(4), 251-263
- ▶ Kendall, E., Buys, N., Charker, J., & MacMillan, S. (2006). Self-employment: An under-utilised vocational rehabilitation strategy. *Journal of Vocational Rehabilitation, 25*, 197-205
- ▶ Lao People's Democratic Republic. (2014). *Decree on Persons with Disabilities*. Vientiane Capital.
- ▶ Mizunoya, S., & Mitra, S. (2013). Is there a disability gap in employment rates in developing countries? *World Development, 42*, 28-43
- ▶ Murray, B. (1998). *People with disabilities in Lao PDR training for employment and income generation: Key issues and potential strategies*. Ithaca, New York: Cornell University ILR School.
- ▶ OECD [Organisation for Economic Co-operation and Development]. (2003). *Transforming disability into ability: policies to promote work and income security for disabled people*. Paris: OECD Publications.

- ▶ OECD. (2007). *Sickness, disability and work: breaking the barriers: vol. 2: Australia, Luxembourg, Spain and the United Kingdom*. Paris: OECD Publications.
- ▶ OECD. (2010). *Sickness, disability and work: Breaking the barriers. A synthesis of findings across OECD countries*. OECD Publishing.
- ▶ Pagán, R. (2009). Self-employment among people with disabilities: Evidence for Europe. *Disability & Society, 24*(2), 217-229
- ▶ Thoresen, S., Cocks, E., Peterson, S., & O'Callaghan, A. (2015). *Graduate experiences among apprentices and trainees with disabilities: supplementary report*. Adelaide: National Centre for Vocational Education Research.
- ▶ United Nations General Assembly. (2006). *Convention on the rights of persons with disabilities*. Retrieved from <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>
- ▶ WHO [World Health Organization]. (n.d.). *World Health Survey*. Retrieved from <http://www.who.int/healthinfo/survey/en/>
- ▶ WHO & The World Bank. (2011). *World report on disability*. Malta: WHO.

- ▶ Cocks, E., & Thoresen, S. H. (2013). *Barriers and facilitators affecting course completions by apprentices and trainees with disabilities*. Adelaide.
- ▶ Graffam, J., Smith, K., Shinkfield, A., & Polazin, U. (2002). Employer benefits and costs of employing a person with a disability. *Journal of Vocational Rehabilitation, 17*(4), 251-263
- ▶ Kendall, E., Buys, N., Charker, J., & MacMillan, S. (2006). Self-employment: An under-utilised vocational rehabilitation strategy. *Journal of Vocational Rehabilitation, 25*, 197-205
- ▶ Lao People's Democratic Republic. (2014). *Decree on Persons with Disabilities*. Vientiane Capital.
- ▶ Mizunoya, S., & Mitra, S. (2013). Is there a disability gap in employment rates in developing countries? *World Development, 42*, 28-43
- ▶ Murray, B. (1998). *People with disabilities in Lao PDR training for employment and income generation: Key issues and potential strategies*. Ithaca, New York: Cornell University ILR School.
- ▶ OECD [Organisation for Economic Co-operation and Development]. (2003). *Transforming disability into ability: policies to promote work and income security for disabled people*. Paris: OECD Publications.

- ▶ OECD. (2007). *Sickness, disability and work: breaking the barriers: vol. 2: Australia, Luxembourg, Spain and the United Kingdom*. Paris: OECD Publications.
- ▶ OECD. (2010). *Sickness, disability and work: Breaking the barriers. A synthesis of findings across OECD countries*. OECD Publishing.
- ▶ Pagán, R. (2009). Self-employment among people with disabilities: Evidence for Europe. *Disability & Society, 24*(2), 217-229
- ▶ Thoresen, S., Cocks, E., Peterson, S., & O'Callaghan, A. (2015). *Graduate experiences among apprentices and trainees with disabilities: supplementary report*. Adelaide: National Centre for Vocational Education Research.
- ▶ United Nations General Assembly. (2006). *Convention on the rights of persons with disabilities*. Retrieved from <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>
- ▶ WHO [World Health Organization]. (n.d.). *World Health Survey*. Retrieved from <http://www.who.int/healthinfo/survey/en/>
- ▶ WHO & The World Bank. (2011). *World report on disability*. Malta: WHO.

Improving Access to Social and Economic Services for People with Disability in Lao PDR

Conclusion - Vientiane, Lao - September 20-21, 2016

2

Focus of this Session

- To discuss interpretations and meanings:
 - About disability
 - About social inclusion and social exclusion
 - About access and participation
 - About barriers and facilitators to disability-inclusive practices
- To explore implications for policies, plans and practices
- To prepare recommendations to improve access for people with disability

ການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດສໍາລັບຄົນພິການ ໃນ ສ ປ ປ ລາວ

ບົດສະຫຼຸບ -ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ -ລາວ -ກັນຍາ 20 ຫາ 21, 2016

2

ຈຸດສຸ່ມສໍາລັບພາກນີ້

- ເພື່ອສິນທະນາການຕີຄວາມໝາຍ ແລະ ເນື້ອໃນ:
 - ກ່ຽວກັບຄວາມພິການ
 - ກ່ຽວກັບສັງຄົມຮ່ວມ ແລະ ນອກສັງຄົມ
 - ກ່ຽວກັບການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ
 - ກ່ຽວກັບອຸປະສັກ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການປະຕິບັດຮ່ວມສໍາລັບຄົນພິການ
- ເພື່ອຊອກຫາແນວທາງດ້ານນະໂຍບາຍ, ແຜນງານ ແລະ ການປະຕິບັດ
- ເພື່ອກະກຽມຂໍ້ສະເໜີແນະ ເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງສໍາລັບຄົນພິການ

Collective Analysis

- ▶ **Our Tentative Conclusions:**
- ▶ Key strength features of Lao villages/society:
 - ▶ High value on self-reliance
 - ▶ High value on self-sufficiency
 - ▶ High value on acceptance
- ▶ Challenges for change

Conclusion

Capacity Building – Discussion and Recommendations

Conclusion

ການວິເຄາະໂດຍລວມ

- ▶ ການສະຫຼຸບຂອງພວກເຮົາແບບຄ້າວໆ:
- ▶ ຄຸນລັກສະນະທີ່ສໍາຄັນສໍາລັບຈຸດດີຂອງບ້ານ/ສັງຄົມລາວ:
 - ▶ ໃຫ້ຄຸນຄ່າໃນການເພິ່ງພາອາໄສດ້ວຍຕົນເອງສູງ
 - ▶ ໃຫ້ຄຸນຄ່າໃນຄວາມພໍໃຈໃນສິ່ງທີ່ຕົນມີ
 - ▶ ໃຫ້ຄຸນຄ່າໃນການຍອມຮັບ
- ▶ ສິ່ງທ້າທາຍສໍາລັບການປ່ຽນແປງ

Conclusion

**ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ -ການສົນທະນາ ແລະ ຂໍ້
ສະເໜີແນະ**

Conclusion

Challenges for Change

- ▶ Building capacity requires changes in:
 - ▶ Attitudes
 - ▶ Resources
 - ▶ Knowledge and Skills

Conclusion

Education - Discussion and Recommendations

Conclusion

ສິ່ງທ້າທາຍສໍາລັບການປ່ຽນແປງ

- ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດຕ້ອງການໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງໃນ:
 - ທັດສະນະຄະຕິ
 - ຊັບພະຍາກອນ
 - ຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະ

Conclusion

ການສຶກສາ-ການສືບທະນາ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

Conclusion

Employment - Discussion and Recommendations

Conclusion

Health - Discussion and Recommendations

Conclusion

ການຈ້າງງານ -ການສິນທະນາ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

Conclusion

ສາທາລະນະສຸກ -ການສິນທະນາ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

Conclusion

Integration of Services

- ▶ How can we facilitate integration of health, education, labour and social welfare and employment in order to improve the participation of people with disability?
- ▶ At what level of government do we need to intervene?

Conclusion

Research Outputs

- ▶ Policy Briefs
- ▶ Discussion Papers (regional, national, provincial, district, village)
- ▶ What can we learn from the research?
- ▶ How can we make strategic use of the research findings?
 - ▶ Regional workshops
 - ▶ How to implement change
 - ▶ Systems of support
- ▶ Media advocacy

Conclusion

ການເຊື່ອມໂຍງການບໍລິການ

- ພວກເຮົາສາມາດເຊື່ອມໂຍງ ສາທາ, ການສຶກສາ, ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະ ການຈ້າງງານເຂົ້າກັນ ແນວໃດ ເພື່ອ ປັບປຸງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄົນພິການ?
- ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງເຂົ້າຫາລັດຖະບານໃນລະດັບໃດ?

Conclusion

ໜາກຜົນຂອງການຄົ້ນຄ້ວາ

- ນະໂຍບາຍໂດຍຫຍໍ້
- ເອກະສານສົນທະນາ (ຂັ້ນເຂດ, ສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ)
- ພວກເຮົາສາມາດຮຽນຮູ້ຫຍັງແຕ່ຈາກການຄົ້ນຄ້ວາ?
- ພວກເຮົາສາມາດນຳໃຊ້ສິ່ງທີ່ຄົ້ນພົບຈາກການຄົ້ນຄ້ວາໃຫ້ເປັນ ປະໂຫຍດໄດ້ແນວໃດ?
 - ກອງປະຊຸມຂັ້ນເຂດ
 - ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປ່ຽນແປງ
 - ລະບົບການສະໜັບສະໜູນ
- ການໂຄສະນາເພື່ອການສະໜັບສະໜູນຜ່ານສື່

Conclusion

Thank you

Conclusion

Conclusion